

ANALÝZA POTŘEB NA ŠKOLÁCH V KARLOVARSKÉM KRAJI

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Projekt P-KAP je projektem Národního ústavu pro vzdělávání. Je zaměřen na podporu vzdělávání na středních a vyšších odborných školách a akcentuje soulad se vzdělávací strategií MŠMT. Má za cíl zajistit metodickou a supervizní podporu při využívání akčního plánování na úrovni krajů i škol.

OBSAH

1. Analýza potřeb na školách.....	5
1.1. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ: ANALÝZA POTŘEB NA ŠKOLÁCH	5
1.1.1. <i>Evaluace sběru dat – monitoring návratnosti</i>	<i>6</i>
1.1.2. <i>Charakteristika datového souboru v Karlovarském kraji</i>	<i>7</i>
1.2. P – KAP A KARLOVARSKÝ KRAJ	7
1.3. PRIORITIZACE POVINNÝCH OBLASTÍ PRO KRAJSKÝ AKČNÍ PLÁN V KARLOVARSKÉM KRAJI A HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ	8
1.3.1. <i>Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a firem - první intervence podle škol v Karlovarském kraji.....</i>	<i>9</i>
1.3.2. <i>Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě – druhá intervence podle škol v Karlovarském kraji.....</i>	<i>11</i>
1.3.3. <i>Rozvoj školy jako centra celoživotního učení – třetí intervence podle škol v Karlovarském kraji.....</i>	<i>12</i>
1.3.4. <i>Podpora polytechnického vzdělávání - čtvrtá intervence podle škol v Karlovarském kraji</i>	<i>15</i>
1.3.5. <i>Rozvoj kariérového poradenství - pátá intervence podle škol v Karlovarském kraji</i>	<i>17</i>
1.3.6. <i>Inkluzivní vzdělávání - šestá intervence podle škol v Karlovarském kraji.....</i>	<i>19</i>
1.3.7. <i>Potřeby infrastruktury škol (investiční část)</i>	<i>20</i>
<i>Hlavní zjištění</i>	<i>20</i>
1.3.8. <i>Nepovinné oblasti a jejich důležitost v Karlovarském kraji.....</i>	<i>21</i>
1.4. PRIORITIZACE POVINNÝCH OBLASTÍ PRO KRAJSKÝ AKČNÍ PLÁN PODLE TYPU ŠKOLY	23
2. Podpora odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů	25
2.1. SOUČASNÁ ÚROVEŇ A PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN	25
2.2. AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	27
2.2.1. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU</i>	<i>28</i>
2.2.2. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ</i>	<i>29</i>
2.2.3. <i>Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia</i>	<i>30</i>
2.3. PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	31
2.4. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE	33
2.4.1. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOU</i>	<i>34</i>
2.4.2. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOŠ</i>	<i>35</i>
2.4.3. <i>Opatření pro zlepšení realizace intervence - gymnázia.....</i>	<i>36</i>

3. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě	38
3.1. SOUČASNÁ ÚROVEŇ A PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN	38
3.2. AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	40
3.2.1. Aktivita, na níž se v rámci této intervence podílí - SOU	41
3.2.2. Aktivita, na níž se v rámci této intervence podílí SOŠ	42
3.2.3. Aktivita, na níž se v rámci této intervence podílí gymnázia	43
3.3. PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	44
3.4. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE	46
3.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOU	47
3.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOŠ	48
3.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence - gymnázia	49
4. Rozvoj školy jako centra celoživotního učení	51
4.1. SOUČASNÁ ÚROVEŇ A PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN	51
4.2. AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	53
4.2.1. Aktivita, na níž se v rámci této intervence podílí SOU	54
4.2.2. Aktivita, na níž se v rámci této intervence podílí SOŠ	55
4.2.3. Aktivita, na níž se v rámci této intervence podílí gymnázia	56
4.3. PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	57
4.4. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE	59
4.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOU	60
4.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOŠ	61
4.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence - gymnázia	62
5. Podpora polytechnického vzdělávání	64
5.1. SOUČASNÁ ÚROVEŇ A PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN	64
5.2. AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	66
5.2.1. Aktivita, na níž se v rámci této intervence podílí SOU	67
5.2.2. Aktivita, na níž se v rámci této intervence podílí SOŠ	68
5.2.3. Aktivita, na níž se v rámci této intervence podílí gymnázia	69
5.3. PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	70
5.4. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE	72
5.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOU	73
5.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOŠ	74
5.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence – gymnázia	75

6. Rozvoj kariérového poradenství	77
6.1. SOUČASNÁ ÚROVEŇ A PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN	77
6.2. AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	79
6.2.1. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU	80
6.2.2. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ	81
6.2.3. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia	82
6.3. PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	83
6.4. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE	85
6.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOU	87
6.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOŠ	88
6.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence – gymnázia	89
7. Inkluzivní vzdělávání	91
7.1. SOUČASNÁ ÚROVEŇ A PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN	91
7.2. AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	93
7.2.1. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU	94
7.2.2. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ	95
7.2.3. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia	96
7.3. PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	97
7.4. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE	99
7.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOU	101
7.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOŠ	102
7.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence – gymnázia	103
8. Podpora infrastruktury škol – investiční část	105
8.1. ZÁJEM ŠKOL O ČERPÁNÍ INVESTIC V RÁMCI ČR	105
8.2. ZÁJEM ŠKOL O ČERPÁNÍ INVESTIC V KARLOVARSKÉM KRAJI	105
8.3. PREFEROVANÉ OBLASTI ČERPÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ	107
9. Nepovinné oblasti	109
9.1. DŮLEŽITOST NEPOVINNÝCH OBLASTÍ	109
9.2. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ V OBLASTI ICT VČETNĚ POTŘEB INFRASTRUKTURY	111
9.3. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ V OBLASTI JAZYKOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ	113
9.4. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ V OBLASTI MATEMATICKÉ GRAMOTNOSTI	115
9.5. OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ V OBLASTI ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI	117

1. Analýza potřeb na školách

1.1. Dotazníkové šetření: analýza potřeb na školách

Priority krajů a škol v krajských akčních plánech a plánech aktivit škol se opírají o podrobné a o sběr relevantních dat opřené analýzy. Pro projekt P-KAP je zpracoval a školám a krajům poskytl projektový tým Národního ústavu pro vzdělávání.

Hlavním cílem šetření, které proběhlo v období listopad 2015 – leden 2016 (dosběr červen 2016), bylo zmapování aktuální situace škol a jejich potřeb v rámci oblastí vymezených operačním programem Výzkum, vývoj a vzdělávání. Výstupy šetření představují zpětnou vazbu pro kraje pro tvorbu regionální vzdělávací politiky a vytvářejí prostor pro sladění prioritizace potřeb krajů a jednotlivých škol.

V rámci šetření byla sledována situace v oblastech kariérového poradenství, spolupráce škol a firem, dalšího vzdělávání poskytovaného sítěmi škol v krajích, polytechnického vzdělávání, podpory kompetencí k podnikavosti, společného vzdělávání a infrastruktury školy. Mezi další sledované oblasti byly zařazeny oblast ICT, jazykové vzdělávání a rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti.

Na dotazníkové šetření zareagovalo 98 % škol.

Sběr dat se uskutečnil v rámci šetření formou internetového dotazování (CASI – computer assisted self interviewing). Osloveny byly všechny SŠ a VOŠ v celé ČR, tedy 1365 škol. Z těchto škol se Národnímu ústavu pro vzdělávání vrátilo 1335 kompletně vyplněných dotazníků. Návratnost dotazníků se tedy v tomto šetření pohybuje na úrovni 98%. Takto vysoké návratnosti se podařilo dosáhnout díky spolupráci s odbory školství v jednotlivých krajích, Sdružením soukromých škol Čech, Moravy a Slezska a krajskými garanty projektu, kteří jsou členy našeho projektového týmu.

Vzhledem k povaze a rozsahu šetření lze konstatovat, že jde o unikátní datový výstup, který, vezmeme-li v úvahu dosaženou úroveň návratnosti dotazníků, pokrývá potřeby téměř všech SŠ a VOŠ v ČR.

Šetření se bude opakovat v letech 2018 a poté 2020/2021 jako závěrečné šetření a bude sloužit jako podklad pro vyhodnocení účinnosti akčního plánování v jednotlivých krajích.

1.1.1. Evaluace sběru dat – monitoring návratnosti

Obr. 1: Přehled návratnosti dotazníků v jednotlivých krajích

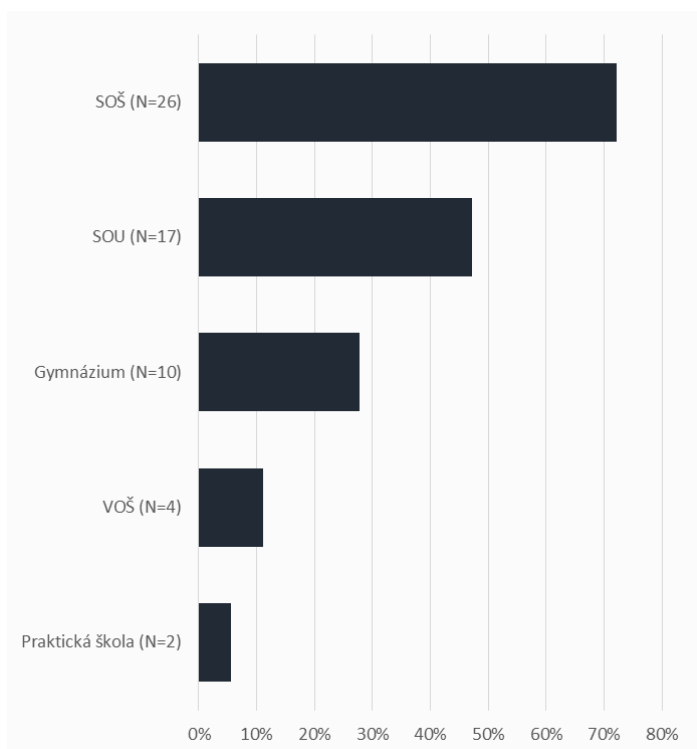
Tab. 1: Přehled návratnosti dotazníků v jednotlivých krajích

	Kompletně vyplněný dotazník		Vyplněna alespoň jedna otázka		Dotazník byl otevřen		Dotazník nebyl otevřen		Celkem	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihočeský kraj	94	100%	0	0%	0	0%	0	0%	94	100%
Královéhradecký kraj	83	100%	0	0%	0	0%	0	0%	83	100%
Liberecký kraj	51	100%	0	0%	0	0%	0	0%	51	100%
Moravskoslezský kraj	144	100%	0	0%	0	0%	0	0%	144	100%
Pardubický kraj	76	100%	0	0%	0	0%	0	0%	76	100%
Zlínský kraj	70	100%	0	0%	0	0%	0	0%	70	100%
Kraj Vysočina	63	100%	0	0%	0	0%	0	0%	63	100%
Karlovarský kraj	37	100%	0	0%	0	0%	0	0%	37	100%
Olomoucký kraj	97	99%	0	0%	0	0%	1	1%	98	100%
Ústecký kraj	97	99%	0	0%	0	0%	1	1%	98	100%
Jihomoravský kraj	126	98%	0	0%	0	0%	2	2%	128	100%
Plzeňský kraj	55	98%	0	0%	1	2%	0	0%	56	100%
Středočeský kraj	153	97%	0	0%	1	1%	3	2%	157	100%
Hlavní město Praha	189	90%	3	1%	4	2%	14	7%	210	100%
ČR celkem	1335	98%	3	0%	6	0%	21	2%	1365	100%

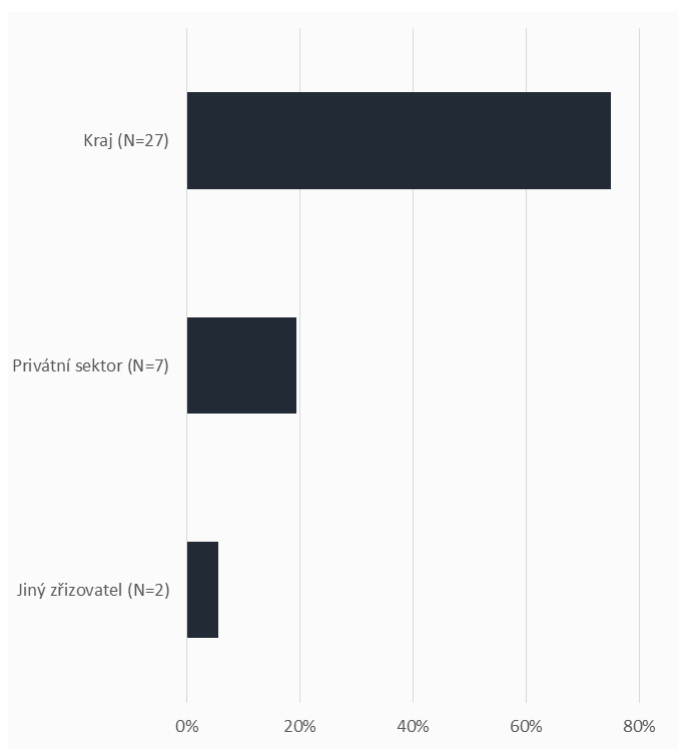
Pozn.: V rámci analýz pro Karlovarský kraj bylo využito výstupů od 36 škol.

1.1.2. Charakteristika datového souboru v Karlovarském kraji

Obr. 2: Zastoupení typů škol

Obr. 3: Zastoupení zřizovatelů škol

1.2. P – KAP a Karlovarský kraj

KAP (krajský akční plán) bude zaměřen na intervence směřující ke zkvalitnění řízení škol a zvýšení kvality ve vzdělávání a začlenění či rozvoj dlouhodobého plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol. To bude podpořeno vzděláváním vedení škol a zřizovatelů, spoluprací v území. Klíčová témata, tzv. intervence byly vybrány s ohledem na to, že mohou být svým konkrétním zaměřením územně specifická. Projekt P – KAP pomůže krajskému projektu a školám.

Povinné intervence:

- Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě;
- Podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání);
- Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů;
- Rozvoj kariérového poradenství;
- Rozvoj škol jako center dalšího profesního vzdělávání;
- Inkluzivní vzdělávání;
- Infrastruktura SŠ a VOŠ (oblast podpory přírodovědného a technického vzdělávání, podpora center odborného vzdělávání, podpora cizích jazyků, konektivity škol a digitálních kompetencí, sociální inkluze, celoživotního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání).

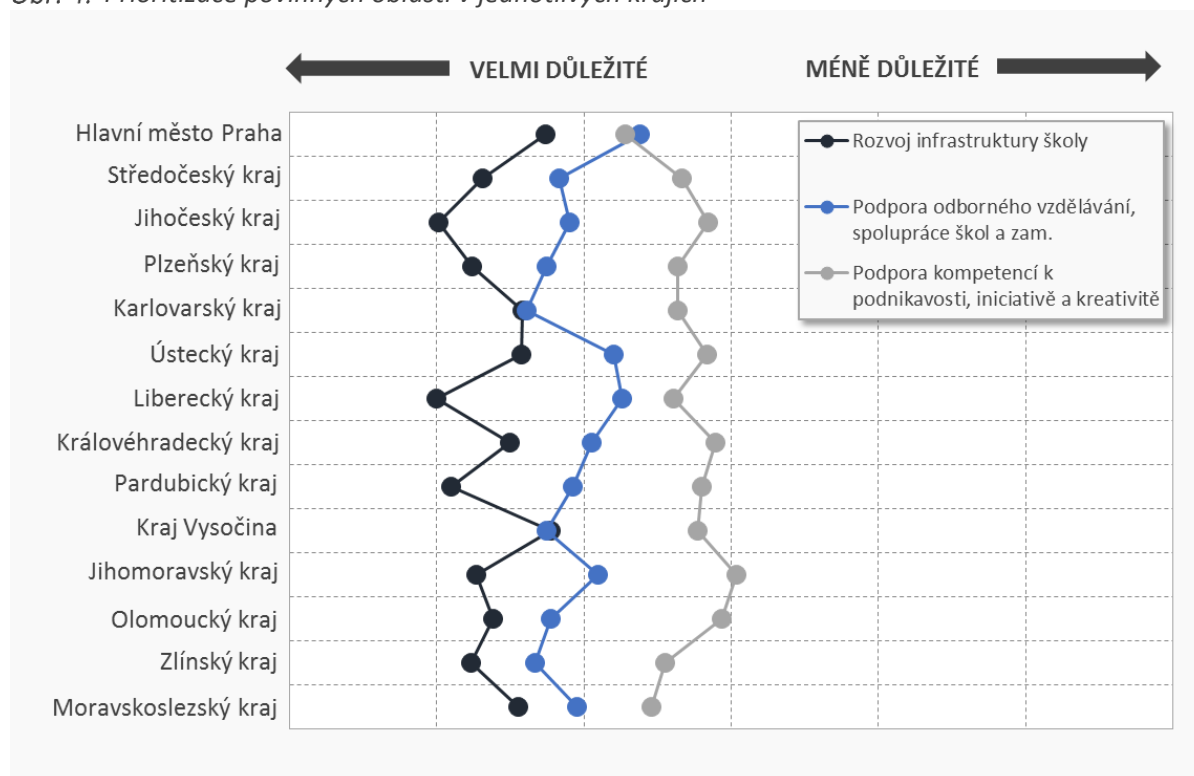
Nepovinné intervence:

- Rozvoj výuky cizích jazyků;
- Oblast ICT vč. potřeb infrastruktury;
- Čtenářská a matematická gramotnost;
- Vlastní volitelné intervence v oblasti podle potřeb území.

1.3. Prioritizace povinných oblastí pro Krajský akční plán v Karlovarském kraji a hlavní zjištění

- Rozvoj infrastruktury školy je prioritou v Jihočeském, Libereckém a Pardubickém kraji. V Karlovarském kraji není tato oblast ve srovnání s ostatními kraji tolik důležitá.
- Důležitost podpory odborného vzdělávání je v rámci krajového srovnání v Karlovarském kraji prioritou. Tato oblast je dále velmi významná také ve Zlínském kraji a na Vysočině.
- Podpora kompetencí k podnikavosti je považována za vysoce důležitou zejména v Hlavním městě Praha, v krajích Moravskoslezském a Zlínském. V rámci krajového srovnání je její důležitost v Karlovarském kraji lehce nadprůměrná.

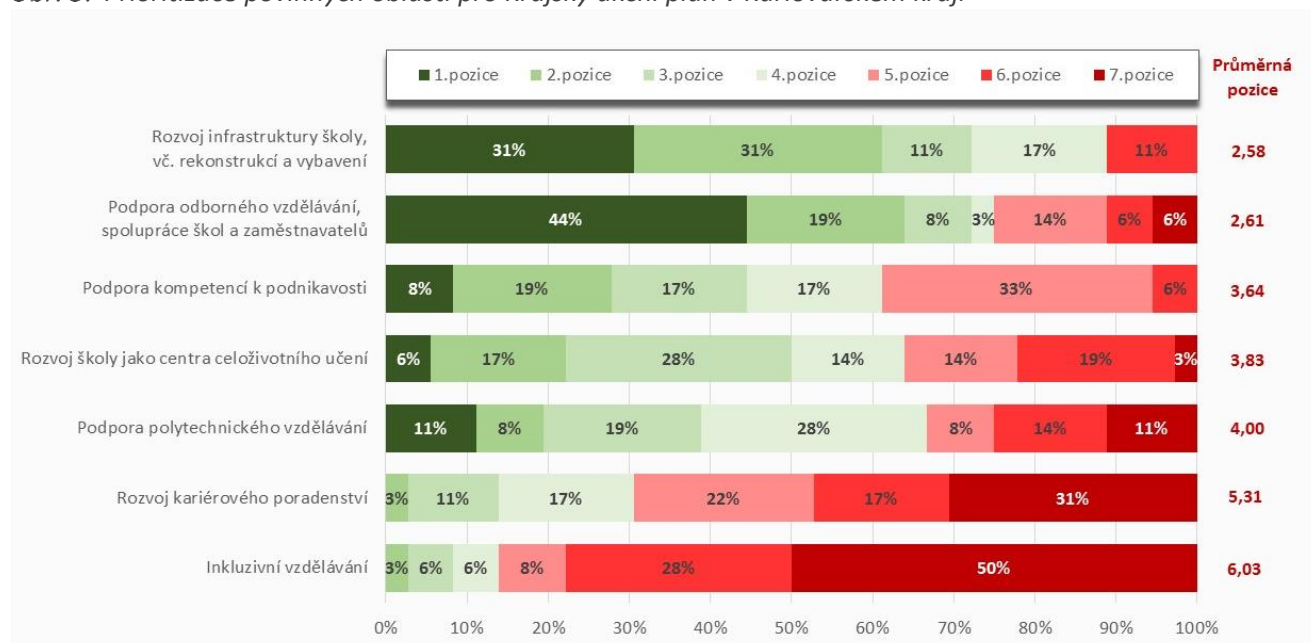
Obr. 4: Prioritizace povinných oblastí v jednotlivých krajích

Ve srovnání s ostatními sledovanými oblastmi zdůrazňují školy v Karlovarském kraji především rozvoj infrastruktury škol a podporu odborného vzdělávání, včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů. Třetí nejdůležitější oblastí je podpora kompetencí k podnikavosti, kreativě

a iniciativě. Na základě porovnání jednotlivých oblastí je školami v Karlovarském kraji přisuzována nejmenší důležitost kariérovému poradenství a inkluzivnímu vzdělávání.

Obr. 5: Prioritizace povinných oblastí pro Krajský akční plán v Karlovarském kraji

Pozn.: Jednotlivé oblasti jsou seřazeny podle průměrné pozice, která byla školami pro danou oblast přiřazena.

1.3.1. Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a firem - první intervence podle škol v Karlovarském kraji

Odborné vzdělávání je nemyslitelné bez aktivního kontaktu školské a zaměstnavatelské sféry. Vzájemná dobře fungující spolupráce s poměrně dlouhou tradicí však byla v 90. letech 20. století přerušena a došlo k odtržení praktického vyučování od skutečných potřeb zaměstnavatelů.

Spolupráce zaměstnavatelů se školami je stěžejní především z hlediska získávání odborných dovedností v souladu s aktuálními potřebami trhu práce, novými trendy a celkově poměrně dynamickým vývojem v některých odvětvích. Zásadní je také např. z hlediska budování správných pracovních návyků, flexibility, schopnosti týmové práce, přijímání kritiky nebo znalosti firemních procesů, tedy rozvíjení dovedností, po nichž zaměstnavatelé volají a které u absolventů nezřídka postrádají. Takovéto dovednosti usnadňují absolventům přechod do praxe a následně umožní jejich lepší uplatnění.

Zodpovědnost za přípravu žáků, a to i za přípravu poskytovanou na pracovištích zaměstnavatelů, je sice formálně na školách, ale prakticky může a měla by být sdílená. Samotná spolupráce škol a zaměstnavatelů však postrádá legislativní ukotvení a je tedy založena především na dobrovolnosti a iniciativě jedné, či v ideálním případě obou stran. I z tohoto důvodu má spolupráce škol a zaměstnavatelů mnoho různých forem a podob. Co však zaměstnavatele spojuje a zároveň motivuje ke spolupráci se školami, je zájem o kvalitního absolventa, připraveného v souladu s jejich (dilem specifickými) potřebami. Zároveň je třeba vzít v potaz fakt, že existují výrazné odlišnosti v možnostech a způsobech spolupráce. A to nejen vzhledem k velkému množství existujících oborů na úrovni středního

vzdělávání, ale i uvnitř jednoho konkrétního oboru vzdělání. Odlišnosti jsou patrné také napříč regiony a rovněž v závislosti na velikosti, přístupu a možnostech konkrétní firmy.

Jako nejčastější formy spolupráce škol a zaměstnavatelů lze uvést:

vybavení školy pomůckami a materiálem,
jednorázové exkurze a přednášky odborníků,
realizace odborného výcviku a odborných praxí na pracovišti zaměstnavatele,
stáže učitelů v reálném pracovním prostředí,
aktivní participace zaměstnavatelů na závěrečných zkouškách, vedení maturitní práce,
společný nábor,
tvorba profilu absolventa a školního vzdělávacího programu,
volnočasové aktivity a soutěže pro žáky.

Hlavní zjištění

- Nejvíce škol se v rámci podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli zaměřuje na systematickou spolupráci se zaměstnavateli (pokročilá úroveň), případně jsou činnosti podporující systematickou spolupráci se zaměstnavateli o další aktivity doplňovány (nejvyšší úroveň - především SOU a SOŠ). Vzhledem k akcentaci důležitosti této oblasti chce většina škol systematickou spolupráci se zaměstnavateli dále rozvíjet, podporovat ji dalšími dílčími aktivitami a posunout se na nejvyšší možnou úroveň.
- Školy se v rámci této oblasti zaměřují především na odborný výcvik a praxi žáků na pracovištích zaměstnavatelů, zapojování odborníků z praxe do přednášek a výuky a provádění analýz stávajících a potenciálních partnerů v regionu (s výjimkou praktických škol). Dále se školy zaměřují na účast zástupců zaměstnavatelů na závěrečných zkouškách (především SOU), kariérové poradenství ve spolupráci se zaměstnavateli (především gymnázia) a nábor žáků ve spolupráci se zaměstnavateli (především praktické školy).
- Školy se nejčastěji setkávají s překážkami v souvislosti s disciplínou a motivací žáků pro práci v reálném pracovním prostředí (především SOU, SOŠ a praktické školy). Dalšími nejčastěji zmiňovanými překážkami jsou malá dostupnost firem pro daný obor a zaměření (s výjimkou VOŠ), finanční náročnost zdravotních prohlídek a pojištění žáků před vstupem na pracoviště (platí pro všechny typy škol) a nezájem firem o spolupráci se školami (s výjimkou SOU). SOU se dále potýkají s příliš vysokými požadavky firem na žáky, gymnázia s nemožností zorganizovat spolupráci s firmami a její velkou finanční nákladností. Praktické školy dále zmiňovaly nezájem zaměstnavatelů účastnit se závěrečných zkoušek a nepřizpůsobivost firem vůči vzdělávacím potřebám žáků.
- Opatřením, které by školám nejvíce pomohlo v realizaci zvolených cílů, je především zajištění financí na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům na odborný výcvik (především SOU, SOŠ a gymnáziím). Dalšími pro školy významnými opatřeními jsou stáže pro pedagogy na pracovištích a v moderních provozech (především SOU, SOŠ a gymnáziím) a stáže žáků v zahraničních firmách, což by podpořilo i výuku cizích jazyků (především SOŠ, VOŠ a gymnáziím). SOU, VOŠ a praktickým školám by dále pomohlo zajištění finančních prostředků pro praxe žáků. SOU by uvítaly také podporu náborových aktivit realizovaných ve spolupráci se zaměstnavateli, rozvoj odbornosti vyučujících (toto opatření je významné také pro SOŠ) a vzdělávání instruktorů. SOŠ by mimo výše zmíněné

pomohla příprava strategie spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery (významné také pro gymnázia) a přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce.

1.3.2. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě – druhá intervence podle škol v Karlovarském kraji

Výchova k podnikavosti (dále VkP) zahrnuje všechny výukové metody směřující k posílení podnikatelských přístupů a postupů, znalostí a dovedností. Podnikavý člověk aktivně hledá příležitosti a umí je využít. To může uplatnit jak v roli podnikatele, tak jako kvalitní zaměstnanec.

Podnikavý učitel je takový, který ve své výuce zdůrazňuje ekonomické aspekty probírané látky, měl možnost praxe v reálné firmě a dokáže aktivně navazovat vztahy s okolím, např. aby obohatil výuku moderními nástroji či lidmi z praxe.

Součástí VkP je i nauka o podnikání a problematika etiky v podnikání (vč. společenské odpovědnosti firem). Zejména se však jedná o rozvoj „podnikavých kompetencí“:

kritické myšlení – tj. schopnost orientovat se v informacích a vyhodnocovat je,

vidění příležitostí – tj. schopnost vyhledávat, kriticky hodnotit příležitosti,

iniciativa a aktivita – tj. schopnost využívat příležitosti, aktivně přicházet s nápady a realizovat je,

kreativní myšlení a tvořivost – tj. schopnost nápady rozvíjet,

strategické řízení – tj. kombinační schopnosti, schopnost zpracovat nápady do podoby záměrů, dlouhodobě plánovat, schopnost předvídat,

týmová práce – tj. leadership a schopnost práce v týmu,

flexibilita – tj. schopnost přizpůsobovat se změnám,

vytrvalost a smysl pro zodpovědnost,

schopnost přijímat riziko,

finanční gramotnost – tj. schopnost vidět věci i ve finančních souvislostech.

Dle závěrů Evropské komise definovaných v strategii Evropa 2020 musí mít do konce roku 2020 každý žák počátečního vzdělávání praktickou zkušenost s VkP. Prováděcím opatřením by mohlo být začlenění VkP do výuky středních škol. Cílem by tedy mělo být rozvinout VkP na všech typech škol; identifikovat a rozvinout VkP v různých předmětech.

Pro začlenění podpory podnikavosti do výuky je zejména zapotřebí pozitivní motivace učitelů a rozšíření praktické výuky, která bude zajímavější a lépe přijatelná ze strany studentů.

Je zapotřebí vybudovat metodickou podporu na národní úrovni, bázi znalostí a sítí seminářů, aby měli učitelé z čeho čerpat nové znalosti a dovednosti spojené s rozvojem podnikavosti a mohli kvalitně pracovat se studenty. V optimální variantě by měla vzniknout Národní strategie VkP.

Na každé škole by měl být ustanoven jeden pracovník, který bude VkP zajišťovat, bude se seznamovat s aktuálními informacemi a ty předávat dál ostatním učitelům.

V rámci volnočasových aktivit by měli mít studenti možnost vyzkoušet si podnikání v praxi. To se děje zejména v různých akceleračních programech a inkubátorech, jejichž síť by měla být

přístupná také pro středoškoláky. Cílem by v tomto směru mělo být hlavně praktické vzdělávání.

Hlavní zjištění

- Podporu kompetencí k podnikavosti rozvíjí většina škol pouze na základní úrovni a v rámci zadání RVP, případně vyvíjejí činnosti na mírně pokročilé úrovni – podpora podnikavosti probíhá v podobě dílčích aktivit, nad rámec RVP (platí především pro VOŠ). Školy mají nicméně zájem tuto oblast dále rozvíjet. Výrazný posun lze očekávat v rámci nejvyšší úrovně, kdy je podpora kompetencí k podnikavosti jednou z priorit školy (s výjimkou praktických škol, kde je plánován posun pouze v rámci mírně pokročilé úrovně).
- Školy se v rámci této oblasti zaměřují především na začleňování ekonomických aspektů i do výuky v neekonomických předmětech (především SOU a SOŠ), na výchovu ke kritickému myšlení a nalézání inovativních podnikatelských řešení (především gymnázia), návštěvy podnikatelů ve výuce (především SOU a VOŠ) a výchovu k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání (především SOU, SOŠ a VOŠ). Dále školy ve větší míře udržují kontakty s podnikateli z okolí (především SOU, SOŠ a VOŠ) a organizují konzultace, debaty a exkurze k problematice podnikavosti (především SOU, VOŠ a praktické školy). Gymnázia dále žáky vychovávají k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání (také VOŠ), získávají informace ke zlepšování vzdělávání k podnikavosti (také VOŠ) a organizují projektové dny zaměřené na uplatnění prvků podnikavosti.
- Školy se nejčastěji setkávají s překážkami v souvislosti s nedostatkem finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo výuku (tento problém je zmiňován v rámci všech typů škol s výjimkou praktických). Dalším velmi často zmiňovaným problémem je malý zájem žáků o ekonomické aktivity, cvičení a projekty (tento problém je zmiňován v rámci všech typů škol s výjimkou VOŠ) a nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik (tento problém je zmiňován v rámci všech typů škol). Školy dále narážejí na nepříznivé podnikatelské klima v regionu (především SOU) a malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami na tématu (především SOŠ, VOŠ a praktické školy).
- Opatřeními, která by školám nejvíce pomohla v realizaci zvolených cílů, jsou především: podpora školních projektů (toto opatření bylo zmiňováno všemi typy škol s výjimkou praktických), kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT školy (toto opatření bylo velmi často zmiňováno všemi typy škol s výjimkou SOŠ), přednášky a jiné formy účasti odborníků z praxe ve výuce (především SOU a SOŠ) a metodické materiály a kurzy pro pedagogy (toto opatření bylo velmi často zmiňováno všemi typy škol s výjimkou VOŠ). Školám by také pomohla analýza stávajících a potenciálních partnerů v regionu (především SOU a praktickým školám) a rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti (především SOU, VOŠ a praktickým školám).

1.3.3. Rozvoj školy jako centra celoživotního učení – třetí intervence podle škol v Karlovarském kraji

Rozvoj sítě středních škol jako Center ČŽU

Tato prioritní oblast stanovená MŠMT vychází z vládních strategií a navazujících dokumentů stanovujících směřování dalšího vzdělávání dospělých a seniorů.

V předchozím období byly krajské sítě středních odborných škol zakládány (celorepublikový projekt ESF UNIV 2 - KRAJE realizovaný NÚV) a bylo podporováno jejich využití při profesním

vzdělávání dospělých (následný projekt UNIV 3). V tomto období bude kladen důraz na aktivitu krajských sítí v jednotlivých krajích a rozšiřování jejich funkcí vůči zapojeným školám, dalším zájemcům z řad škol i vzdělávacímu prostředí dospělých (poradenství zájemcům o další vzdělávání dospělých z řad veřejnosti, poradenství poskytovatelům DVD, sdružování škol s různými obory vzdělávání do společných vzdělávacích projektů, sdílení zkušeností s profesním vzděláváním dospělých, informování o programech DVD poskytovaných středními školami v regionu ad.) Do sítě by se mohly se svými vzdělávacími programy určenými dospělým zapojit nově i gymnázia a lycea. Sítě by mohly svou působnost rozšířit např. o působení v oblasti dalšího vzdělávání pedagogů odborných předmětů a odborného výcviku programy DVPP) a spolupráci s jinými vzdělávacími organizacemi, které se podílejí na celoživotním vzdělávání v kraji.

Funkce Center CŽU ve středních odborných školách:

- **Vzdělávací** zahrnující poskytování dalšího vzdělávání dospělých (dále DVD) a vzdělávání seniorů.
- **Informační** zahrnující poskytování informací veřejnosti i jednotlivcům o organizaci a podmínkách DVD, včetně Národní soustavy povolání (NSP) a Národní soustavy kvalifikací (NSK).
- **Poradenská** zahrnující poradenství v oblasti orientace v DVD, individuální kariérové poradenství zaměřené na získání kvalifikace nebo rekvalifikace, provádění procesem uznávání (role průvodce).

Složky poskytovaného dalšího vzdělávání dospělých (DVD)

- Vzdělávání profesní,
- Vzdělávání zájmové,
- Vzdělávání občanské,
- Vzdělávání seniorů.

Předpokládá se rozšíření počtu středních a vyšších odborných škol, které budou poskytovat DVD profesní vedoucí ke složení zkoušky podle standardů Národní soustavy kvalifikací (NSK) v systému uznávání neformálních a informálních výsledků učení (předchozích výsledků učení) a zároveň budou působit jako autorizované osoby pro tuto zkoušku podle zákona č. 179/2006 Sb.

Školy poskytující tento druh DVD musí vzdělávat podle programů akreditovaných MŠMT, a pokud chtějí zároveň působit jako zkušební orgán pro určitou profesní kvalifikaci, musí mít autorizaci. Školy mají v současnosti volně k dispozici přes 350 vzdělávacích programů z různých oborů, vytvořených a pilotovaných v projektu UNIV 3, právě tak jsou k dispozici i ověřená konkrétní zadání pro zkoušku k získání jednotlivých profesních kvalifikací podle standardů NSK.

Zájemci z řad škol, které dosud nemají s profesním vzděláváním vedoucím k získání profesní kvalifikace zkušenost, mohou absolvovat v rámci intervence P-KAP program vzdělávání k přípravě a vedení zkoušky i k tvorbě vzdělávacího programu. Pedagogičtí pracovníci, kteří působí jako lektoři DVD, by si mohli rozšířit svoji kvalifikaci a získat profesní kvalifikaci Lektor dalšího vzdělávání dospělých.

Zájmové vzdělávání dospělých, ale i dětí, poskytované středními školami není předmětem zvýšené podpory vzdělávací politiky. Existuje celá státem podporovaná oblast zájmového vzdělávání se specializovanými institucemi a pedagogy. Zájmové vzdělávání je ale součástí komplexního pojetí celoživotního učení a školy mají možnost poskytovat vzdělávací programy i tohoto typu. Většinou nabízejí specifické vzdělávací programy, které nejsou součástí běžné vzdělávací nabídky, jsou veřejností žádané a vycházejí z oboru vzdělání, které škola poskytuje (např. programy zhotovování oděvů a konstrukce stříhů; vyřezávání ovoce, míchané nápoje; roubování; aranžování květin). Programy zájmového vzdělávání, pro které školy mohou pravděpodobně získat podporu v rámci projektů, jsou programy určené předškolním dětem v oblasti polytechnického vzdělávání a žákům základních škol ve stejné oblasti.

Další oblastí vzdělávání dospělých, na které se střední školy mají podílet, je vzdělávání občanské a zájmové. Výzvou je rozšířit působení středních škol především v oblasti občanského vzdělávání. Toto vzdělávání nemá stejný cíl a obsah jako školní občanské vzdělávání v počátečním vzdělávání, je určeno občanům, aby si aktualizovali své znalosti nebo získávali nové znalosti především ve státem preferovaných oblastech – ve vybraných gramotnostech společných občanům EU: digitální, environmentální, finanční, jazyková (cizí jazyky jako prostředek porozumění občanů v rámci Evropy – ne cizojazyčné vzdělávání pro potřeby výkonu profese, jako např. němčina pro tesaře, angličtina pro kosmetičky nebo zájmové, kdy je studium jazyka koníčkem a předmětem osobnostního rozvoje, které školy také poskytují), dále politická (např. systém státní správy a politický systém včetně volebního), právní, také ve vzdělávání zaměřeného oblast zdravotní a bezpečnostní (zdravotní prevence, zdravý životní styl včetně cvičení, první pomoc, sebeobrana, ochrana spotřebitele, ochrana před živelními pohromami), znalost regionů (historie, osobnosti, příroda, umění), příprava na stáří a stárnutí, vzdělávání rodičů ad. Školy tak mohou vytvářet vzdělávací programy využívající znalostí učitelů podle oborů vzdělání, které škola poskytuje v počátečním vzdělávání, nebo podle zájmových specializací učitelů.

Do občanského a zájmového vzdělávání mají možnost se zapojit větší měrou gymnázia a lycea, která se nepodílejí na dalším vzdělávání profesním a vzdělávání dospělých poskytující stupeň vzdělání (střední vzdělání s maturitou) poskytují v omezené míře ve srovnání se vzděláváním odborným profesním.

Poslední oblastí celoživotního vzdělávání je vzdělávání seniorů. Střední školy mají být dalším vzdělávacím prostředím tohoto vzdělávání kromě univerzit třetího věku, knihoven, vzdělávacích agentur a kulturních center. Seniorům tak může být rozšířena dostupnost vzdělávání jak zvýšením dosažitelnosti v blízkosti bydliště, tak nabízenými tématy.

U vzdělávání seniorů ve středních školách je upřednostňováno mezigenerační učení, kdy se na programech podílejí žáci školy jako lektoři, asistenti lektorů či instruktoři. Zároveň ale učitelé ve vzdělávání vytvářejí situace vzájemného učení i opačným směrem, kdy se žáci učí od seniorů.

Školy mohou pro seniory vytvářet programy občanského nebo zájmového vzdělávání podle svých možností i cílů kurikula počátečního vzdělávání (např. obory gastronomické- moderní stravování a příprava pokrmů; sociální péče a zdravotnické – tréninky paměti, rozpomínání, arteterapie; technické školy – digitální vzdělávání aj.). Žáci účastníci se programů pro seniory si nejen procvičují získané znalosti, ale mohou je i prokázat jinak, než je běžné v rámci zkoušení, tím, že učí druhé. Mohou si procvičovat i specifické profesní dovednosti spojené s komunikací. Zároveň, a to je výchovný přínos pro počáteční vzdělávání žáků, společná účast

v programech slouží k mezigeneračnímu poznávání a porozumění. Vztah k seniorům je součástí kultivačního působení školy a promítá se do celé kultury školy.

V rámci intervence P-KAP v této oblasti mohou školy získat podporu pro tvorbu vzdělávacích programů založených na principech mezigeneračního učení a pro vzdělávací postupy modifikované pro seniory.

Hlavní zjištění

- Školy v této oblasti nejčastěji realizují činnosti odpovídající pokročilé úrovni (SOU, SOŠ a VOŠ) a snaží se celoživotní učení dále rozvíjet. Školy deklarují zájem především o systematické rozvíjení této oblasti a o realizaci aktivit, které spadají do nejvyšší nebo pokročilé úrovně (výjimkou jsou praktické školy, které chtějí usilovat o rozvoj především v rámci mírně pokročilé úrovně).
- Školy vyvíjejí aktivitu především v oblasti dalšího vzdělávání pedagogů (bez ohledu na zaměření školy), odborného vzdělávání pro zaměstnavatele (především SOU, SOŠ a VOŠ), zájmového vzdělávání pro veřejnost (především VOŠ, gymnázia a praktické školy) nebo vzdělávání v oblasti ICT dovedností (s výjimkou praktických škol). Školy dále zajišťují rekvalifikace (s výjimkou praktických škol) a přípravu na vykonání zkoušky podle NSK (SOŠ, VOŠ a gymnázia).
- Školy v této oblasti nejčastěji narážejí především na malý zájem dospělých o další vzdělávání (bez ohledu na zaměření školy) a nedostatek finančních prostředků pro pracovníky, kteří by zajišťovali oblast dalšího vzdělávání na školách (bez ohledu na zaměření školy). Dalšími překážkami jsou pak malý zájem zaměstnavatelů o další vzdělávání (především SOŠ, VOŠ a gymnázia) a administrativní náročnost spojená se získáním akreditace rekvalifikací (především SOU, SOŠ a VOŠ). Gymnázia, VOŠ a praktické školy dále narážejí na malý zájem pedagogů o výuku v programech dalšího vzdělávání a praktické školy se navíc potýkají s nedostatečným vybavením dílen odborného výcviku.
- Opatřeními, která by školám nejvíce pomohla v realizaci zvolených cílů, jsou především příprava pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání (toto opatření bylo zmiňováno v rámci všech typů škol s výjimkou praktických) a zlepšení ICT školy po kvantitativní i kvalitativní stránce (toto opatření bylo velmi často zmiňováno v rámci všech typů škol s výjimkou SOU). Dále by školám pomohly finance na kvalitní materiál (především SOU, SOŠ a praktickým školám) a možnost provádět rekvalifikace bez výběrového řízení (především SOU, SOŠ a VOŠ). SOU a SOŠ by dále pomohly stáže lektorů/pracovníků školy ve firmách a SOU pak získání autorizací podle zákona 179/2006 Sb. SOŠ a gymnáziím by mimo již zmíněné pomohlo také zapojení odborníků z mimoškolního prostředí jako lektorů.

1.3.4. Podpora polytechnického vzdělávání - čtvrtá intervence podle škol v Karlovarském kraji

Polytechnické vzdělávání je v současné době akcentováno v řadě evropských i národních strategických dokumentů, za všechny jmenujme Strategický rámec evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě (ET 2020) a Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015 – 2020.

Hlavním důvodem cílené podpory polytechnického vzdělávání je rostoucí nezáměr o vzdělávání v polytechnických předmětech (úbytek studentů, potažmo zaměstnanců). Zároveň je třeba si uvědomit, že oblast polytechniky je důležitá pro rozvoj a růst ekonomiky, pro konkurenceschopnost každé země i dalších společenství, a její zaostávání může mít dalekosáhlé důsledky v globálním měřítku.

V současné době je **polytechnické vzdělávání** chápáno jako vzdělávání propojující oblast přírodních věd včetně matematiky, oblast techniky a technologií a oblast přírody a životního prostředí.

Polytechnické vzdělávání je rovněž definováno jako vzdělávání poskytující vědomosti o vědeckých principech a odvětvích výroby, znalosti z technických oborů a všeobecně technické dovednosti.

Cílem polytechnické výchovy/vzdělávání je rozvíjet znalosti o technickém prostředí a pomáhat vytvářet a fixovat správné pracovní postupy a návyky, podporovat touhu tvořit a práci zdárně dokončit, rozvíjet znalosti v přírodovědné oblasti a oblasti environmentální (zaměření na předměty chemie, přírodních věd, fyziky atd.), rozvíjet spolupráci, vzájemnou komunikaci a volní vlastnosti

Přispívá nejen k rozšiřování poznatků, ale především k vytváření pracovních dovedností a návyků, které jsou využívány v běžném a později i pracovním životě.

Přírodovědné vzdělávání je definováno jako vzdělávání zaměřené na porozumění **základním přírodovědným pojmům a zákonům**, na porozumění a užívání **metod vědeckého zkoumání přírodních faktů** (přírodních objektů, procesů, vlastností, zákonitostí).

Cílem v přírodovědném vzdělávání je **rozvíjet schopnosti potřebné při využívání** přírodovědných vědomostí a dovedností pro řešení konkrétních problémů, podporovat odpovědné rozhodování v osobním životě člověka, naplňovat osobní potřeby a fungování v občanském a případně budoucím profesním životě.

Technické vzdělávání jako součást technické výchovy se zaměřuje na osvojování potřebných technických vědomostí, dovedností a návyků, vytváření vztahu k technice a rozvoj tvořivého technického myšlení. Osvojení je realizováno na vědeckém základě, uvědoměle a při aktivitách majících vztah k technice, s níž se v životě setká každý jedinec.

Cílem technické výchovy je získat správné postoje k technice a k využívání techniky v životě.

Environmentální vzdělávání dělíme na výchovu a osvětu. Environmentální výchovou rozumíme systematické působení na mladou generaci (včetně dětí předškolního věku) za účelem přijetí hodnot a vzorů jednání nezbytného pro ochranu a péči o životní prostředí. Oblastmi vzdělávání jsou: výchova o životním prostředí, výchova v životním prostředí, výchova pro životní prostředí. Úkoly **osvěty** jsou zejména v rovině informativní a jsou zaměřené na dospělou populaci a obecně na veřejnost.

Hlavní zjištění

- Naprostá většina škol rozvíjí podporu polytechnického vzdělávání pouze na základní úrovni, v rámci RVP vyučovaných oborů (bez ohledu na zaměření školy). Vyšší podíl škol dále realizuje činnosti také na mírně pokročilé úrovni – pouze v podobě dílčích aktivit, nad rámec RVP – a na pokročilé úrovni (systematická podpora polytechnického vzdělávání). Výraznější posun lze očekávat v rámci nejvyšší úrovně – školy mají zájem realizovat aktivity

s prvky systematické podpory polytechnického vzdělávání společně s dalšími dílčími aktivitami (týká se především SOU, SOŠ a gymnázií).

- Školy se v rámci této oblasti zaměřují především na zapojování žáků do soutěží/olympiád (bez ohledu na zaměření školy), na organizaci motivačních akcí pro žáky ZŠ (bez ohledu na zaměření školy) a na začleňování laboratorních cvičení, pokusů nebo exkurzí do výuky polytechnických předmětů (s výjimkou praktických škol). SOU a SOŠ se dále ve větší míře zaměřují také na spolupráci se základními školami a na přípravu výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru (platí také pro praktické školy) a cílenou přípravu žáků ke studiu polytechnických oborů na VŠ (platí také pro gymnázia). Gymnázia se mimo již zmíněné dále ve větší míře zaměřují také na individuální práci se žáky s mimořádným zájmem o polytechniku a praktické školy podporují předškolní polytechnickou výchovu.
- Školy se nejčastěji setkávají s překážkami v souvislosti s nedostatečnou motivací žáků ze ZŠ (především SOU, SOŠ a VOŠ) a nezájmem žáků školy o polytechnické vzdělávání (především SOU, SOŠ a gymnázia). Dalšími velmi často zmiňovanými překážkami jsou nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání (především pro SOU a SOŠ), nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů (platí pro všechny typy škol s výjimkou praktických), nevhodné či žádné vybavení laboratoří, odborných učeben a dílen (tuto překážku zmiňovaly v největší míře praktické školy) a nedostatečná jazyková výbava učitelů polytechnických předmětů pro výuku v cizích jazycích (platí především pro gymnázia). SOU dále velmi často zmiňovaly nedostatečnou podporu žáků se zájmem o polytechnické vzdělávání ze strany jejich rodičů. Pro gymnázia je mimo již zmíněné významnou překážkou také zastaralé vybavení IT pro výuku a pro praktické školy představují významné překážky nevhodné či žádné vybavení laboratoří, nedostatečné či neodpovídající prostory a neaktuální znalosti pedagogických pracovníků.
- Opatřeními, která by školám nejvíce pomohla v realizaci zvolených cílů, jsou: úhrada mzdových nákladů na výuku nepovinných předmětů polytechnického zaměření (zmiňují všechny typy škol s výjimkou praktických), zkvalitnění IT sítě ve škole (nevíce zmiňují SOU, SOŠ a praktické školy), zvýšení kvality softwarového vybavení školy (nejvíce zmiňují gymnázia a praktické školy), nákup SW vybavení do škol (nejvíce zmiňují gymnázia a VOŠ) a podpora spolupráce se ZŠ v této oblasti (nejčastěji zmiňují SOU). SOU a VOŠ by mimo výše zmíněné pomohla také úhrada mzdových nákladů na výuku nepovinných předmětů a VOŠ by dále pomohlo systematické jazykové vzdělávání pro učitele odborných předmětů, vzdělávání pedagogických pracovníků v metodách vhodných při výuce polytechnických předmětů (toto opatření zmiňují také praktické školy) a podpora dělení výukových hodin pro vybrané polytechnické předměty a matematiku (toto opatření zmiňují také gymnázia). Praktickým školám by mimo již zmíněné pomohl také nákup učebnic, pomůcek a výukových materiálů.

1.3.5. Rozvoj kariérového poradenství - pátá intervence podle škol v Karlovarském kraji

Podle definice Evropské sítě politik celoživotního poradenství (ELGPN) je kariérové poradenství „spektrum činností, které umožňují občanům všech věkových kategorií a v každém okamžiku svého života identifikovat své možnosti, dovednosti a zájmy, dělat smysluplná vzdělávací a profesní rozhodnutí a řídit svou individuální dráhu v oblasti vzdělávání, práce a v dalších situacích, v nichž jsou tyto možnosti a dovednosti získávány a/nebo používány“.

Široce pojaté kariérové poradenství se opírá o několik forem, které by v optimálním případě měly být propojené a vzájemně se doplňovat:

Poskytování informací: Klient dostává nabídku informací. Poradce mu buď podá konkrétní informace na základě jeho dotazu, nebo mu doporučí určité informační zdroje.

Vzdělávání: Klient (žák, student) si osvojuje kompetence k tomu, aby dostupné informační zdroje a poradenské služby dokázal efektivně využívat a podle nich se rozhodovat a plánovat svou kariérovou dráhu.

Diagnostika: Poradce (případně jiný specialista) identifikuje vstupní charakteristiky klienta (zájmy, předpoklady, limity). Využívá přitom různé diagnostické metody a prostředky (rozhovor, zájmové dotazníky, osobnostní testy, výkonové testy, projekční metody aj.).

Komplexní poradenství: Poradce poskytuje klientovi komplexní poradenskou pomoc v návaznosti na jeho konkrétní situaci a potřeby. Měly by mu být předkládány možnosti tak, aby se na jejich základě dokázal sám rozhodovat. Součástí přitom jsou, v míře a úrovni odpovídající situaci a potřebám klienta, i všechny tři výše uvedené formy.

Škola je mezi všemi poradenskými subjekty žákovi nejbližší, je s ním v denním kontaktu, zná nejlépe jeho předpoklady a limity, a proto by pro své žáky měla být první instancí kariérového poradenství, na kterou mohou navázat další poradenské služby, např. v úřadu práce nebo v pedagogicko-psychologické poradně.

Kariérové poradenství ve škole by ve své optimální podobě mělo mít svého hlavního koordinátora v osobě kariérového poradce, resp. koordinátora kariérového poradenství. Nemělo by však být vykonáváno jen tímto jediným pracovníkem. Posláním školy je připravit mladého člověka pro život, a tedy i pro jeho kariérovou dráhu. Kariérové poradenství ve škole by proto mělo být provázáno se vzděláváním pro kariérové rozhodování a trh práce, které by zase mělo být provázáno s celou vzdělávací činností školy, ve vazbě na obsah vyučovacích předmětů, žáci by se měli dozvídat, k čemu jim v budoucí praxi budou získané znalosti a dovednosti. A mělo by směřovat i k rodičům.

Je zřejmé, že cesta k tomuto optimálnímu pojetí kariérového poradenství je v současných podmínkách pro většinu škol dlouhá a náročná. Lze ji však zvládat postupně a dosahovat takové úrovně, která je pro školu v daném časovém období realistická. Tyto úrovně byly nastaveny v dotazníku z šetření "Podpora krajského akčního plánování".

Hlavní zjištění

- V rámci kariérového poradenství jsou činnosti škol relativně rovnoměrně rozložené mezi všechny čtyři úrovně. Školy nejčastěji realizují činnosti, jež je možné zařadit do mírně pokročilé (škola se snaží oblast kariérového poradenství dále rozvíjet a problematiku propojovat s výukou dalších předmětů, kariérové poradenství se omezuje na žáky, kteří potřebují změnit obor) nebo základní či pokročilé úrovně. Napříč všemi typy škol se projevuje zájem dále rozvíjet kariérové poradenství a posunout se v realizovaných aktivitách na nejvyšší úroveň (SOU, SOŠ a praktické školy) nebo případně na pokročilou úroveň (gymnázia a VOŠ).
- Školy se v rámci této oblasti zaměřují především na organizování exkurzí a besed pro kariérovou orientaci žáků (s výjimkou VOŠ). Školy dále vyvíjejí činnost v podpoře žáků se zdravotním a/nebo sociálním znevýhodněním (s výjimkou gymnázií), věnují se prevenci a intervenci předčasných odchodů žáků ze školy (především SOU, SOŠ a VOŠ), realizují odborný výcvik/praxi v reálném pracovním prostředí (především SOU, SOŠ a praktické

školy) a spolupracují se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách (především gymnázia a VOŠ). SOU a praktické školy se mimo již zmíněné ve velké míře věnují také spolupráci s rodiči, SOŠ a VOŠ zapojují odborníky z praxe do výuky a gymnázia žákům poskytují služby kariérového poradenství.

- Školy nejčastěji narážejí na malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a jejich rodičů (platí pro všechny typy škol) a nedostatečné finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství na školách (taktéž platí pro všechny typy škol). Dále školy narážejí na malý zájem ze strany zaměstnavatelů (především SOŠ, VOŠ a gymnázia) a absenci pozice kariérového poradce (především SOU, VOŠ a praktické školy). Pro SOU a praktické školy jsou mimo již zmíněné také významnou překážkou nedostačující možnosti pro zajištění kariérového poradenství a pro gymnázia nízká časová dotace poradce pro poskytování služeb kariérového poradenství a nedostatečné technické a materiální zabezpečení pro kariérové poradenství.
- Opatřeními, která by školám nejvíce pomohla v realizaci zvolených cílů, jsou především finanční prostředky na realizaci exkurzí a besed (bez ohledu na zaměření školy). Školy dále zdůrazňují potřebu vytvoření odpovídající časové dotace pro poskytování kariérového poradenství (s výjimkou praktických škol) a zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy (platí především pro SOU, SOŠ a VOŠ). SOŠ a VOŠ by dále uvítaly především zapojení zaměstnavatelů do výuky i mimo učebních aktivit a VOŠ také možnost základního vzdělávání kariérových poradců. Gymnáziím by mimo již zmíněné pomohla také spolupráce s vysokými školami.

1.3.6. Inkluzivní vzdělávání - šestá intervence podle škol v Karlovarském kraji

Inkluzivní vzdělávání vychází z požadavku přizpůsobení edukačního prostředí žákům. V takovém prostředí lze pracovat s heterogenní skupinou žáků a akceptovat tak různorodost pohlaví, etnicity, kultury, jazyka, sociálního prostředí, popř. věku; lze pracovat s různou úrovní předpokladů včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami či mimořádným nadáním. Inkluzivní vzdělávání dává možnost vytvoření „školy pro všechny“.

Mezi hlavní výzvy této oblasti intervence patří nepochybně naplnění základních znaků inkluzivního vzdělávání:

- ke vzdělávání mají přístup všichni bez rozdílu,
- vzdělávání je snadno a bezpečně fyzicky přístupné,
- vzdělávání si mohou dovolit všichni, je ekonomicky dostupné,
- vzdělávání je poskytováno v odpovídající kvalitě, reaguje na potřeby měnící se společnosti,
- včetně odborného náhledu na potřeby zdravotně postižených i komunit z odlišného kulturního a sociálního prostředí.

Hlavní zjištění

- Většina škol rozvíjí inkluzivní vzdělávání prostřednictvím činností spadajících do základní nebo mírně pokročilé úrovně. Inkluzivní vzdělávání je tedy hlavně rozvíjeno buďto prostřednictvím dílčích činností, nebo školy pracují na ucelené strategii a využívají plány pedagogické podpory. Nejvýraznější posun lze předpokládat v rámci nejvyšší úrovně –

školy deklarují zájem o činnosti, jež v sobě mají prvky systematického přístupu k inkluzivnímu vzdělávání, a o rozvíjení této oblasti prostřednictvím dalších činností.

- Školy se v rámci této oblasti zaměřují především na evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (bez ohledu na zaměření školy) a vyučující na školách volí vhodné formy, metody a styl výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků (bez ohledu na zaměření školy s výjimkou gymnázií). Dále školy zpracovávají a průběžně vyhodnocují individuální vzdělávací/výchovné plány (s výjimkou VOŠ) a spolupracují se školskými poradenskými zařízeními, která mají žáky v péči (především SOU a SOŠ). Vyučující na SOU a VOŠ dále mimo již zmíněné také ve velké míře volí vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků a gymnázia mimo již zmíněné také ve velké míře zohledňují charakter obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení a při ukončování studia.
- Školy v této oblasti nejčastěji narážejí na nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole (platí pro všechny typy škol s výjimkou praktických). Školy dále zmiňují nezájem vyučujících o inkluzivní pojetí vzdělávání (především SOŠ, VOŠ, gymnázia a praktické školy), příliš velký počet žáků ve třídě (platí pro všechny typy škol s výjimkou praktických) a nedostatečné vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání (především SOU, SOŠ a VOŠ). SOU a SOŠ se dále potýkají s malým zájmem o inkluzivní vzdělávání ze strany rodičů a žáků, gymnázia s nedostatečnými možnostmi pro zajištění asistentů pedagogů, VOŠ s absencí školního pedagogického pracoviště v rozšířené podobě a praktické školy s neochotou vyučujících realizovat inkluzivní vzdělávání a s jeho nedostatečným technickým a materiálním zabezpečením.
- Opatřením, které by školám nejvíce pomohlo v realizaci zvolených cílů, je především vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (platí pro všechny typy škol s výjimkou praktických). Mezi další nejčastěji zmiňovaná opatření patří vzdělávání vyučujících na školách v oblasti metod a forem práce (platí pro všechny typy škol s výjimkou VOŠ) a vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (především pro SOŠ, VOŠ a gymnázia). SOU by mimo již zmíněné dále pomohla opatření vedoucí ke zlepšení komunikace s rodiči žáků. Gymnázia by ocenila systematické vzdělávání vyučujících v oblasti inkluze a další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti různých forem hodnocení, zajištění prostorových dispozic školy a asistentů pedagogů pro realizaci inkluzivního vzdělávání.

1.3.7. Potřeby infrastruktury škol (investiční část)

Hlavní zjištění

- V Karlovarském kraji má zájem o čerpání z vyhrazených finančních prostředků 86 % škol – ve srovnání s celorepublikovým výsledkem (v ČR deklaruje zájem o čerpání 77 %) je tedy zájem o čerpání nadprůměrný, a to i přesto, že důležitost rozvoje infrastruktury není ve srovnání s ostatními kraji příliš vysoká.
- Mezi oblastmi, v jejichž rámci školy nejčastěji plánují čerpání finančních prostředků, patří stavební úpravy menšího rozsahu – udržovací práce a rekonstrukce (platí pro všechny typy škol s výjimkou praktických), stavební úpravy většího rozsahu – přestavby a rekonstrukce (především gymnázia a VOŠ) a pořízení strojů či jiného vybavení nad 40 tis. Kč (především SOU a SOŠ). Dále SOU a SOŠ plánují čerpat finanční prostředky především na zateplení budov. Gymnázia mimo již zmíněné plánují čerpat finanční prostředky především na stavební úpravy a vybavení na podporu bezpečného a podnětného prostředí a výstavbu

odborných učeben a učeben pro individuální učení a malé skupiny žáků. VOŠ a praktické školy plánují čerpání finančních prostředků také na bezbariérové úpravy.

1.3.8. Nepovinné oblasti a jejich důležitost v Karlovarském kraji

Hlavní zjištění

V rámci nepovinných oblastí intervencí je pro školy nejdůležitější oblast ICT, včetně potřeb infrastruktury. Druhou nejdůležitější oblastí je jazykové vzdělávání a dále následuje na stejné úrovni podpora rozvoje matematické a čtenářské gramotnosti.

ICT včetně potřeb infrastruktury:

- Školám by v rámci oblasti ICT nejvíce pomohlo pořizování licencí a aktualizací k různým aplikacím (všechny typy škol). Dále školy zdůrazňují potřebu vysokorychlostního připojení školy k internetu (také všechny typy škol), vybavení běžných tříd digitálními technologiemi a multimediální technikou (především SOŠ, gymnázia a praktické školy), technické podpory (především SOU, VOŠ a gymnázia) a podpory při budování školní počítačové sítě (především SOU). Pro SOU je dále důležité vzdělávání zaměřené na práci s novými technologiemi a další vzdělávání učitelů v oblasti rozvoje digitálních kompetencí a informatického myšlení žáků.

Jazykové vzdělávání včetně potřeb infrastruktury:

- Školy zdůrazňují potřebu vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků (platí v rámci všech typů škol s výjimkou praktických, které v této oblasti neodpovídaly) a prostředků na zajištění mobility žáků (opět platí v rámci všech typů škol s výjimkou praktických). Dále by školám pomohla podpora rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce dle jazykové úrovně žáků (také platí v rámci všech typů škol s výjimkou praktických) a digitální podpora výuky cizích jazyků (především gymnáziím). SOU dále zdůrazňují potřebu výukových materiálů s tematickým nebo odborným zaměřením, orientaci vyučujících cizích jazyků v oboru, pro který se jejich žáci připravují a systematického jazykového vzdělávání pro učitele odborných předmětů. Gymnázia mimo již zmíněného zdůrazňují potřebu mobility vyučujících do zahraničí a zajištění prostředků na výuku vedenou rodilým mluvčím.

Podpora matematické gramotnosti:

- Školám by nejvíce pomohly prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (platí v rámci všech typů škol), finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky (platí v rámci všech typů škol s výjimkou praktických) a podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty (platí v rámci všech typů škol). SOU, SOŠ a praktickým školám by dále pomohly výukové materiály na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí. Gymnázia by mimo již zmíněné také uvítala další vzdělávání vyučujících v oblasti využití digitálních technologií při rozvoji matematické gramotnosti (toto opatření zmiňují také VOŠ) a zajištění prostředků na odborné vedení žáků zapojených do soutěží.

Podpora čtenářské gramotnosti:

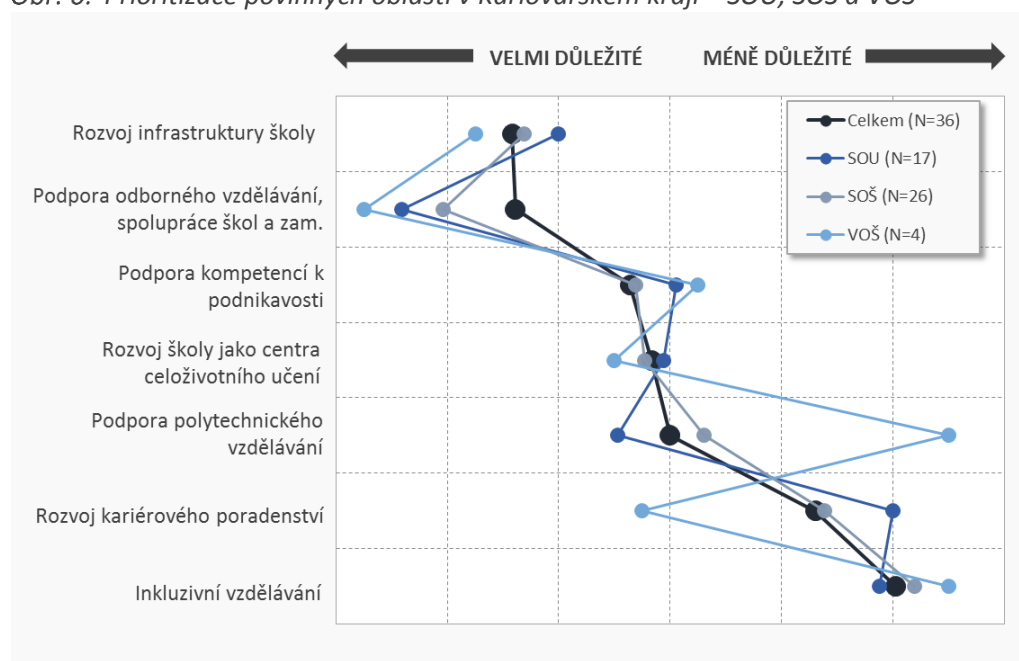
- Školám by nejvíce pomohla podpora gramotnosti napříč jednotlivými předměty – práce s texty je součástí výuky většiny předmětů (platí v rámci všech typů škol) a systematická práce žáků s odbornými texty (především SOU, SOŠ a VOŠ). Mezi další nejčastěji zmiňovaná

opatření lze zařadit využívání ICT a interaktivních médií na podporu čtenářské gramotnosti (platí především pro SOU a praktické školy). SOŠ, VOŠ a gymnáziím by dále pomohly dodatečné prostředky na nákup beletrie a odborných textů pro školní knihovnu a gymnáziím a VOŠ také prostředky na realizaci mimotřídních aktivit podporujících čtenářskou gramotnost. Gymnázia by dále ocenila podporu systematické spolupráce s místní knihovnou a VOŠ podporu projektových dnů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti.

1.4. Prioritizace povinných oblastí pro Krajský akční plán podle typu školy

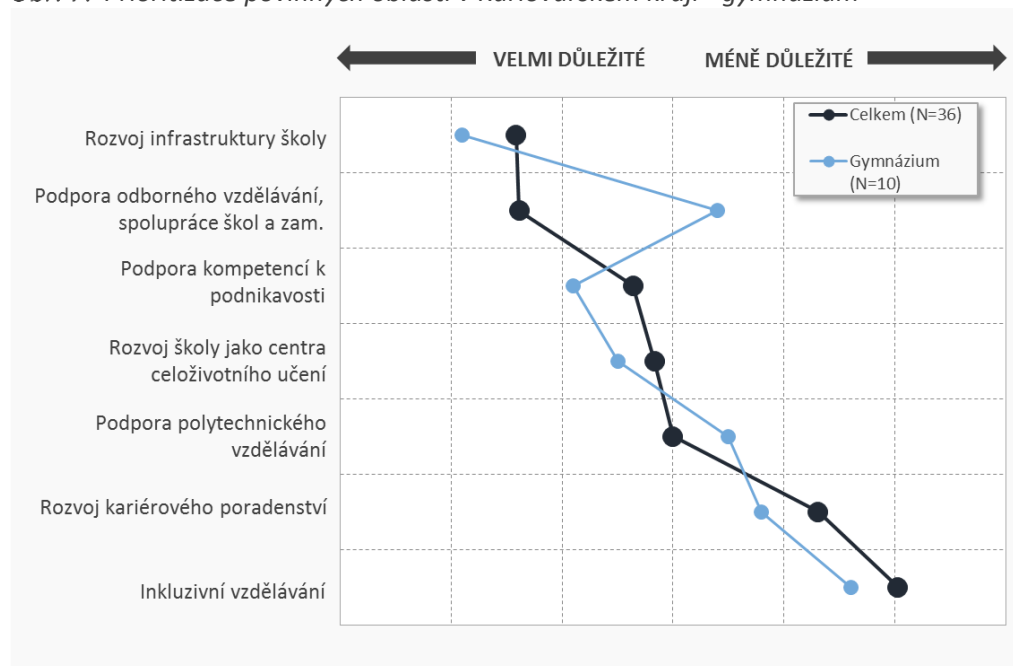
SOU, SOŠ a VOŠ zdůrazňují především důležitost podpory odborného vzdělávání a spolupráci se zaměstnavateli. Ve srovnání s ostatními oblastmi kladou tyto školy důraz také na rozvoj infrastruktury školy. Ve srovnání s hodnotami za všechny typy škol přikládají SOU, SOŠ a VOŠ nižší důležitost podpoře kompetencí k podnikavosti. Pro VOŠ je ve srovnání s celkovými hodnotami i s ostatními typy škol výrazně méně důležitá podpora polytechnického vzdělávání, a naopak rozvoj kariérového poradenství je pro tyto školy velmi důležitý.

Obr. 6: Prioritizace povinných oblastí v Karlovarském kraji – SOU, SOŠ a VOŠ

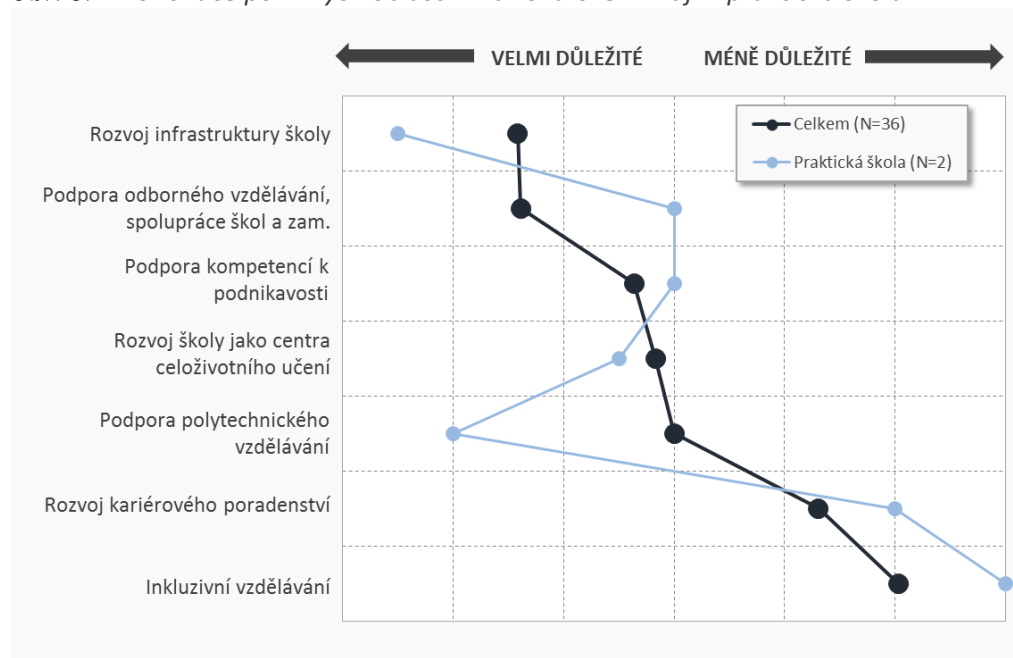
V případě gymnázií je kladen důraz zejména na rozvoj infrastruktury školy, podporu kompetencí k podnikavosti a rozvoj školy jako centra celoživotního učení. Ve srovnání s celokrajskými výsledky je kladen důraz také na rozvoj kariérového poradenství a inkluzivní vzdělávání.

Obr. 7: Prioritizace povinných oblastí v Karlovarském kraji - gymnázium

Ve srovnání s ostatními sledovanými oblastmi je pro praktické školy prioritou především rozvoj infrastruktury školy a podpora polytechnického vzdělávání. Oproti celokrajským výsledkům je kladen vyšší důraz také na rozvoj školy jako centra celoživotního učení.

Obr. 8: Prioritizace povinných oblastí v Karlovarském kraji – praktická škola

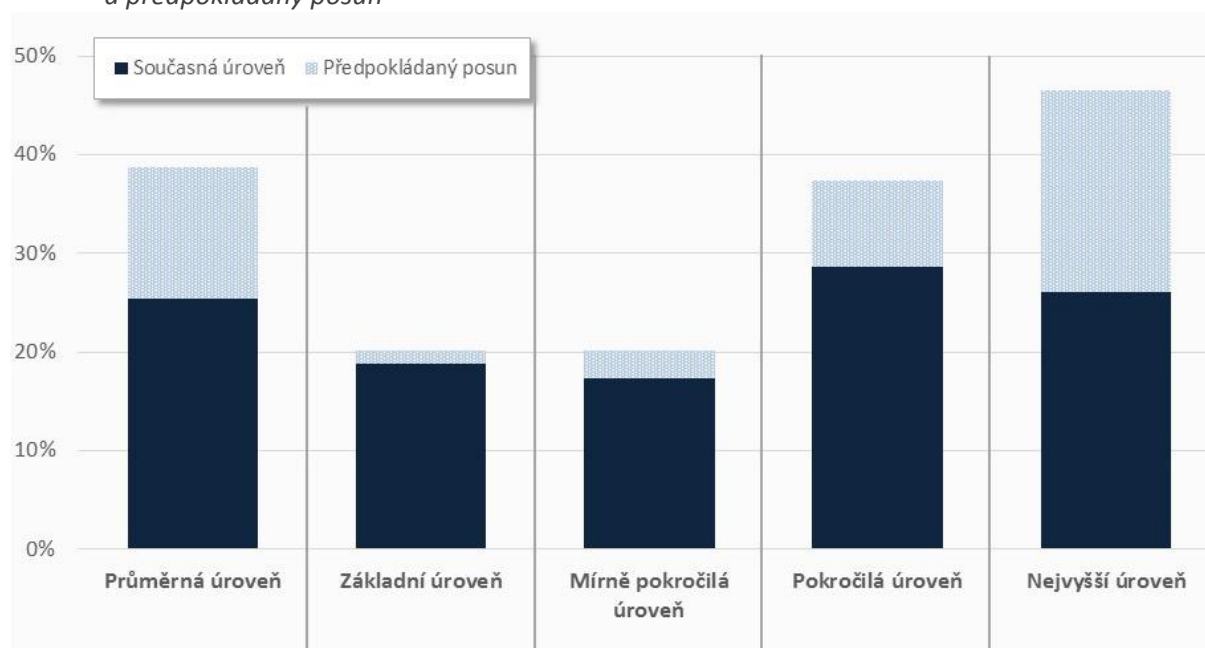
2. Podpora odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů

2.1. Současná úroveň a předpokládaný posun

Nejvíce škol se v rámci podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli zaměřuje na systematickou spolupráci se zaměstnavateli (pokročilá úroveň – 29 %), případně jsou činnosti podporující systematickou spolupráci se zaměstnavateli o další aktivity doplňovány (nejvyšší úroveň – 26 %).

Vzhledem k akcentaci důležitosti této oblasti chce většina škol systematickou spolupráci se zaměstnavateli dále rozvíjet, podporovat ji dalšími dílčími aktivitami a posunout se na nejvyšší možnou úroveň – předpokládaný posun v této úrovni činí 20 %. Určitý nárůst lze očekávat také v rámci pokročilé úrovně, kde je již spolupráce se zaměstnavateli systematická (předpokládaný posun je 9 %).

Obr. 9: Současná úroveň podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů a předpokládaný posun

Základní úroveň – podpora odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli probíhá pouze v omezené (základní) podobě.

Mírně pokročilá úroveň – spolupráce se zaměstnavateli není systematická, probíhá pouze v podobě dílčích aktivit (stáže pro učitele, zapojení odborníků z praxe, zapojení žáků do praktických aktivit).

Pokročilá úroveň – systematická spolupráce se zaměstnavateli (smlouva o spolupráci, účast zaměstnavatelů u zkoušek, odborný výcvik v modelovém pracovním prostředí).

Nejvyšší úroveň – systematická spolupráce se zaměstnavateli doplněna o další aktivity (škola vyjednává se zaměstnavateli obsah odborného výcviku a praxe, zaměstnavatelé se aktivně podílejí na náborových aktivitách školy a finančně školu/vybrané žáky podporují).

- Na většině VOŠ a praktických škol jsou realizovány činnosti s prvky systematické spolupráce se zaměstnavateli (pokročilá úroveň) – tyto školy mají se zaměstnavateli smlouvu o spolupráci, zaměstnavatelé se účastní zkoušek a odborný výcvik probíhá v modelovém pracovním prostředí.
- Na většině SOU a SOŠ jsou organizovány činnosti s prvky systematické spolupráce se zaměstnavateli, které jsou dále doplňovány o dílčí činnosti – nejvyšší úroveň.
- V rámci gymnázií je rozvíjena spolupráce se zaměstnavateli pouze na základní úrovni a probíhá v omezené podobě (23 %).
- Všechny typy škol plánují v budoucnu zaměřit se na rozšiřování systematické spolupráce se zaměstnavateli o další dílčí aktivity a posunout se tak na nejvyšší úroveň v rámci této oblasti.

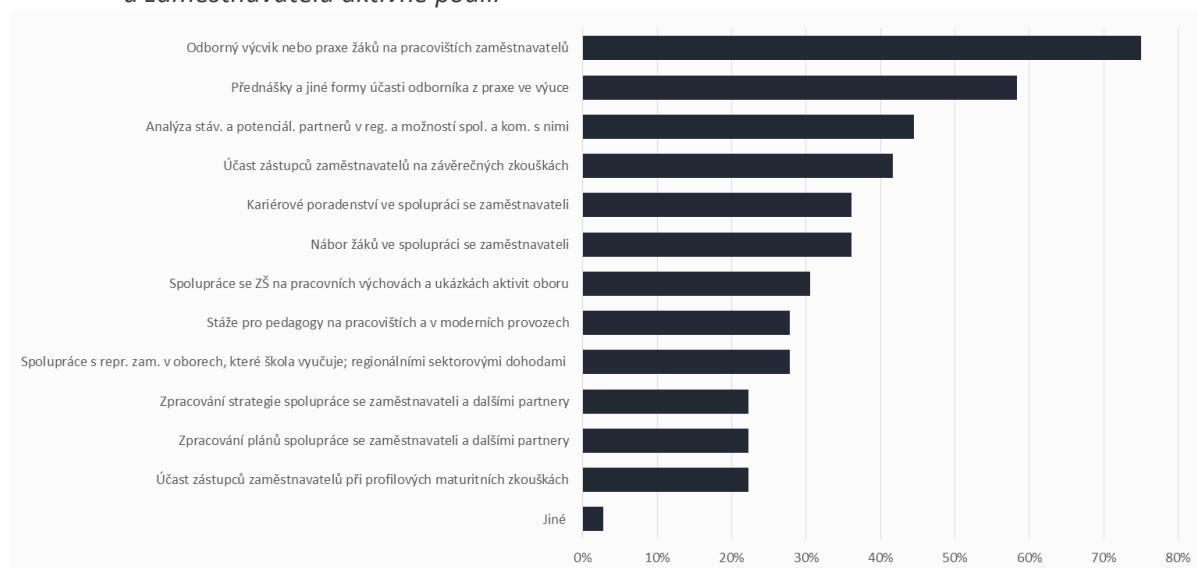
Tab. 2: Současná úroveň podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů a předpokládaný posun - podle typu školy

		Současná úroveň		Předpokládaný posun	
SOU (N=17)	Průměrná úroveň		44%		+ 9%
	Základní úroveň		16%		+ 1%
	Mírně pokročilá úroveň		19%		+ 1%
	Pokročilá úroveň		46%		+ 8%
	Nejvyšší úroveň		52%		+ 13%
SOŠ (N=26)	Průměrná úroveň		31%		+ 13%
	Základní úroveň		19%		+ 2%
	Mírně pokročilá úroveň		20%		+ 4%
	Pokročilá úroveň		33%		+ 10%
	Nejvyšší úroveň		34%		+ 18%
Gymnázium (N=10)	Průměrná úroveň		8%		+ 18%
	Základní úroveň		23%		+ 3%
	Mírně pokročilá úroveň		18%		+ 5%
	Pokročilá úroveň		9%		+ 9%
	Nejvyšší úroveň		3%		+ 30%
VOŠ (N=4)	Průměrná úroveň		29%		+ 10%
	Základní úroveň		6%		+ 0%
	Mírně pokročilá úroveň		31%		+ 0%
	Pokročilá úroveň		39%		+ 4%
	Nejvyšší úroveň		25%		+ 19%
Praktická škola (N=2)	Průměrná úroveň		8%		+ 12%
	Základní úroveň		13%		+ 0%
	Mírně pokročilá úroveň		0%		+ 0%
	Pokročilá úroveň		21%		+ 0%
	Nejvyšší úroveň		0%		+ 25%

2.2. Aktivita, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli většina škol realizuje odborný výcvik a praxi žáků na pracovištích zaměstnavatelů (75 %). Dále jsou na školách zapojováni odborníci z praxe do přednášek a samotné výuky (58 %), je prováděna analýza stávajících a potenciálních partnerů v regionu a možností spolupráce a komunikace s nimi (44 %) a zástupci zaměstnavatelů se účastní závěrečných zkoušek (42 %).

Obr. 10: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů aktivně podílí

- V případě SOU, SOŠ a VOŠ se školy zaměřují především na odborný výcvik a praxi žáků u zaměstnavatelů, zapojení odborníků z praxe do výuky a přednášek v rámci studia a analýzu stávajících a potenciálních partnerů v regionu. SOU se dále ve velké míře zaměřují také na účast zástupců zaměstnavatelů na závěrečných zkouškách.
- Gymnázia se soustředí především na zapojení odborníků z praxe do výuky (50 %) a na rozvíjení kariérového poradenství ve spolupráci se zaměstnavateli (50 %). A dále stejně jako SOU, SOŠ a VOŠ na analýzu stávajících a potenciálních partnerů v regionu (40 %) a odborný výcvik a praxi žáků u zaměstnavatelů (30 %).
- Praktické školy se soustředí především na nábor žáků ve spolupráci se zaměstnavateli (100 %) a odborný výcvik a praxi žáků u zaměstnavatelů (50 %).

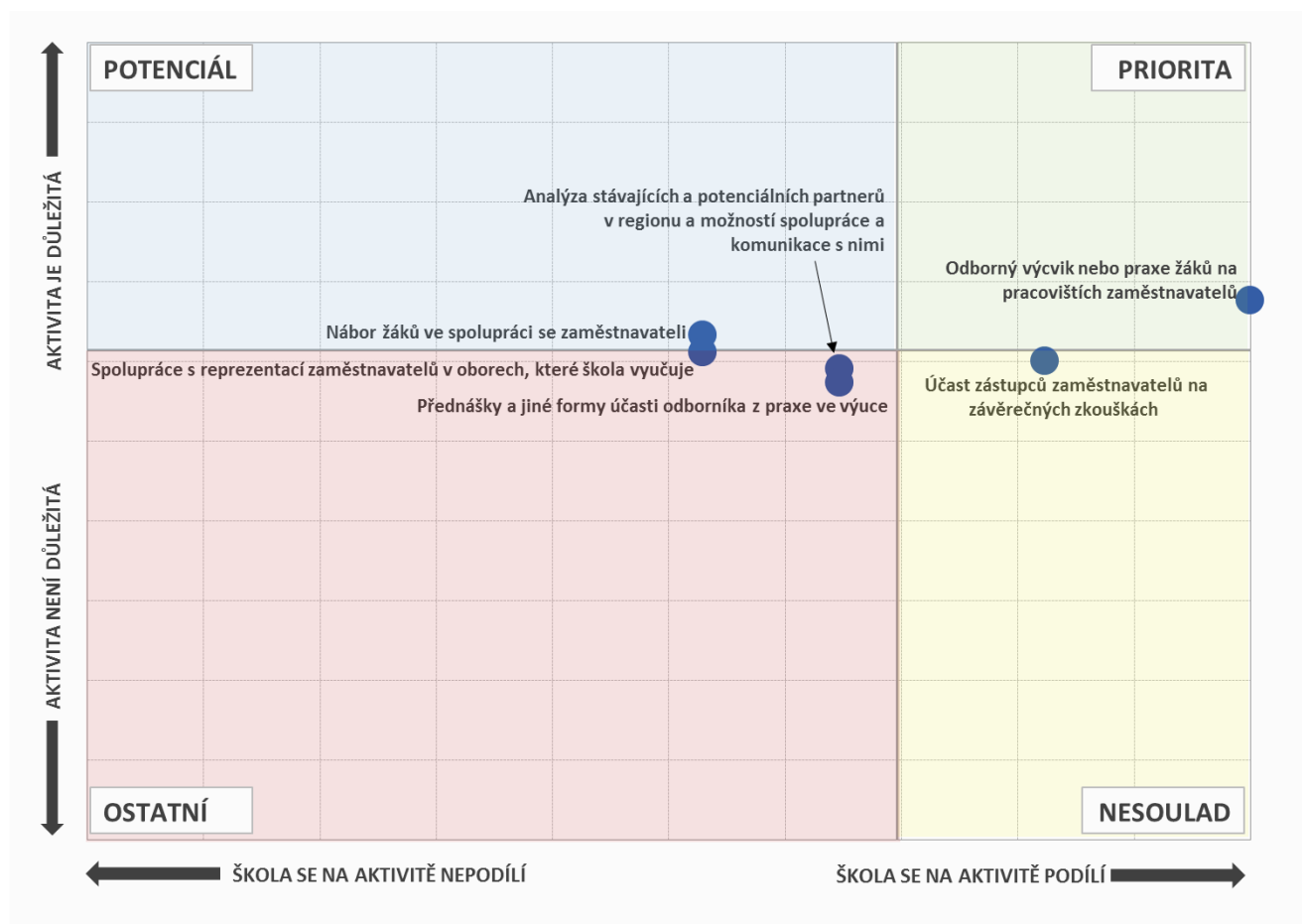
Tab. 3: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů aktivně podílí - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=17)	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	17	100%	27	75%
	Účast zástupců zaměstnavatelů na závěrečných zkouškách	14	82%	15	42%
	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce	11	65%	21	58%
	Analýza stáv. a potenciál. partnerů v reg. a možností spol. a kom. s nimi	11	65%	16	44%
SOŠ (N=26)	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	24	92%	27	75%
	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce	19	73%	21	58%
	Analýza stáv. a potenciál. partnerů v reg. a možností spol. a kom. s nimi	14	54%	16	44%
Gymnázium (N=10)	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce	5	50%	21	58%
	Kariérové poradenství ve spolupráci se zaměstnavateli	5	50%	13	36%
	Analýza stáv. a potenciál. partnerů v reg. a možností spol. a kom. s nimi	4	40%	16	44%
	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	3	30%	27	75%
VOŠ (N=4)	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	4	100%	27	75%
	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce	4	100%	21	58%
	Analýza stáv. a potenciál. partnerů v reg. a možností spol. a kom. s nimi	3	75%	16	44%
Praktická škola (N=2)	Nábor žáků ve spolupráci se zaměstnavateli	2	100%	13	36%
	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	1	50%	27	75%

2.2.1. Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU

- Prioritou pro SOU je v oblasti odborného vzdělávání především odborný výcvik a praxe žáků v reálném pracovním prostředí u zaměstnavatelů – na této aktivitě se SOU podílí nejvíce, zároveň je této činnosti přisuzována největší důležitost.
- Určitý potenciál leží v náboru žáků ve spolupráci se zaměstnavateli – tato činnost není realizována až v takové míře, nicméně je z pozice SOU hodnocena jako důležitá.
- Přestože se SOU poměrně intenzivně soustředí na účast zaměstnavatelů u zkoušek, ve srovnání s ostatními aktivitami je této činnosti přisuzována nižší důležitost.

Obr. 11: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOU

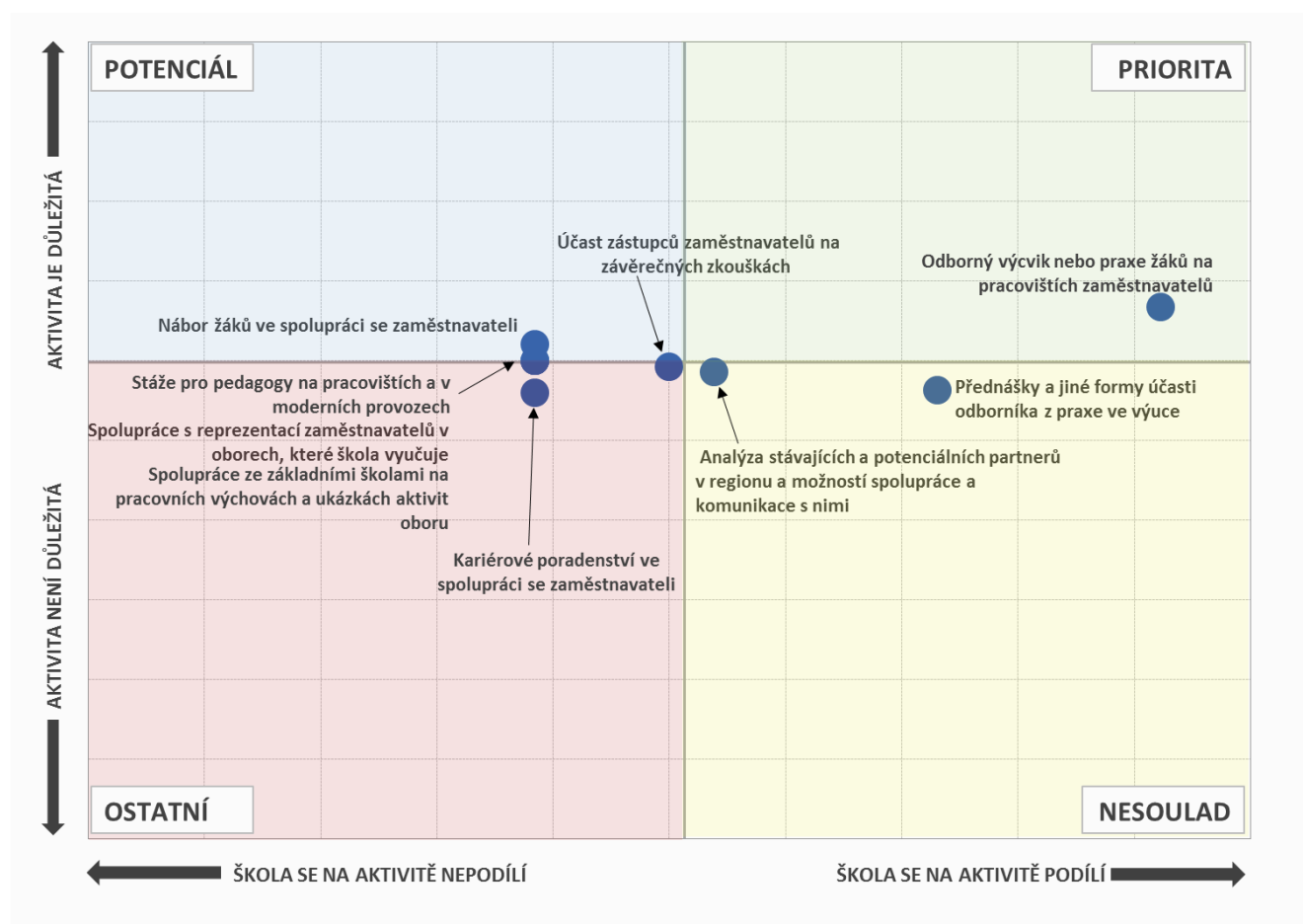

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

2.2.2. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ

- V případě SOŠ je, podobně jako u SOU, hlavní prioritou odborný výcvik a praxe žáků u zaměstnavatelů - na této aktivitě se SOŠ podílí nejvíce a zároveň je pro školy tato činnost ve srovnání s ostatními aktivitami nejdůležitější.
- Také v případě SOŠ lze vidět určitý potenciál v náboru žáků ve spolupráci se zaměstnavateli – ve srovnání s ostatními činnostmi není tato aktivita realizována ve větší míře, SOŠ ji nicméně hodnotí jako důležitou.
- Přestože se SOŠ soustředí na účast odborníků z praxe ve výuce a analýzu stávajících a potenciálních partnerů v regionu, důležitost těchto činností je ve srovnání s ostatními o něco nižší.

Obr. 12: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOŠ

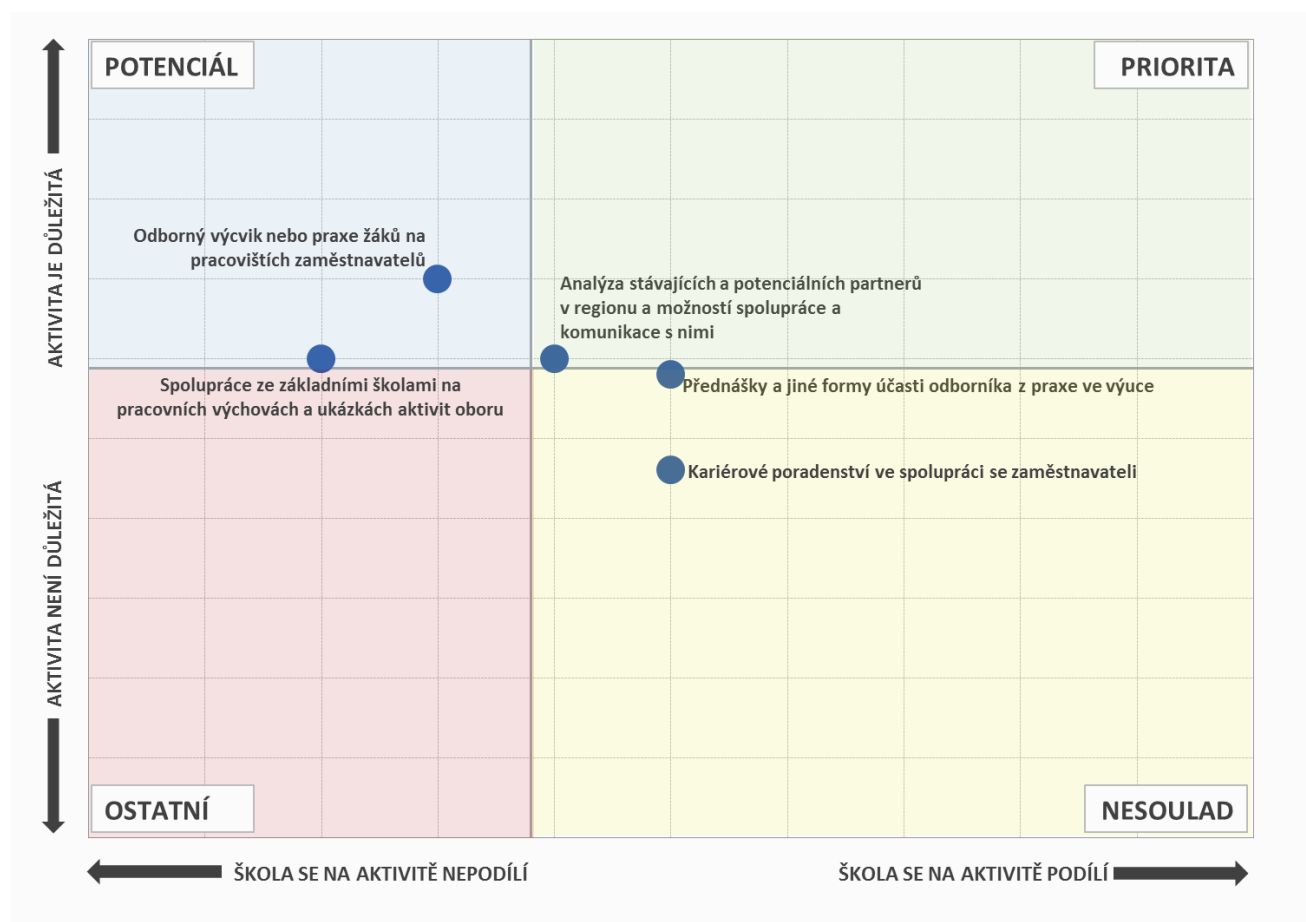

Pozn.: Do map je zaneseno devět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

2.2.3. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia

- V případě gymnázií je prioritou analýza stávajících a potenciálních partnerů v regionu.
- Potenciál leží v zajištění praxe žáků na pracovištích u zaměstnavatelů a také ve spolupráci se ZŠ na pracovních výchovách a ukázkách aktivit oboru – tyto aktivity nejsou ve srovnání s ostatními činnostmi tolik realizovány, nicméně jsou považovány za důležité.
- Přestože se gymnázia soustředí na rozvoj kariérového poradenství ve spolupráci se zaměstnavateli, důležitost této činnosti není příliš vysoká. Gymnázia se dále soustředí také na přednášky a jiné formy účasti odborníka ve výuce, ale důležitost této aktivity považují lehce podprůměrnou.

Obr. 13: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost – gymnázia

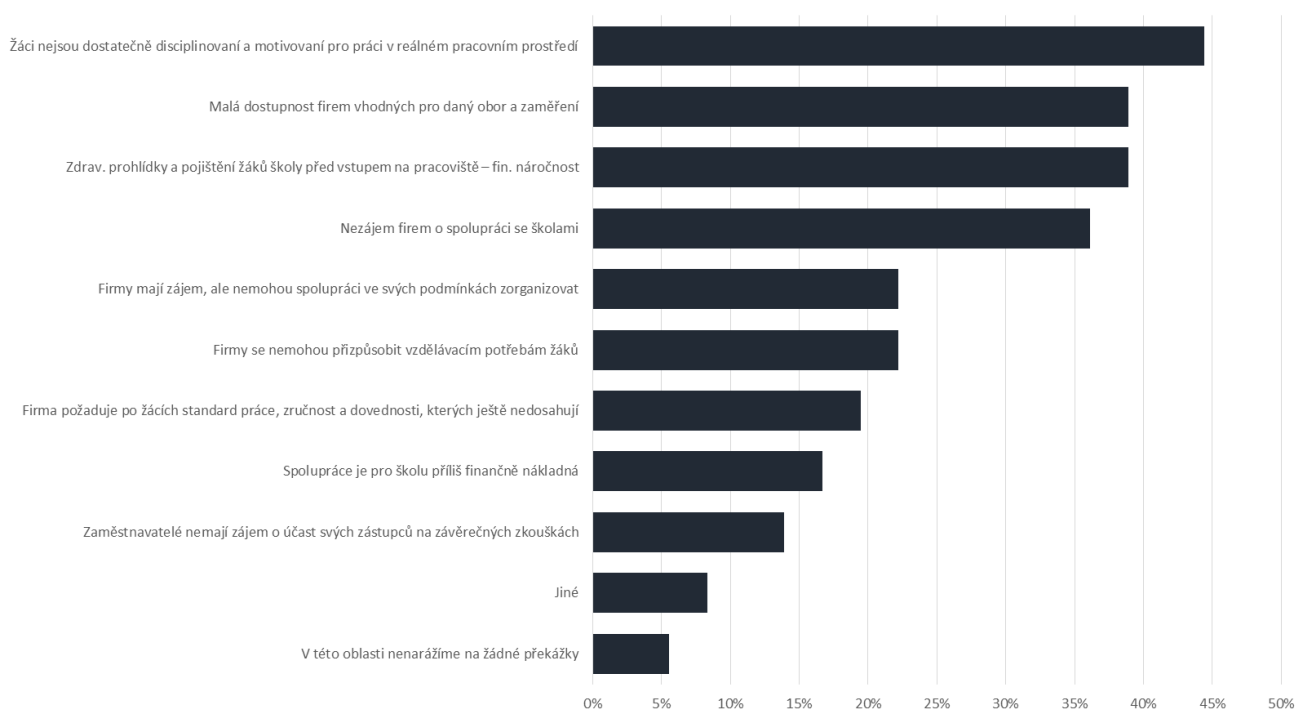

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

2.3. Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V rámci podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli školy nejčastěji naráží na to, že jejich žáci nejsou dostatečně motivovaní a disciplinovaní pro práci v reálném pracovním prostředí (44 %). Dalšími nejčastěji zmiňovanými překážkami jsou malá dostupnost firem pro daný obor a zaměření, finanční náročnost zdravotních prohlídek a pojištění žáků před vstupem na pracoviště (39 %) a nezájem firem o spolupráci se školami (36 %).

Obr. 14: Překážky, na které školy naráží v rámci podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů

- SOU, SOŠ a praktické školy zmiňují jako největší překážku to, že žáci nejsou dostatečně disciplinovaní a motivovaní pro práci v reálném pracovním prostředí. Dalším zmiňovaným problémem, který je významný dokonce v rámci všech typů škol, je finanční náročnost zdravotních prohlídek a pojištění žáků před vstupem na pracoviště.
- Pro SOU, SOŠ, gymnázia a praktické představuje další významný problém malá dostupnost firem pro daný obor a zaměření. Pro SOŠ, VOŠ, gymnázia a praktické školy je dalším významným problémem nezájem firem o spolupráci se školami.
- SOU se dále potýkají také s příliš vysokými požadavky firem na schopnosti a znalosti žáků a gymnázia a VOŠ s finanční nákladností spolupráce se zaměstnavateli a pracovní náplní žáků na praxích.
- Dalšími problémy, kterým čelí praktické školy, jsou nezájem zaměstnavatelů účastnit se závěrečných zkoušek a nepřizpůsobivost firem vůči vzdělávacím potřebám žáků.

Tab. 4: Překážky, na které školy naráží v rámci podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů - podle typu škol

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=17)	Žáci nejsou dostatečně disciplinovaní a motivovaní pro práci v reálném pracovním prostředí	12	71%	16	44%
	Zdrav. prohlídky a pojištění žáků školy před vstupem na pracoviště – fin. náročnost	10	59%	14	39%
	Malá dostupnost firem vhodných pro daný obor a zaměření	7	41%	14	39%
	Firma požaduje po žácích standard práce, zručnost a dovednosti, kterých ještě nedosahují	7	41%	7	19%
SOŠ (N=26)	Žáci nejsou dostatečně disciplinovaní a motivovaní pro práci v reálném pracovním prostředí	13	50%	16	44%
	Zdrav. prohlídky a pojištění žáků školy před vstupem na pracoviště – fin. náročnost	12	46%	14	39%
	Malá dostupnost firem vhodných pro daný obor a zaměření	11	42%	14	39%
	Nezájem firem o spolupráci se školami	11	42%	13	36%
Gymnázium (N=10)	Malá dostupnost firem vhodných pro daný obor a zaměření	4	40%	14	39%
	Nezájem firem o spolupráci se školami	3	30%	13	36%
	Firmy mají zájem, ale nemohou spolupráci ve svých podmínkách zorganizovat	3	30%	8	22%
	Zdrav. prohlídky a pojištění žáků školy před vstupem na pracoviště – fin. náročnost	2	20%	14	39%
	Spolupráce je pro školu příliš finančně nákladná	2	20%	6	17%
VOŠ (N=4)	Zdrav. prohlídky a pojištění žáků školy před vstupem na pracoviště – fin. náročnost	3	75%	14	39%
	Spolupráce je pro školu příliš finančně nákladná	2	50%	6	17%
	Nezájem firem o spolupráci se školami	1	25%	13	36%
	Jiné (Pracovní náplň žáků na praxích ve firmách)	1	25%	3	8%
Praktická škola (N=2)	Žáci nejsou dostatečně disciplinovaní a motivovaní pro práci v reálném pracovním prostředí	1	50%	16	44%
	Malá dostupnost firem vhodných pro daný obor a zaměření	1	50%	14	39%
	Zdrav. prohlídky a pojištění žáků školy před vstupem na pracoviště – fin. náročnost	1	50%	14	39%
	Nezájem firem o spolupráci se školami	1	50%	13	36%
	Firmy se nemohou přizpůsobit vzdělávacím potřebám žáků	1	50%	8	22%
	Zaměstnavatelé nemají zájem o účast svých zástupců na závěrečných zkouškách	1	50%	5	14%

2.4. Opatření pro zlepšení realizace intervence

Školám by v oblasti odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli nejvíce pomohly finance na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům na odborný výcvik (56 %), dále stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech a stáže žáků v zahraničních firmách, což by podpořilo i výuku cizích jazyků (50 %).

Obr. 15: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů

- V rámci opatření je pro SOU a SOŠ nejdůležitější zajištění financí na organizaci, pomůcky a dojíždění k zaměstnavatelům na výcvik a odborné předměty (toto opatření patří mezi významné také pro gymnázia). SOU by dále pomohlo zajištění finančních prostředků pro praxe žáků (významné také pro VOŠ a praktické školy), podpora náborových aktivit realizovaných ve spolupráci se zaměstnavateli, rozvoj odbornosti vyučujících (významné také pro SOŠ), vzdělávání instruktorů a stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech (významné také pro SOŠ a gymnázia).
- SOŠ by mimo výše zmíněné dále pomohly stáže žáků v zahraničních firmách (významné také pro gymnázia a VOŠ), příprava strategie spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery (významné také pro gymnázia) a přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce.

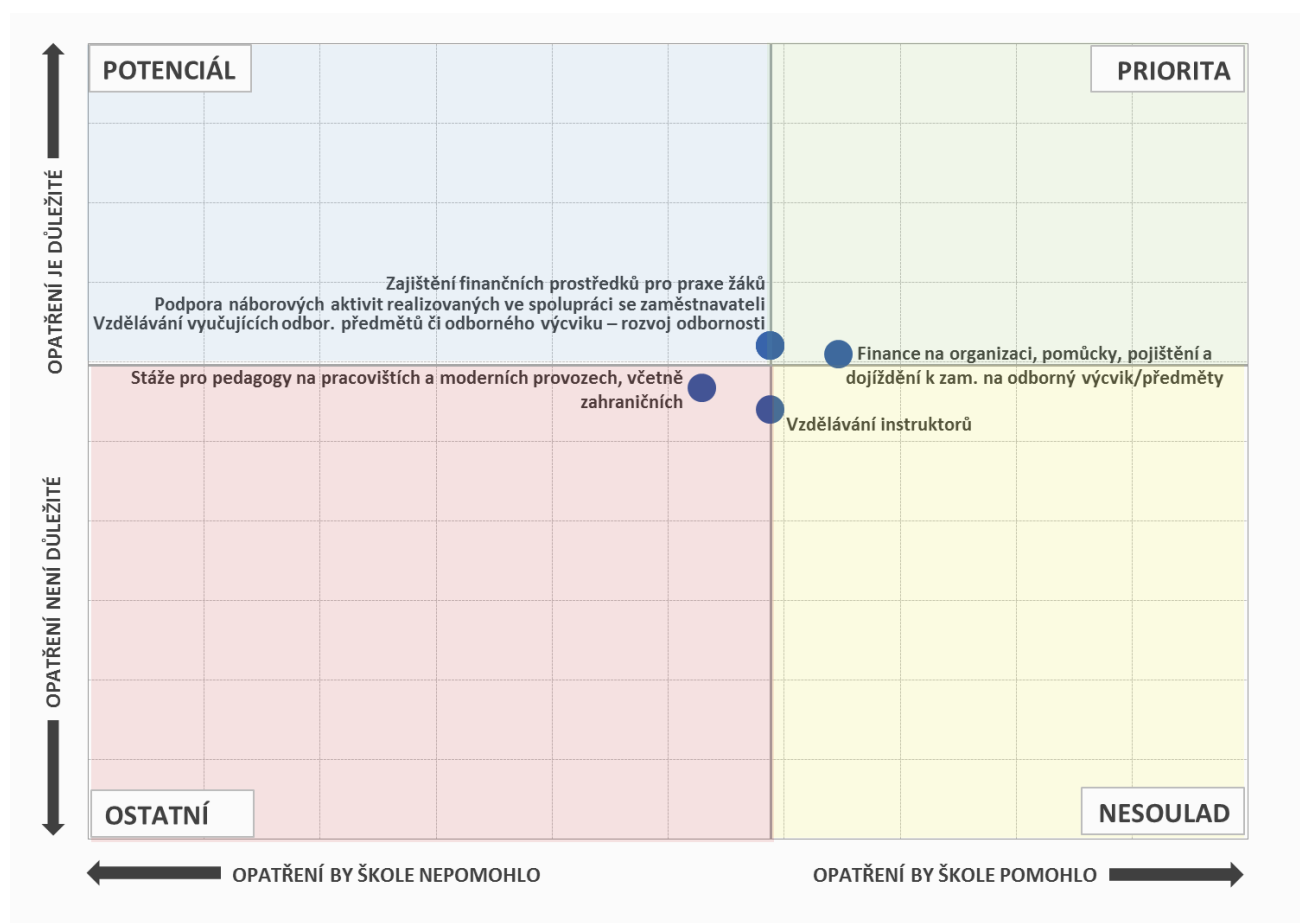
Tab. 5: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory odborného vzdělávání, spolupráce škol a zaměstnavatelů - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=17)	Finance na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zam. na výcvik a odborné předměty	11	65%	20	56%
	Zajištění finančních prostředků pro praxe žáků (např. úhrada zdravotních prohlídek)	10	59%	17	47%
	Podpora náborových aktivit realizovaných ve spolupráci se zaměstnavateli	10	59%	16	44%
	Vzdělávání vyučujících odborných předmětů či odborného výcviku – rozvoj odbornosti	10	59%	15	42%
	Vzdělávání instruktorů (realizují výuku na pracovištích zaměstnavatelů)	10	59%	10	28%
	Stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech, včetně zahraničních	9	53%	18	50%
SOŠ (N=26)	Finance na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zam. na výcvik a odborné předměty	17	65%	20	56%
	Stáže žáků v zahraničních firmách (podpora výuky cizích jazyků)	15	58%	18	50%
	Stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech, včetně zahraničních	14	54%	18	50%
	Příprava strategie spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery	14	54%	17	47%
	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce odborných předmětů či výcviku	14	54%	15	42%
	Vzdělávání vyučujících odborných předmětů či odborného výcviku – rozvoj odbornosti	14	54%	15	42%
Gymnázium (N=10)	Stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech, včetně zahraničních	7	70%	18	50%
	Stáže žáků v zahraničních firmách (podpora výuky cizích jazyků)	6	60%	18	50%
	Příprava strategie spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery	6	60%	17	47%
	Analýza stávajících a potenciálních partnerů v regionu, možnosti spolupráce a komunikace	6	60%	16	44%
	Finance na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zam. na výcvik a odborné předměty	5	50%	20	56%
VOŠ (N=4)	Zajištění finančních prostředků pro praxe žáků (např. úhrada zdravotních prohlídek)	4	100%	17	47%
	Finance na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zam. na výcvik a odborné předměty	3	75%	20	56%
	Stáže žáků v zahraničních firmách (podpora výuky cizích jazyků)	3	75%	18	50%
Praktická škola (N=2)	Zajištění finančních prostředků pro praxe žáků (např. úhrada zdravotních prohlídek)	2	100%	17	47%
	Odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů	2	100%	16	44%

2.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOU

- Hlavní prioritou SOU je v oblasti opatření zajištění finančních prostředků na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům na odborný výcvik – tato položka je nejčastěji zmiňovaná a je hodnocena jako jedna z nejdůležitějších.
- Školy dále relativně často jako důležitá opatření zmiňovaly také zajištění finančních prostředků pro praxe žáků, podporu náborových aktivit ve spolupráci se zaměstnavateli a rozvoj odbornosti vyučujících odborných předmětů.
- Relativně často školy také zmiňovaly vzdělávání instruktorů navzdory tomu, že toto opatření nepovažují ve srovnání s ostatními za příliš důležité.

Obr. 16: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOU

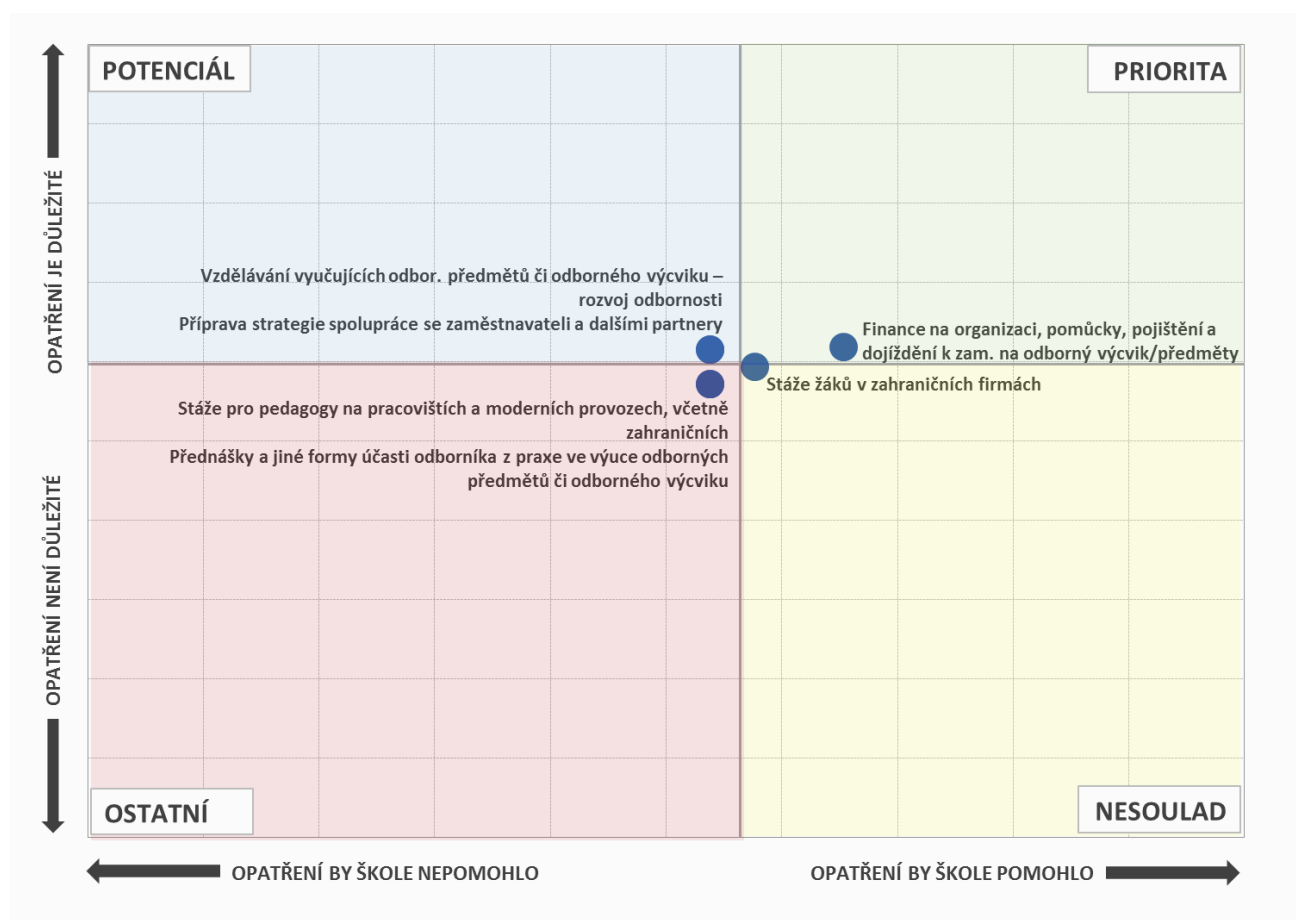

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

2.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOŠ

- Hlavní prioritou je pro SOŠ především zajištění finančních prostředků na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění žáků na pracoviště k zaměstnavatelům – toto opatření je velmi potřebné a zároveň důležité.
- Potenciál je patrný u opatření týkajících se rozvoje odbornosti vyučujících a přípravy strategie spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery.
- Určitý nesoulad lze pozorovat u opatření podporujících stáže žáků v zahraničních firmách – ačkoliv školy hodnotí toto opatření jako potřebné, jeho důležitost je ve srovnání s ostatními spíše průměrná.

Obr. 17: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOŠ

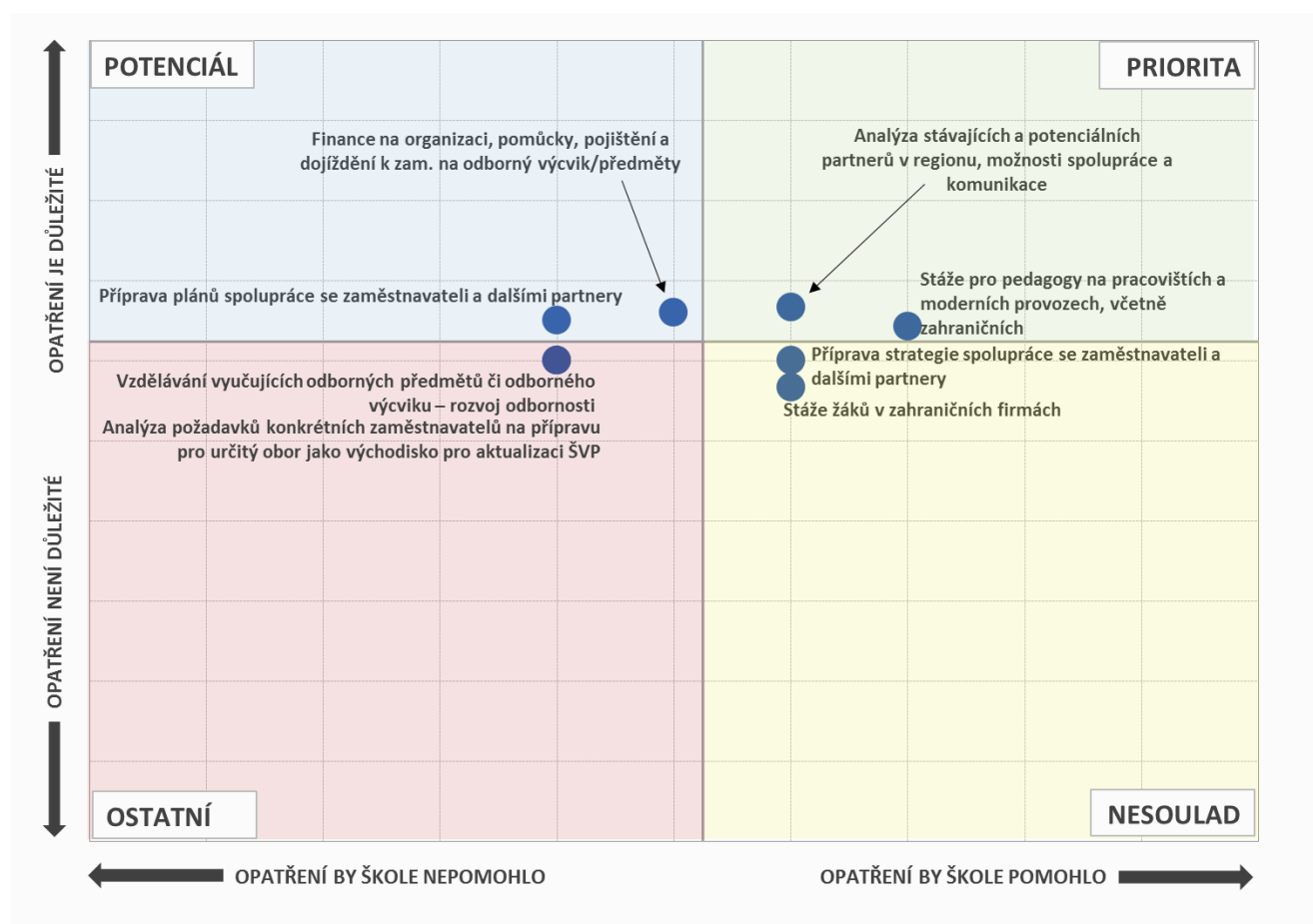

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

2.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence - gymnázia

- Pro gymnázia jsou hlavní prioritou stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech a analýza stávajících a potenciálních partnerů v regionu – tato opatření jsou vnímána jako nejvíce potřebná a zároveň jsou školami hodnocena jako velmi důležitá.
- Určitý potenciál pak leží v zajištění financí na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům na odborný výcvik a v přípravě plánů spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery.
- Jako potřebné školy hodnotily stáže žáků v zahraničních firmách a přípravu strategie spolupráce se zaměstnavateli, ačkoliv tato opatření ve srovnání s ostatními nepovažují za příliš důležitá.

Obr. 18: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - gymnázia

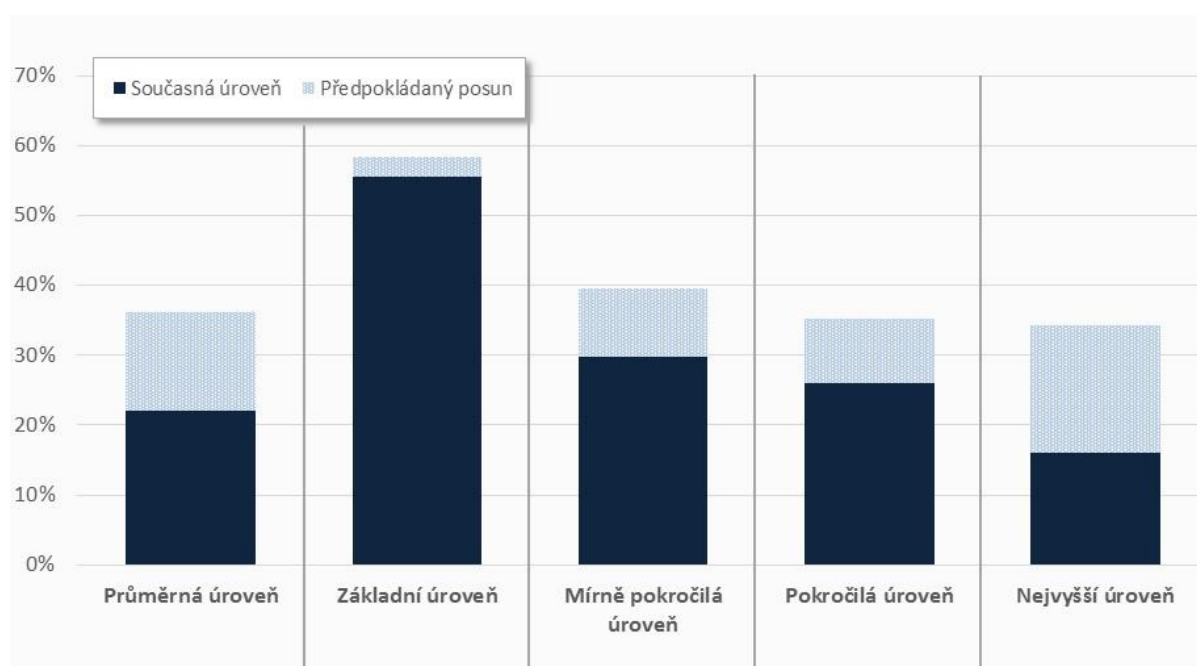
Pozn.: Do map je zaneseno osm nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

3. Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě

3.1. Současná úroveň a předpokládaný posun

Podporu kompetencí k podnikavosti rozvíjí většina škol pouze na základní úrovni a v rámci zadání RVP (56 %), případně vyvíjejí činnosti na mírně pokročilé úrovni – podpora podnikavosti probíhá v podobě dílčích aktivit, nad rámec RVP (30 %). Školy mají nicméně zájem tuto oblast dále rozvíjet. Výrazný posun lze očekávat v rámci nejvyšší úrovně, kdy je podpora kompetencí k podnikavosti jednou z priorit školy (předpokládaný posun o 18 %).

Obr. 19: Současná úroveň podpory kompetencí k podnikavosti a předpokládaný posun

Základní úroveň – podpora kompetencí k podnikavosti probíhá na informativní bázi, škola tuto oblast podporuje tak, jak je zadáno v RVP.

Mírně pokročilá úroveň – podpora kompetencí k podnikavosti probíhá pouze v podobě dílčích aktivit, bez celkové strategie (zapojení do projektů ESF, mezinárodních programů Leonardo Da Vinci, využití těchto zkušeností bez celkové koncepce).

Pokročilá úroveň – systematický a aktivní rozvoj podpory kompetencí k podnikavosti (škola spolupracuje s celorepublikovými iniciativami na podporu podnikavosti – CEFIF, spoluúčast na projektech na celostátní nebo krajské úrovni, pravidelné využívání informací a podnětů k rozvoji oblasti).

Nejvyšší úroveň – systematický rozvoj podpory kompetencí k podnikavosti je jednou z priorit školy, pro oblast je vyčleněn pracovník školy, který se o aktivity podporující podnikavost a koordinaci učitelů a je doplňován dalšími dílčími aktivitami (projektové dny, konzultace a exkurze, aktivní zapojení žáků do vedení vyučování, kooperace s podnikateli z okolí).

- Na většině SOU, SOŠ, gymnázií a praktických škol probíhá podpora kompetencí k podnikavosti pouze na základní úrovni dle zadání RVP.
- VOŠ nejčastěji podporují podnikavost pouze v rámci dílčích aktivit, bez celkové strategie (mírně pokročilá úroveň – 44 %).
- V rámci SOU, SOŠ, VOŠ a gymnázií je nicméně patrný zájem o systematické rozvíjení kompetencí k podnikavosti na nejvyšší úrovni, kdy je systematický rozvoj podpory kompetencí k podnikavosti jednou z priorit školy, pro oblast je vyčleněn pracovník školy, který se o aktivity podporující podnikavost a koordinaci učitelů zajímá a je doplňován dalšími dílčími aktivitami.
- V případě praktických škol je plánován posun v rámci aktivit na mírně pokročilé úrovni - podpora kompetencí k podnikavosti probíhá pouze v podobě dílčích aktivit, bez celkové strategie (předpokládaný posun 38 %).

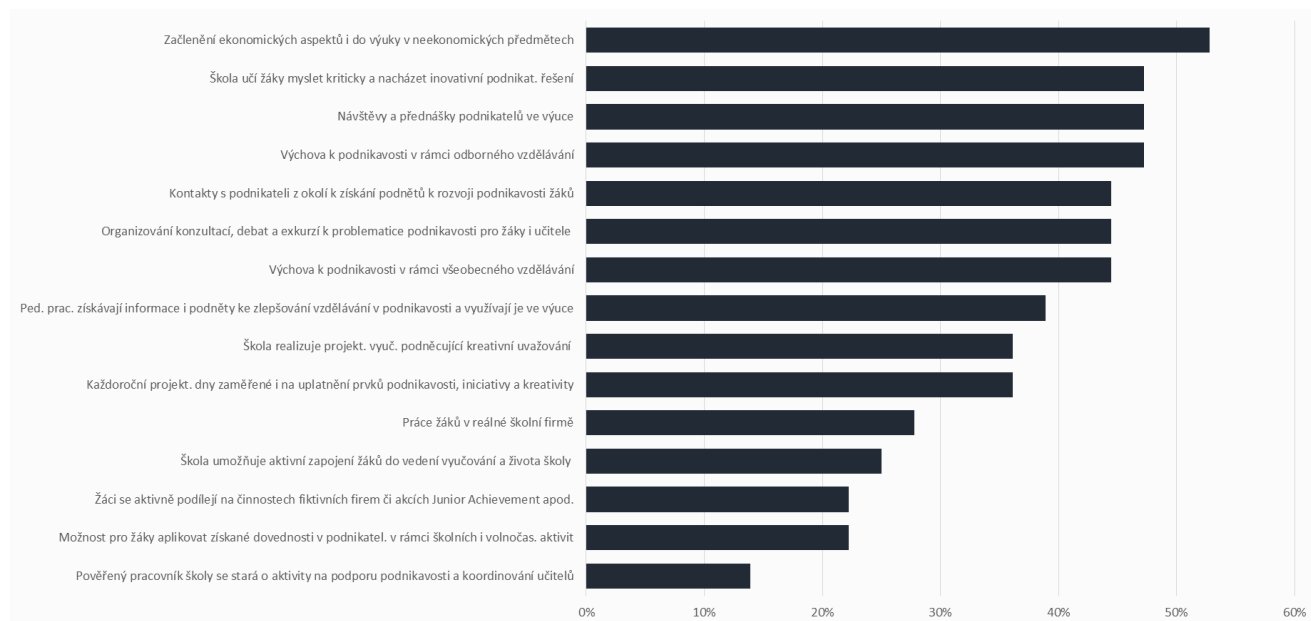
Tab. 6: Současná úroveň podpory kompetencí k podnikavosti a předpokládaný posun - podle typu školy

		Současná úroveň	Předpokládaný posun
SOU (N=17)	Průměrná úroveň	 25%	 + 12%
	Základní úroveň	 65%	 + 6%
	Mírně pokročilá úroveň	 31%	 + 9%
	Pokročilá úroveň	 28%	 + 9%
	Nejvyšší úroveň	 20%	 + 15%
SOŠ (N=26)	Průměrná úroveň	 27%	 + 15%
	Základní úroveň	 58%	 + 4%
	Mírně pokročilá úroveň	 37%	 + 10%
	Pokročilá úroveň	 31%	 + 10%
	Nejvyšší úroveň	 21%	 + 21%
Gymnázium (N=10)	Průměrná úroveň	 22%	 + 16%
	Základní úroveň	 45%	 + 0%
	Mírně pokročilá úroveň	 25%	 + 10%
	Pokročilá úroveň	 27%	 + 13%
	Nejvyšší úroveň	 16%	 + 20%
VOŠ (N=4)	Průměrná úroveň	 30%	 + 16%
	Základní úroveň	 38%	 + 0%
	Mírně pokročilá úroveň	 44%	 + 0%
	Pokročilá úroveň	 38%	 + 8%
	Nejvyšší úroveň	 22%	 + 25%
Praktická škola (N=2)	Průměrná úroveň	 8%	 + 5%
	Základní úroveň	 75%	 + 0%
	Mírně pokročilá úroveň	 0%	 + 38%
	Pokročilá úroveň	 17%	 + 0%
	Nejvyšší úroveň	 0%	 + 0%

3.2. Aktivita, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci podpory kompetencí k podnikavosti se školy zaměřují především na začleňování ekonomických aspektů i do výuky v neekonomických předmětech (53 %), na výchovu ke kritickému myšlení a nalézání inovativních podnikatelských řešení, návštěvy podnikatelů ve výuce a výchovu k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání (47 %).

Obr. 20: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory kompetencí k podnikavosti aktivně podílí

- SOU se v rámci aktivit soustředí především na kontakty s podnikateli z okolí k získání podnětů k rozvoji podnikavosti žáků (významné také pro SOŠ). Dále se SOU soustředí na návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce (významné také pro VOŠ), začlenění ekonomických aspektů i do výuky v neekonomických oborech (významné také pro SOŠ), výchovu k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání (významné také pro SOŠ a VOŠ) a organizování konzultací, debat a exkurzí k problematice podnikavosti pro žáky a učitele (významné také pro VOŠ a praktické školy).
- Gymnázia se soustředí především na výchovu ke kritickému myšlení žáků a k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání (70 %). Dále se tyto školy soustředí na získávání a využívání informací a podnětů ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti (významné také pro VOŠ) a organizaci projektových dnů zaměřených i na uplatnění prvků podnikavosti, iniciativy a kreativity (50 %).

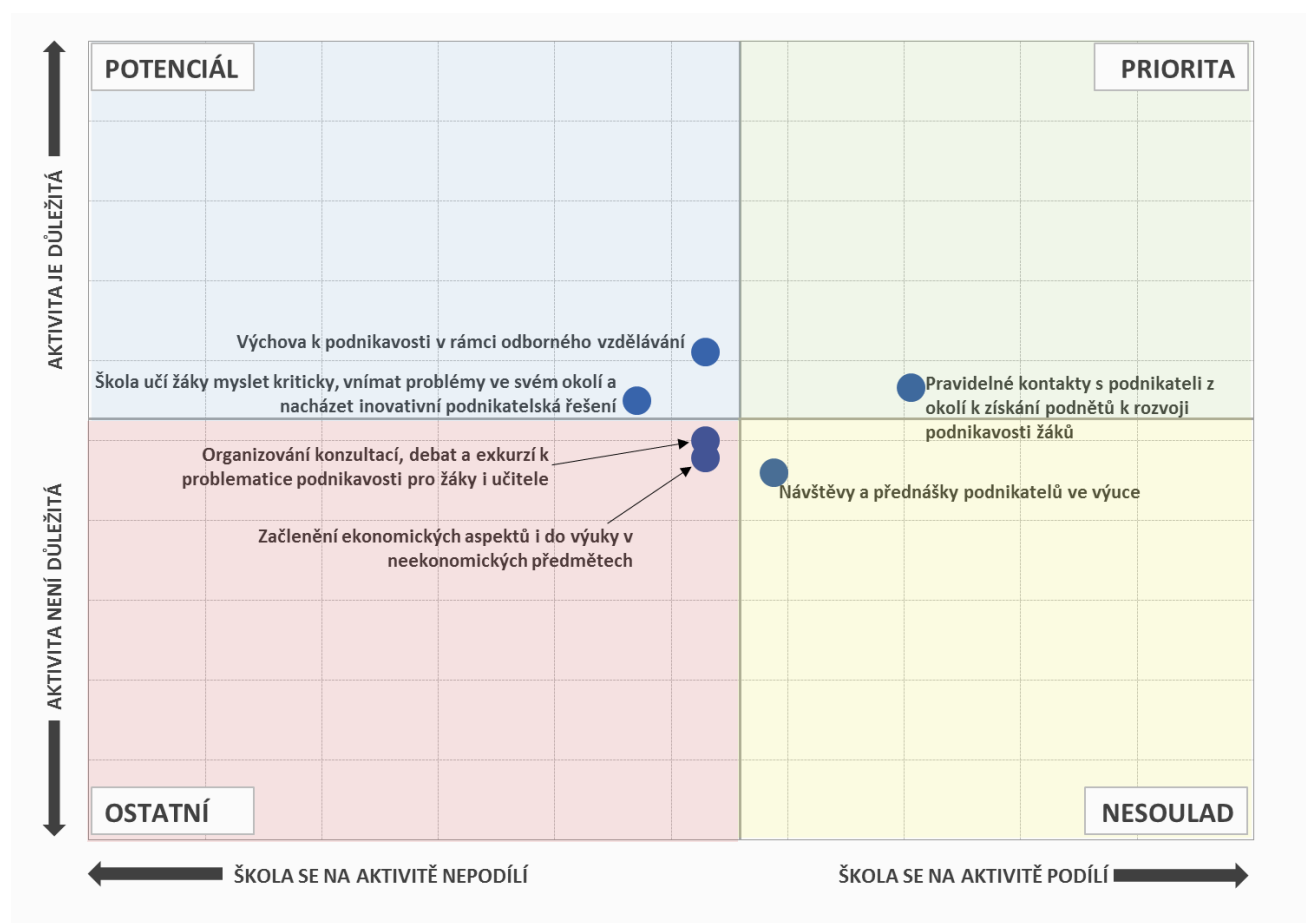
Tab. 7: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory kompetencí k podnikavosti aktivně podílí - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=17)	Kontakty s podnikateli z okolí k získání podnětů k rozvoji podnikavosti žáků	12	71%	16	44%
	Návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce	10	59%	17	47%
	Začlenění ekonomických aspektů i do výuky v neekonomických předmětech	9	53%	19	53%
	Výchova k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání	9	53%	17	47%
	Organizování konzultací, debat a exkurzí k problematice podnikavosti pro žáky i učitele	9	53%	16	44%
SOŠ (N=26)	Začlenění ekonomických aspektů i do výuky v neekonomických předmětech	18	69%	19	53%
	Výchova k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání	17	65%	17	47%
	Kontakty s podnikateli z okolí k získání podnětů k rozvoji podnikavosti žáků	14	54%	16	44%
Gymnázium (N=10)	Škola učí žáky myslet kriticky a nacházet inovativní podnikat. řešení	7	70%	17	47%
	Výchova k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání	7	70%	16	44%
	Ped. prac. získávají informace i podněty ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti a využívají je ve výuce	5	50%	14	39%
	Každoroční projekt. dny zaměřené i na uplatnění prvků podnikavosti, iniciativy a kreativity	5	50%	13	36%
VOŠ (N=4)	Návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce	3	75%	17	47%
	Výchova k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání	3	75%	17	47%
	Kontakty s podnikateli z okolí k získání podnětů k rozvoji podnikavosti žáků	3	75%	16	44%
	Organizování konzultací, debat a exkurzí k problematice podnikavosti pro žáky i učitele	3	75%	16	44%
	Výchova k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání	3	75%	16	44%
	Ped. prac. získávají informace i podněty ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti a využívají je ve výuce	3	75%	14	39%
Praktická škola (N=2)	Organizování konzultací, debat a exkurzí k problematice podnikavosti pro žáky i učitele	2	100%	16	44%

3.2.1. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí - SOU

- Prioritou SOU jsou v oblasti podpory podnikavosti pravidelné kontakty s podnikateli z okolí – školy se na této činnosti aktivně podílí a zároveň jí přikládají vysokou důležitost.
- Určitý potenciál lze částečně vidět ve výchově k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání a výchově ke kritickému myšlení žáků – přestože se SOU na těchto aktivitách příliš nepodílí, jsou vnímány jako důležité.
- SOU se soustředí na návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce - ve srovnání s ostatními sledovanými aktivitami není tato činnost nicméně tolik důležitá.

Obr. 21: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOU

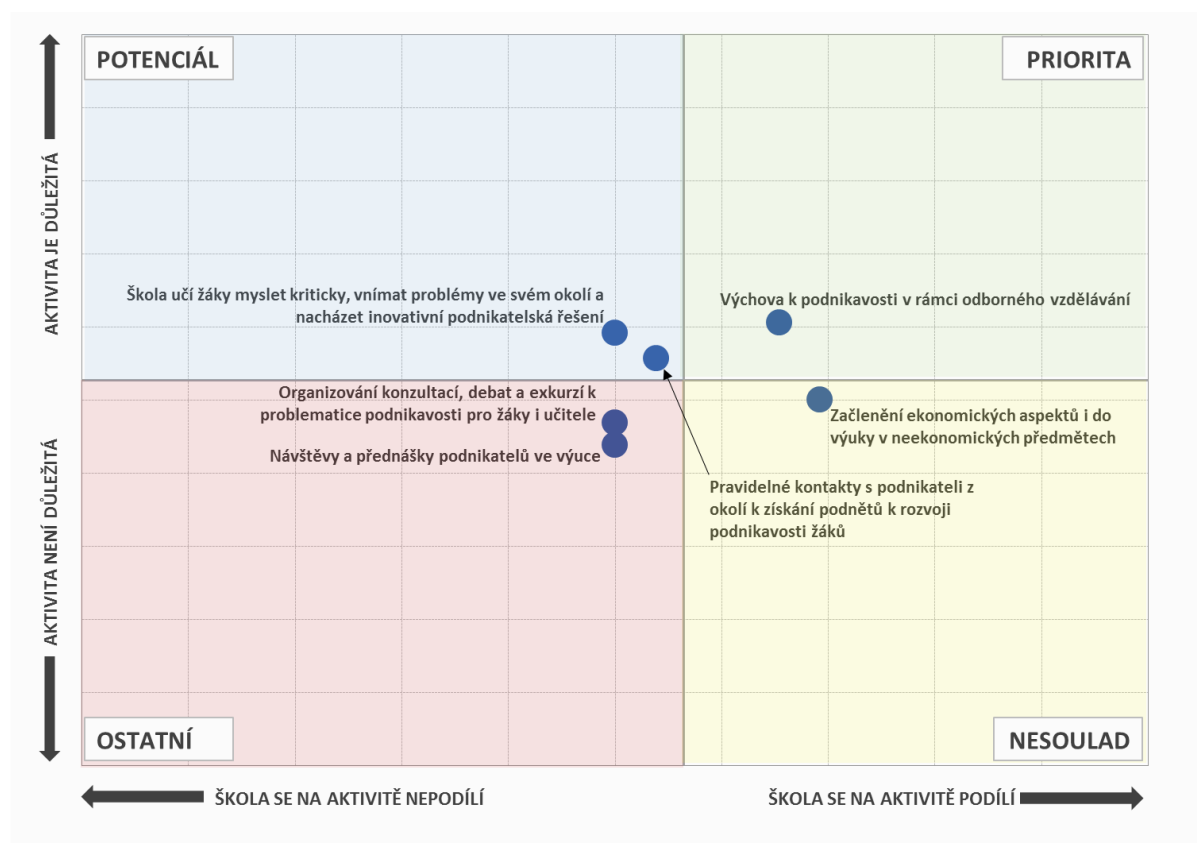

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

3.2.2. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ

- Prioritou SOŠ je v rámci této oblasti výchova k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání – tato činnost je SOŠ nejčastěji zmiňována a zároveň je hodnocena jako velmi důležitá.
- Také výchova ke kritickému myšlení a pravidelné kontakty s podnikateli z okolí jsou vnímány jako důležité, na těchto činnostech se nicméně SOŠ příliš aktivně nepodílí.
- Určitý nesoulad je patrný u začleňování ekonomických aspektů do neekonomických předmětů – přestože se na této činnosti školy aktivně podílejí, důležitost není ve srovnání s ostatními sledovanými aktivitami tak vysoká.

Obr. 22: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOŠ

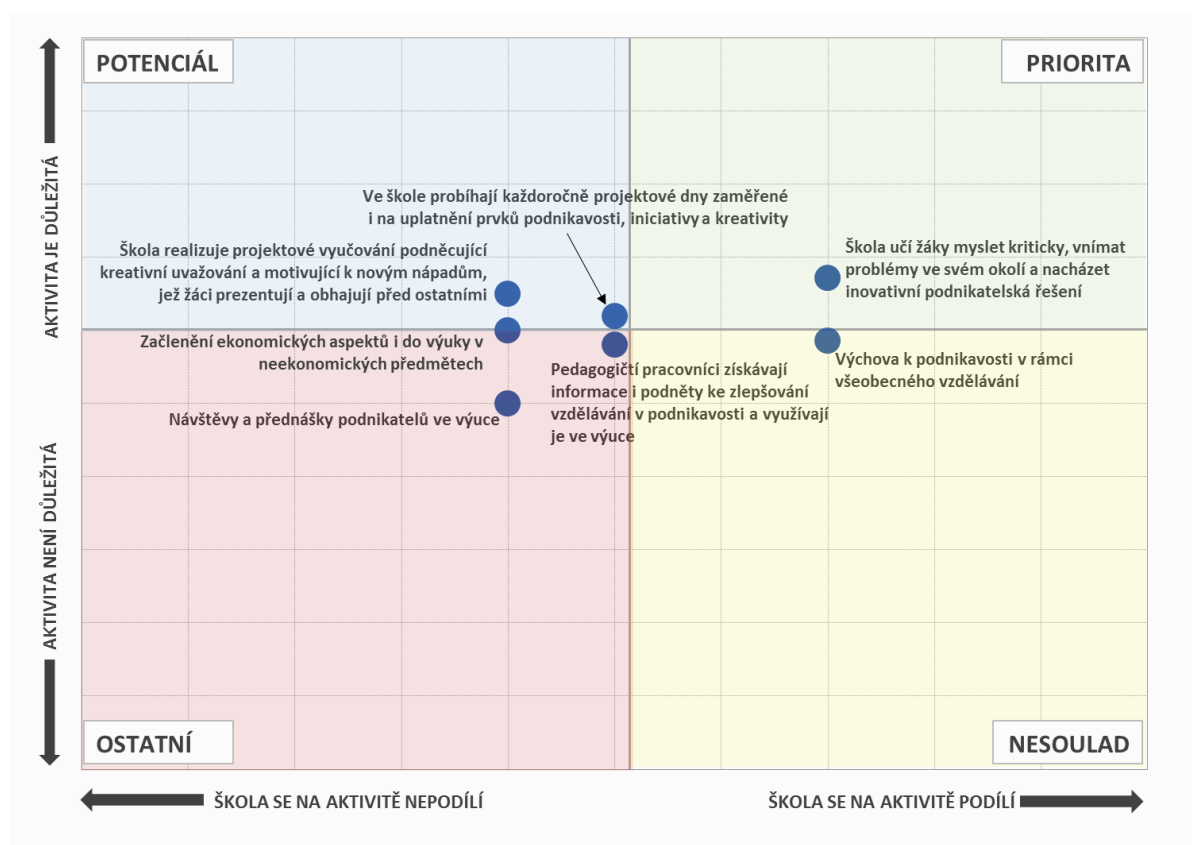

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

3.2.3. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia

- Prioritou gymnázií je výuka ke kritickému myšlení žáků.
- Pro rozvoj podnikavosti jsou také důležité projektové dny zaměřené na uplatnění prvků podnikavosti a projektové vyučování podněcující kreativní uvažování a motivující k novým nápadům – přestože se na těchto činnostech gymnázia podílejí ve srovnání s ostatními sledovanými aktivitami méně, školy tyto činnosti pokládají za důležité.
- Ačkoliv se gymnázia silně zaměřují na výchovu k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání, důležitost této činnosti je ve srovnání s ostatními položkami nižší.

Obr. 23: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost – gymnázia

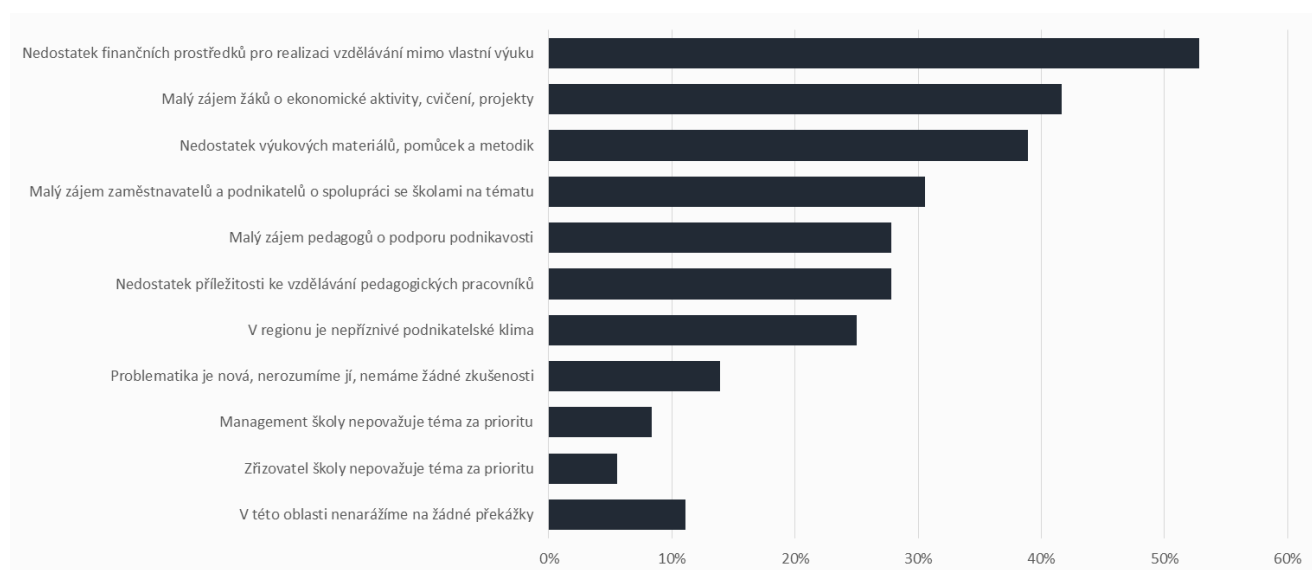

Pozn.: Do map je zaneseno sedm nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

3.3. Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V rámci podpory kompetencí k podnikavosti školy nejčastěji narážejí na nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku (53 %). Dalším problémem je malý zájem žáků o ekonomické aktivity, cvičení a projekty (42 %) a nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik (39 %).

Obr. 24: Překážky, na které školy naráží v rámci podpory kompetencí k podnikavosti.

- Pro SOU, SOŠ, VOŠ a gymnázia je nejvýznamnější překážkou v podpoře kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku a pro SOU, SOŠ a gymnázia jsou hned dalšími významnými překážkami malý zájem žáků o ekonomické aktivity, cvičení a projekty (na tuto překážku naráží také praktické školy) a nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik (na tuto překážku naráží také VOŠ a praktické školy).
- Dále se SOU potýkají s nepříznivým podnikatelským klimatem v regionu a SOŠ, VOŠ a praktické školy s malým zájmem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami.

Tab. 8: Překážky, na které školy naráží v rámci podpory kompetencí k podnikavosti - podle typu školy

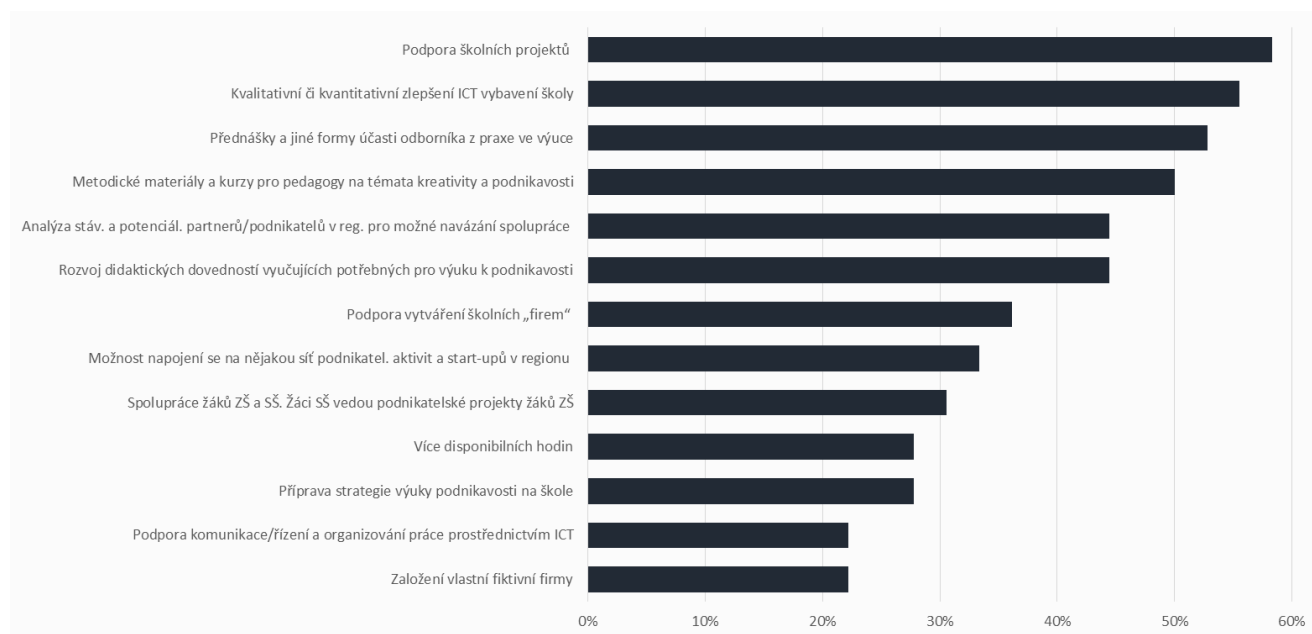
		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=17)	Nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku	8	47%	19	53%
	Malý zájem žáků o ekonomické aktivity, cvičení, projekty	7	41%	15	42%
	Nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik	7	41%	14	39%
	V regionu je nepříznivé podnikatelské klima	6	35%	9	25%
SOŠ (N=26)	Nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku	16	62%	19	53%
	Malý zájem žáků o ekonomické aktivity, cvičení, projekty	11	42%	15	42%
	Nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik	11	42%	14	39%
	Malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami na tématu	9	35%	11	31%
Gymnázium (N=10)	Nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku	6	60%	19	53%
	Malý zájem žáků o ekonomické aktivity, cvičení, projekty	5	50%	15	42%
	Nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik	3	30%	14	39%
	V této oblasti nenarážíme na žádné překážky	3	30%	4	11%
VOŠ (N=4)	Nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku	4	100%	19	53%
	Malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami na tématu	2	50%	11	31%
	Nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik	1	25%	14	39%
Praktická škola (N=2)	Malý zájem žáků o ekonomické aktivity, cvičení, projekty	1	50%	15	42%
	Nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik	1	50%	14	39%
	Malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami na tématu	1	50%	11	31%

Pozn.: U praktických škol byly ponechány první tři překážky podle celkových hodnot za kraj.

3.4. Opatření pro zlepšení realizace intervence

Školám by v této oblasti nejvíce pomohla podpora školních projektů, dny otevřených dveří apod. (58 %), kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy (56 %), přednášky a jiné formy účasti odborníků z praxe ve výuce (53 %) a metodické materiály a kurzy pro pedagogy (50 %). Školám by také pomohla analýza stávajících a potenciálních partnerů v regionu a rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti (44 %).

Obr. 25: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory kompetencí k podnikavosti

- SOU by uvítala analýzu stávajících a potenciálních partnerů v regionu pro možné navázání spolupráce (toto opatření by uvítaly i praktické školy), realizaci přednášek a jiných forem účasti odborníka z praxe ve výuce (toto opatření by uvítaly i SOŠ), metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti (toto opatření by uvítaly všechny školy s výjimkou VOŠ), rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti (toto opatření by uvítaly také VOŠ a praktické školy), podporu školních projektů (toto opatření by uvítaly všechny školy s výjimkou praktických) a kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy (toto opatření by uvítaly také VOŠ, gymnázia a praktické školy).

Tab. 9: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory kompetencí k podnikavosti - podle typu školy

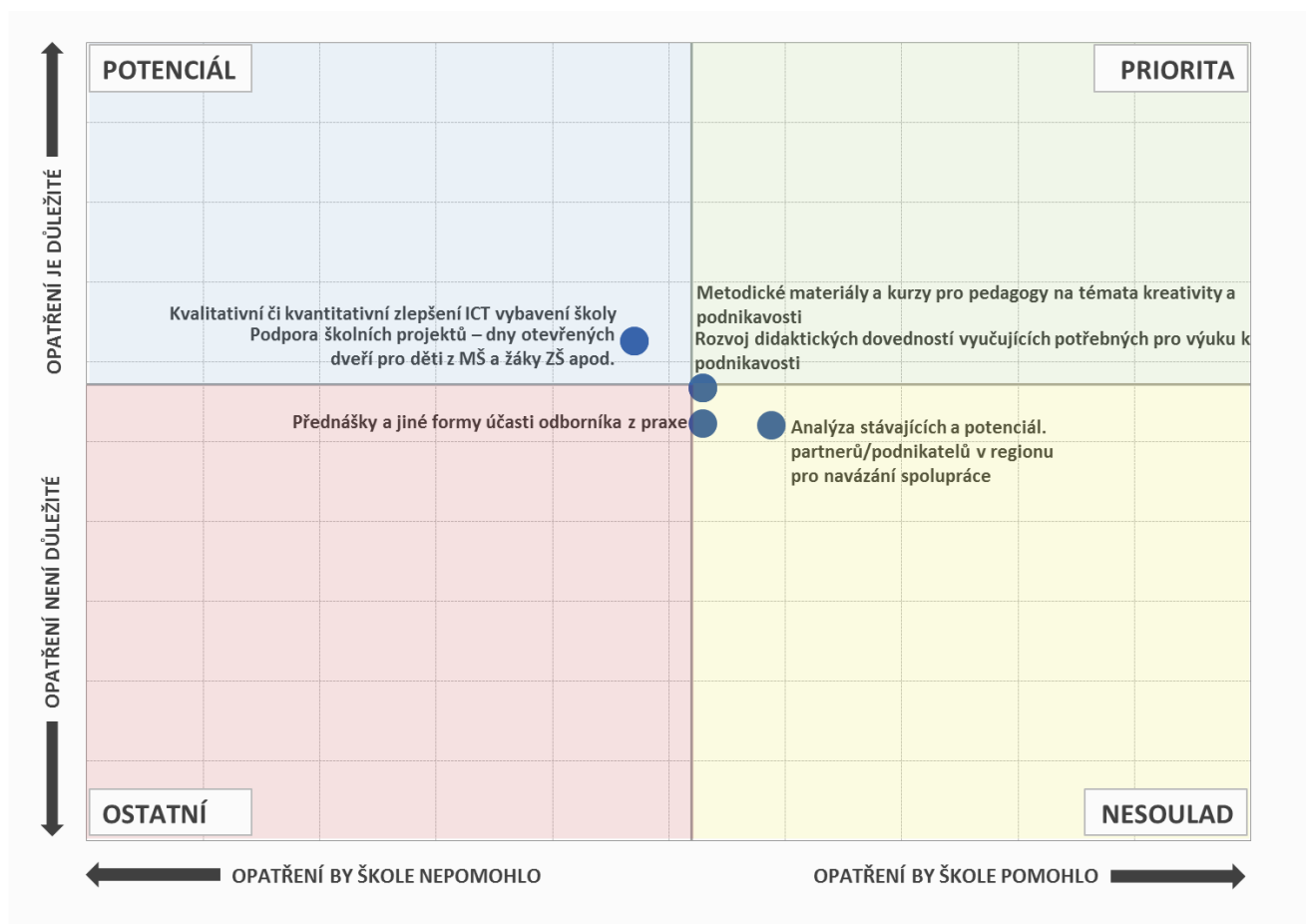
		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=17)	Analýza stáv. a potenciál. partnerů/podnikatelů v reg. pro možné navázání spolupráce	10	59%	16	44%
	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce	9	53%	19	53%
	Metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti	9	53%	18	50%
	Rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti	9	53%	16	44%
	Podpora školních projektů	8	47%	21	58%
	Kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy	8	47%	20	56%
SOŠ (N=26)	Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce	16	62%	19	53%
	Podpora školních projektů	15	58%	21	58%
	Metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti	14	54%	18	50%
Gymnázium (N=10)	Podpora školních projektů	10	100%	21	58%
	Kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy	7	70%	20	56%
	Metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti	6	60%	18	50%
VOŠ (N=4)	Podpora školních projektů	3	75%	21	58%
	Kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy	3	75%	20	56%
	Rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti	3	75%	16	44%
Praktická škola (N=2)	Kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy	2	100%	20	56%
	Metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti	1	50%	18	50%
	Analýza stáv. a potenciál. partnerů/podnikatelů v reg. pro možné navázání spolupráce	1	50%	16	44%
	Rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti	1	50%	16	44%

Pozn.: U VOŠ a praktických škol byla ponechána první tři opatření podle celkových hodnot za kraj

3.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOU

- Mezi priority SOU částečně patří rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti a metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti – tyto častěji zmiňované položky jsou hodnoceny jako relativně důležité.
- Prostor pro další rozvoj podnikavosti by mohlo přinést zlepšení ICT vybavení škol a podpora školních projektů – přestože tato opatření nejsou ve srovnání s ostatními položkami až tak často zmiňována, jsou školami považována za nejdůležitější.
- Přestože jsou přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe a analýza stávajících a potenciálních partnerů v regionu označovány za potřebné, důležitost těchto opatření je ve srovnání s ostatními nízká.

Obr. 26: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOU

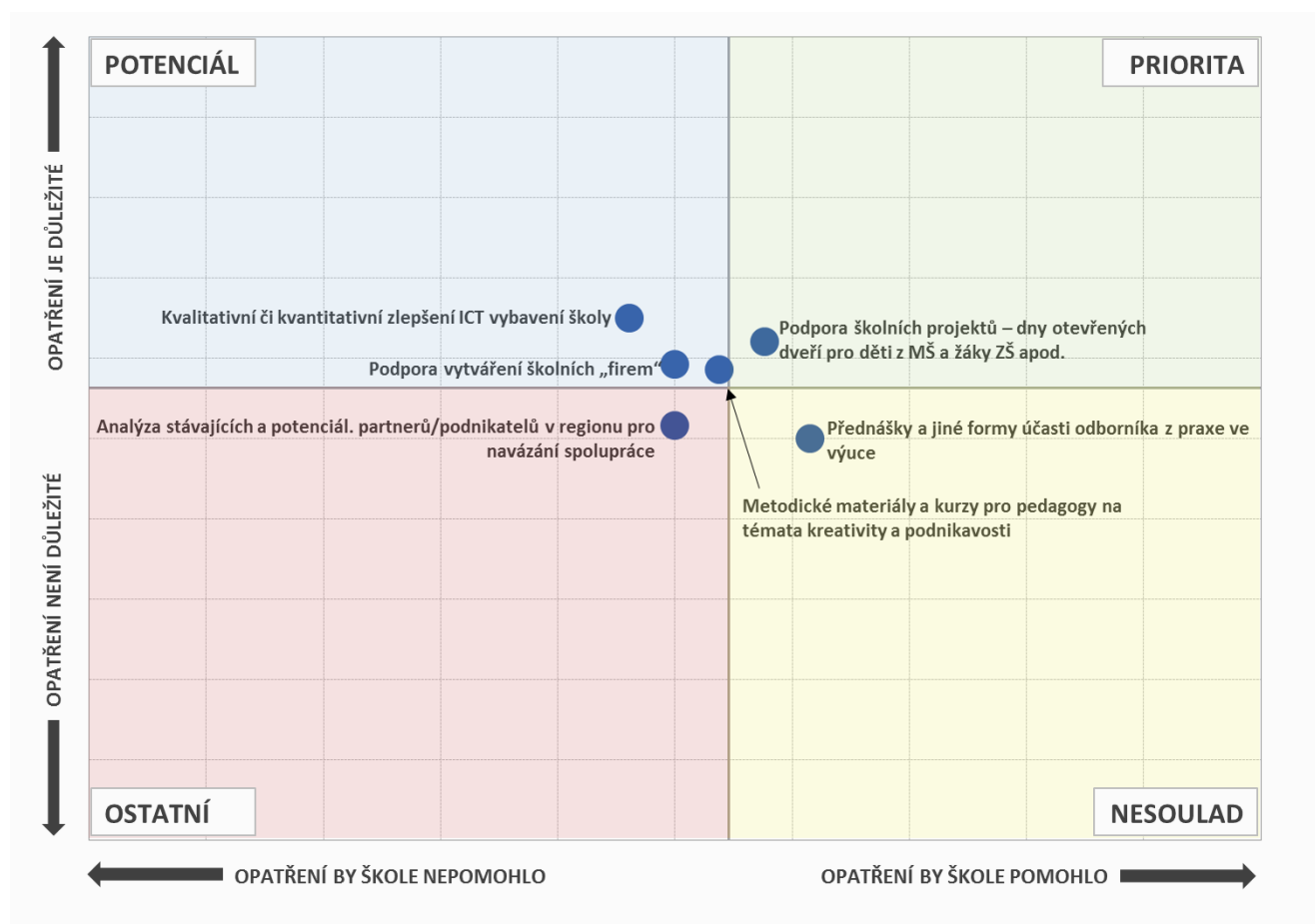

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

3.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOŠ

- Z hlediska uvažovaných opatření je pro SOŠ prioritou podpora školních projektů.
- Prostor pro další rozvoj podnikavosti by mohlo přinést zlepšení ICT vybavení škol, podpora vytváření školních firem a také metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata podnikavosti a kreativity – tato opatření nejsou tolik potřebná jako ostatní sledované položky, nicméně je jejich důležitost poměrně vysoká.
- Přestože jsou přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce školami označovány za potřebné, důležitost tohoto opatření je ve srovnání s ostatními položkami spíše podprůměrná.

Obr. 27: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOŠ

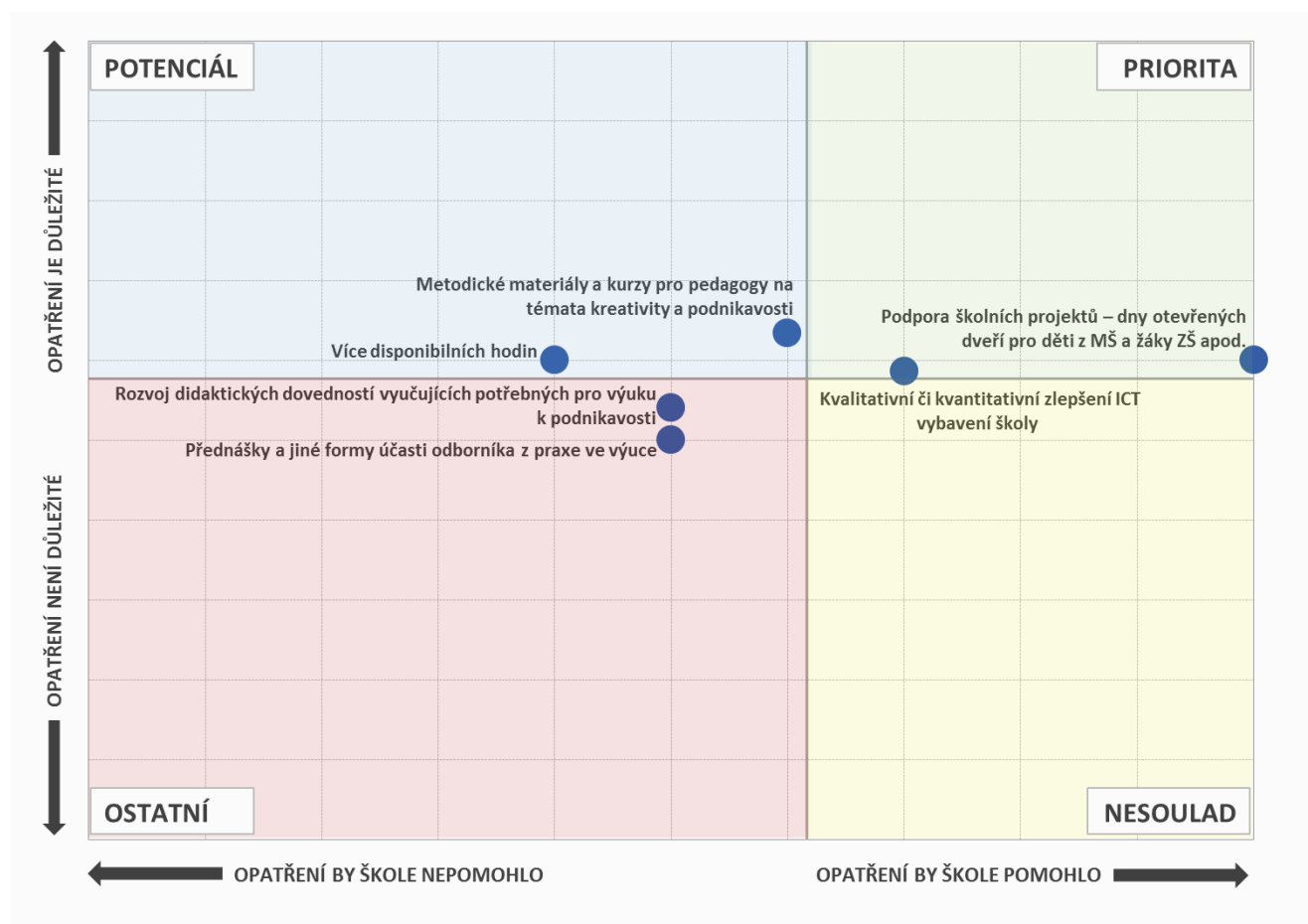

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

3.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence - gymnázia

- Také v případě gymnázií lze za hlavní prioritu označit podporu školních projektů – toto opatření je gymnázii zmiňováno nejčastěji a zároveň je hodnoceno jako velmi důležité. Dalším opatřením, které je gymnázii velmi často zmiňováno a zároveň je označeno za nadprůměrně důležité, je kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy.
- Podpoře podnikavosti by mohlo pomoci více disponibilních hodin a metodické materiály pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti – tato opatření jsou školami vnímána jako důležitá, nicméně z hlediska potřeby jsou ve srovnání s ostatními opatřeními spíše upozaděna.

Obr. 28: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - gymnázia

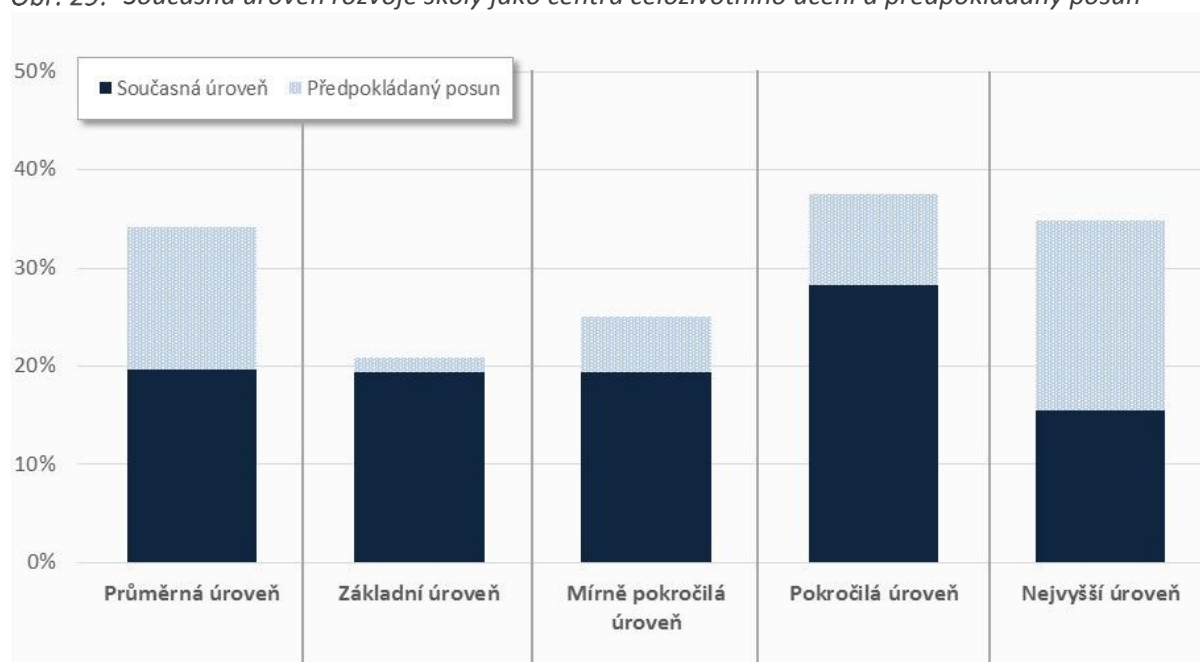
Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

4. Rozvoj školy jako centra celoživotního učení

4.1. Současná úroveň a předpokládaný posun

Přibližně 28 % škol se snaží celoživotní učení dále rozvíjet a realizuje aktivity spadající především do pokročilé úrovně. Z níže přiloženého grafu je patrné, že školy mají zájem hlavně o systematické rozvíjení této oblasti a realizaci aktivit zařaditelných do nejvyšší úrovně (předpokládaný posun na nejvyšší úrovni o 19 %), případně do pokročilé úrovně (předpokládaný posun o 9 %).

Obr. 29: Současná úroveň rozvoje školy jako centra celoživotního učení a předpokládaný posun

Základní úroveň – dalším vzděláváním se škola nezabývá, není součástí vize školy.

Mírně pokročilá úroveň – další vzdělávání je realizováno pouze okrajově, prostřednictvím dílčích aktivit.

Pokročilá úroveň – škola se snaží další vzdělávání rozvíjet (občanská spolupráce s úřady práce a zaměstnavateli, lektory dalšího vzdělávání jsou pracovníci školy, za realizaci dalšího vzdělávání odpovídá pověřený pracovník školy, škola je autorizovanou osobou pro některou z profesních kvalifikací podle zákona 179/2006 Sb.).

Nejvyšší úroveň – další vzdělávání je plnohodnotnou součástí práce školy a je systematicky rozvíjeno (spolupráce s úřady práce a zaměstnavateli, realizace kurzů pro samoplátce, příprava programů dalšího vzdělávání, škola je autorizovanou osobou pro některou z profesních kvalifikací podle zákona 179/2006 Sb. a realizuje kurzy, za realizaci dalšího vzdělávání odpovídá pověřený pracovník školy, většina lektorů prošla vzděláváním v oblasti lektorských dovedností, realizace zájmového a občanského vzdělávání).

- SOU, SOŠ a VOŠ ve většině případů realizují činnosti, které celoživotní učení dále rozvíjí (pokročilá úroveň). V případě SOU, SOŠ i VOŠ lze předpokládat nejvýraznější posun v rámci nejvyšší úrovně – SOU, SOŠ i VOŠ mají zájem oblast celoživotního učení dále rozvíjet systematicky jako plnohodnotnou součást práce školy.
- Gymnázia se z hlediska realizace činností v oblasti celoživotního učení nacházejí především na základní úrovni a touto oblastí se příliš nezabývají (30 %), případně ji rozvíjí pouze

okrajově (mírně pokročilá úroveň – 20 %). Předpokládaný posun je však i v případě gymnázií nejvýraznější v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 28 %).

- Praktické školy se stejně jako gymnázia soustředí především na činnosti v rámci základní úrovně (25 %). Praktické školy však na rozdíl od gymnázií mají zájem o posun v této oblasti směrem k aktivitám, jež by celoživotní učení rozvíjely pouze okrajově (předpokládaný posun v rámci mírně pokročilé úrovně o 17 %).

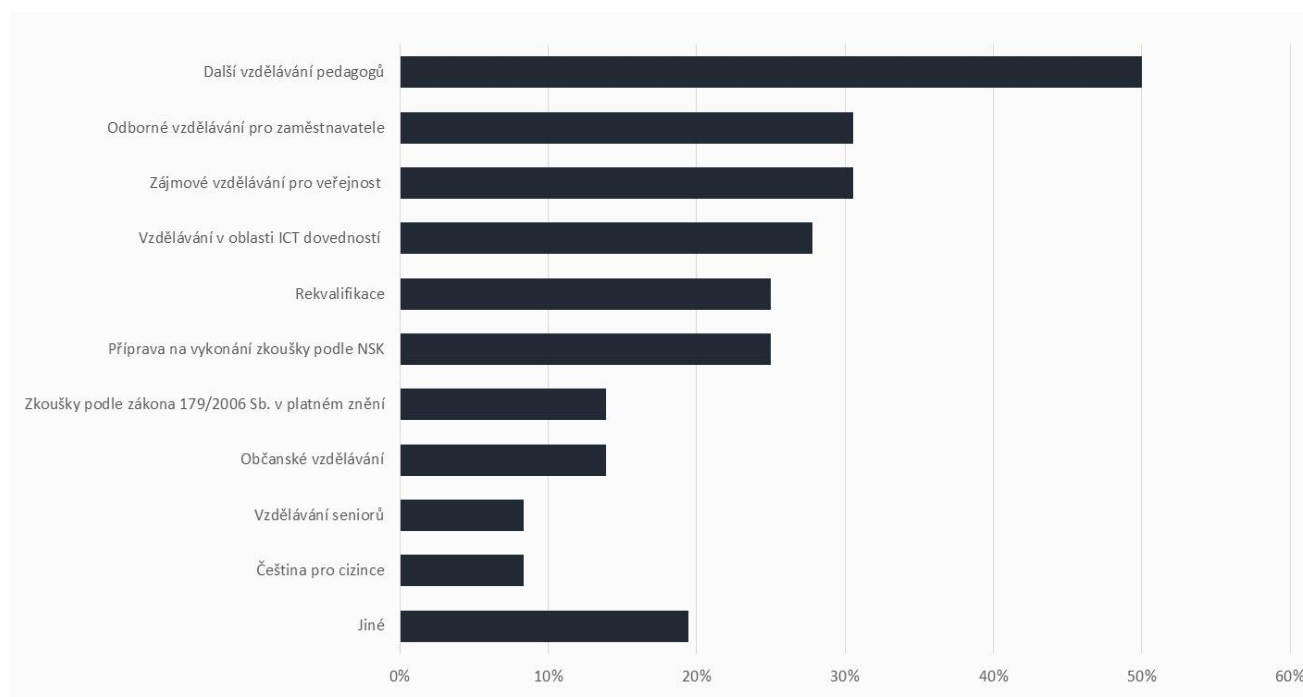
Tab. 10: Současná úroveň rozvoje školy jako centra celoživotního učení a předpokládaný posun - podle typu školy

		Současná úroveň	Předpokládaný posun
SOU (N=17)	Průměrná úroveň	 29%	 + 10%
	Základní úroveň	 12%	 + 3%
	Mírně pokročilá úroveň	 18%	 + 4%
	Pokročilá úroveň	 42%	 + 7%
	Nejvyšší úroveň	 25%	 + 14%
SOŠ (N=26)	Průměrná úroveň	 25%	 + 15%
	Základní úroveň	 13%	 + 2%
	Mírně pokročilá úroveň	 21%	 + 5%
	Pokročilá úroveň	 35%	 + 10%
	Nejvyšší úroveň	 21%	 + 19%
Gymnázium (N=10)	Průměrná úroveň	 12%	 + 22%
	Základní úroveň	 30%	 + 0%
	Mírně pokročilá úroveň	 20%	 + 10%
	Pokročilá úroveň	 17%	 + 18%
	Nejvyšší úroveň	 8%	 + 28%
VOŠ (N=4)	Průměrná úroveň	 23%	 + 16%
	Základní úroveň	 13%	 + 0%
	Mírně pokročilá úroveň	 0%	 + 0%
	Pokročilá úroveň	 33%	 + 4%
	Nejvyšší úroveň	 22%	 + 25%
Praktická škola (N=2)	Průměrná úroveň	 5%	 + 8%
	Základní úroveň	 25%	 + 0%
	Mírně pokročilá úroveň	 17%	 + 17%
	Pokročilá úroveň	 8%	 + 0%
	Nejvyšší úroveň	 0%	 + 11%

4.2. Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

Většina škol se v rámci celoživotního učení zaměřuje na další vzdělávání pedagogů (50 %), na odborné vzdělávání pro zaměstnavatele a realizaci zájmového vzdělávání pro veřejnost (31 %) nebo vzdělávání v oblasti ICT dovedností (28 %). Školy dále realizují rekvalifikace a přípravu na vykonání zkoušky podle NSK (25 %).

Obr. 30: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení aktivně podílí

Pozn.: Poměrně výrazné zastoupení má v této oblasti kategorie „Jiné“ – školy v rámci této kategorie nejčastěji uváděly, že se neúčastní dalšího vzdělávání, případně se zaměřují na pořádání výukových lekcí mimo školu (například v planetáriu).

- V rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení SOU, SOŠ a VOŠ realizují odborné vzdělávání pro zaměstnavatele, další vzdělávání pedagogů, vzdělávání v oblasti ICT dovedností a rekvalifikace.
- Mimo výše zmíněné SOŠ a VOŠ dále realizují přípravu na vykonání zkoušky podle NSK a VOŠ se navíc podílejí také na zájmovém vzdělávání pro veřejnost (25 %).
- Gymnázia realizují především další vzdělávání pedagogů (60 %) a zájmové vzdělávání pro veřejnost (40 %). Jako další aktivity rozvoje školy jako centra celoživotního učení se gymnázia podílejí také na vzdělávání v oblasti ICT, rekvalifikacích či přípravě na vykonání zkoušky podle NSK (20 %).
- Praktické školy se stejně jako gymnázia zaměřují především na další vzdělávání pedagogů a zájmové vzdělávání pro veřejnost (50 %).

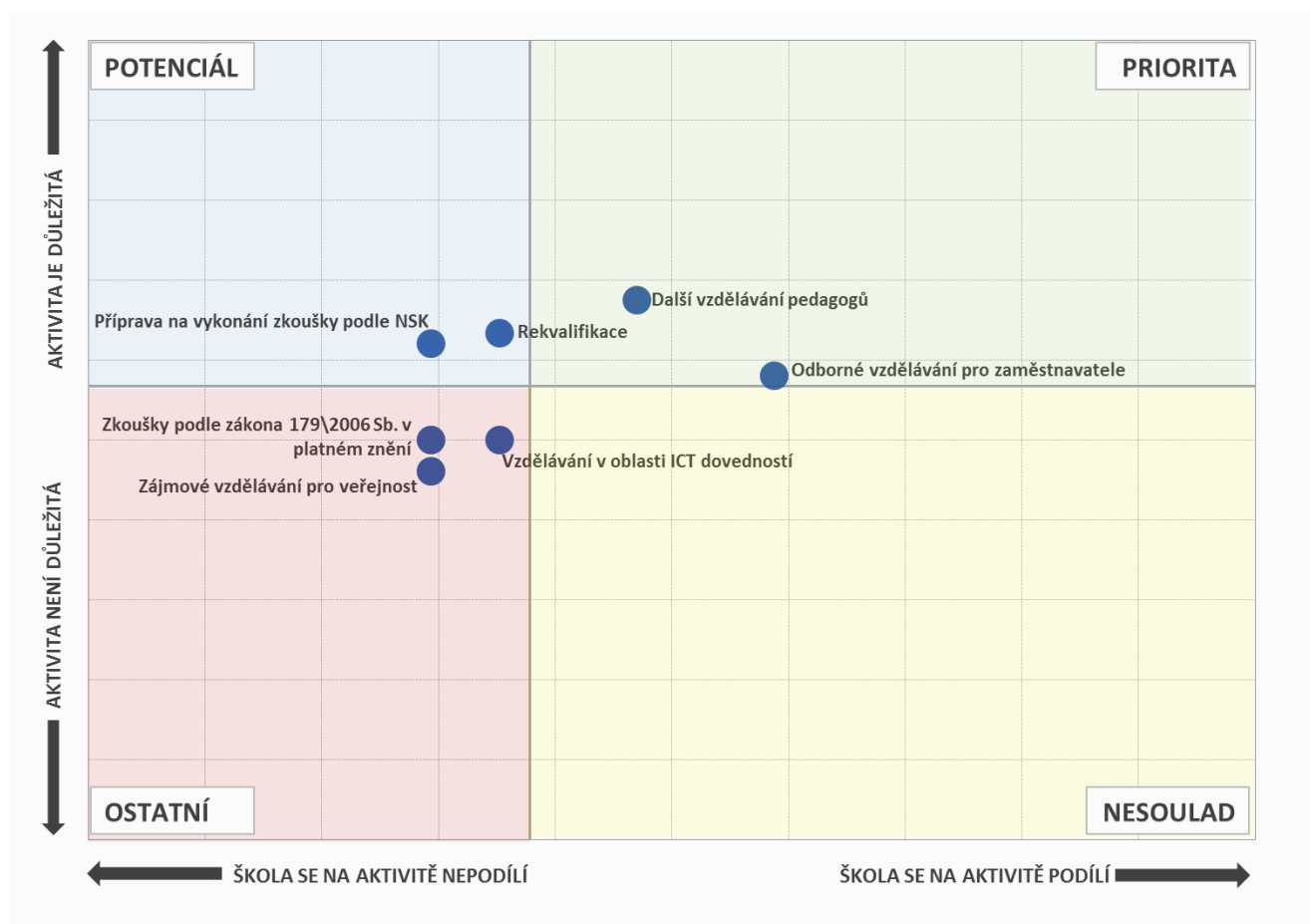
Tab. 11: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení aktivně podílí - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=17)	Odborné vzdělávání pro zaměstnavatele	10	59%	11	31%
	Další vzdělávání pedagogů	8	47%	18	50%
	Vzdělávání v oblasti ICT dovedností	6	35%	10	28%
	Rekvalifikace	6	35%	9	25%
SOŠ (N=26)	Další vzdělávání pedagogů	13	50%	18	50%
	Odborné vzdělávání pro zaměstnavatele	11	42%	11	31%
	Vzdělávání v oblasti ICT dovedností	9	35%	10	28%
	Rekvalifikace	9	35%	9	25%
	Příprava na vykonání zkoušky podle NSK	9	35%	9	25%
Gymnázium (N=10)	Další vzdělávání pedagogů	6	60%	18	50%
	Zájmové vzdělávání pro veřejnost	4	40%	11	31%
	Vzdělávání v oblasti ICT dovedností	2	20%	10	28%
	Rekvalifikace	2	20%	9	25%
	Příprava na vykonání zkoušky podle NSK	2	20%	9	25%
	Jiné: Škola se dalšího vzdělávání neúčastní (50 %), Výukové lekce v planetáriu (50 %)	2	20%	7	19%
VOŠ (N=4)	Další vzdělávání pedagogů	2	50%	18	50%
	Rekvalifikace	2	50%	9	25%
	Odborné vzdělávání pro zaměstnavatele	1	25%	11	31%
	Zájmové vzdělávání pro veřejnost	1	25%	11	31%
	Vzdělávání v oblasti ICT dovedností	1	25%	10	28%
	Příprava na vykonání zkoušky podle NSK	1	25%	9	25%
Praktická škola (N=2)	Další vzdělávání pedagogů	1	50%	18	50%
	Zájmové vzdělávání pro veřejnost	1	50%	11	31%

4.2.1. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU

- Prioritou SOU je především odborné vzdělávání pro zaměstnavatele a další vzdělávání pedagogů – SOU se na těchto činnostech aktivně podílí a zároveň je hodnotí jako velmi důležité.
- Určitý potenciál leží také v realizaci rekvalifikací a přípravě na vykonání zkoušky podle NSK– ačkoliv se SOU na těchto aktivitách nepodílí do takové míry jako v ostatních sledovaných případech, jsou tyto činnosti vnímány jako vysoce důležité.

Obr. 31: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOU

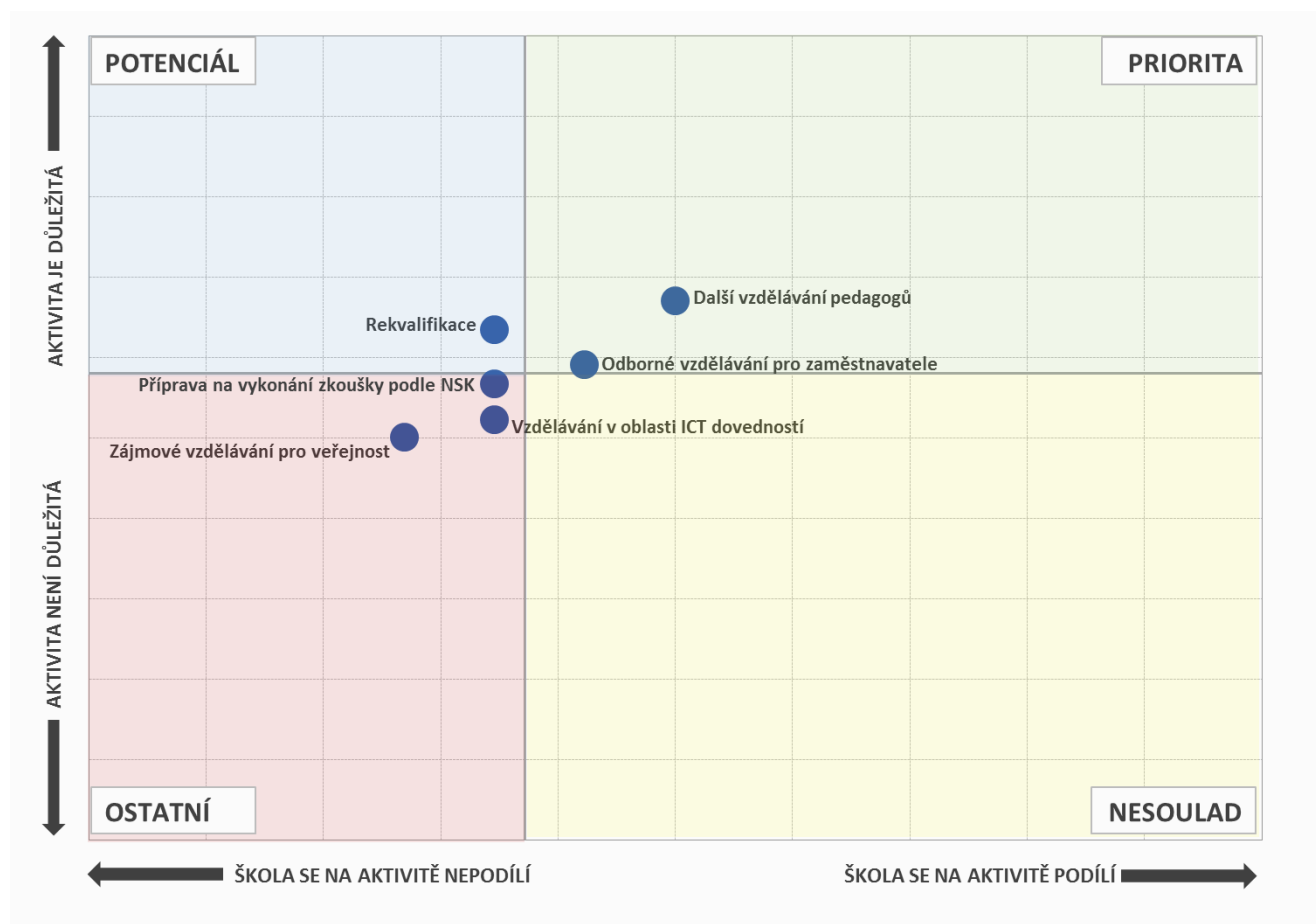

Pozn.: Do map je zaneseno sedm nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

4.2.2. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ

- Prioritou SOŠ je především odborné vzdělávání pro zaměstnavatele a další vzdělávání pedagogů – tyto činnosti jsou SOŠ realizovány nejčastěji a jsou nejvíce důležité.
- Prostor pro další rozvíjení celoživotního učení můžeme spatřovat v realizaci rekvalifikací – i tato činnost je SOŠ považována za důležitou, přestože se na této aktivitě školy tolik nepodílí.

Obr. 32: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOŠ

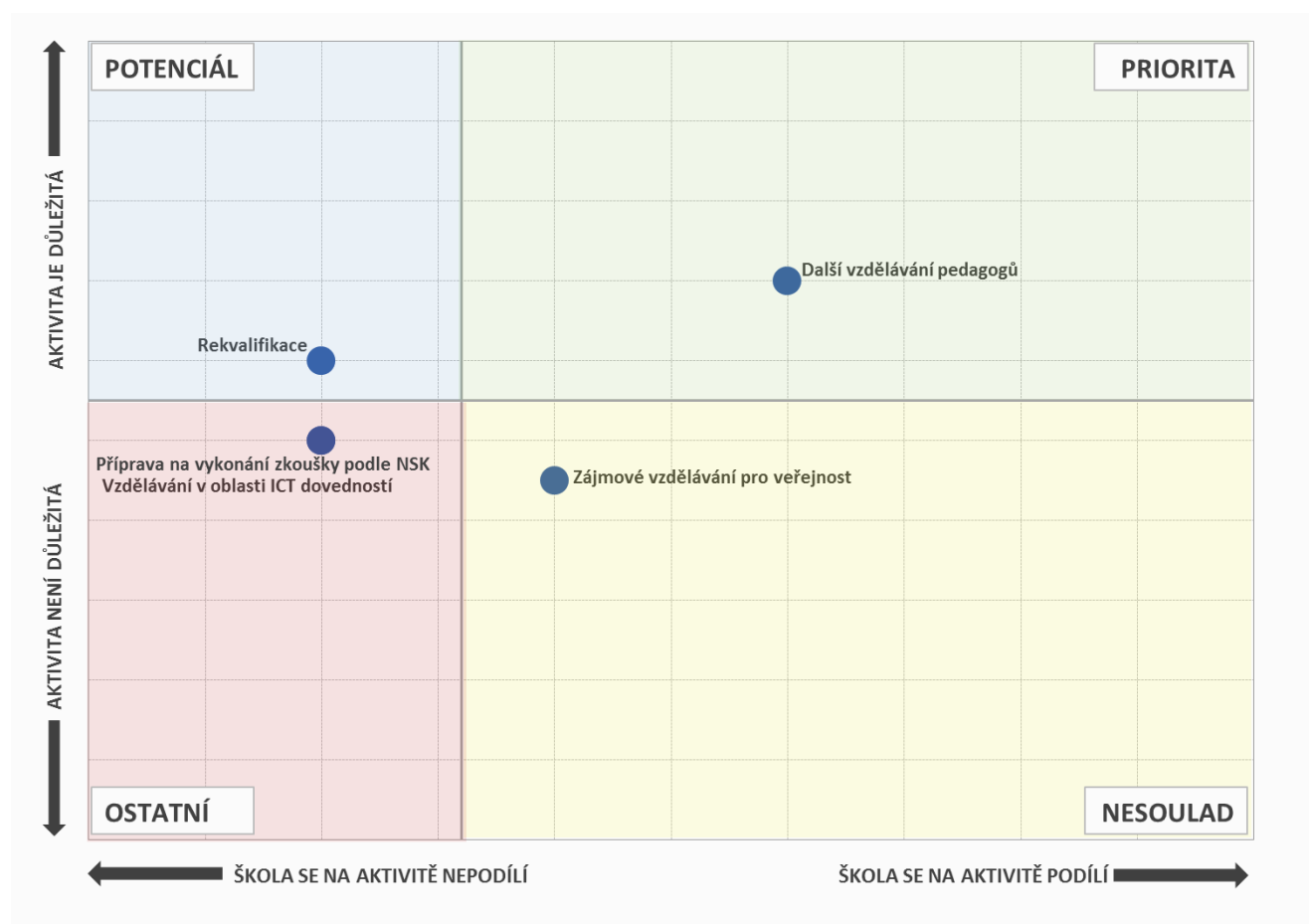

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

4.2.3. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia

- Pro gymnázia je prioritou další vzdělávání pedagogů – na této činnosti se gymnázia podílí nejčastěji a zároveň je hodnocena jako vysoce důležitá.
- Určitý prostor pro další rozvíjení celoživotního učení lze spatřovat v realizaci rekvalifikací – přestože je tato aktivita realizována v menší míře než ostatní, její důležitost je vysoká.
- Gymnázia realizují zájmové vzdělávání pro veřejnost i přesto, že je důležitost této aktivity ve srovnání s ostatními nízká.

Obr. 33: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost – gymnázia

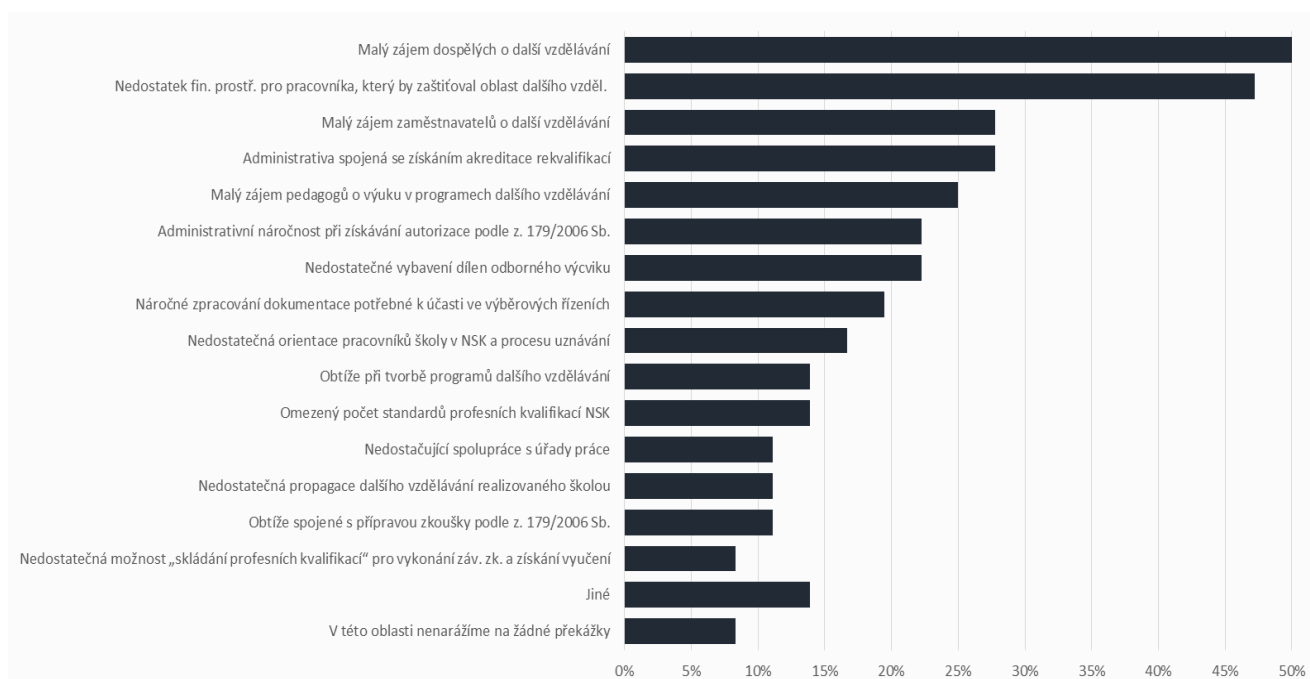

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

4.3. Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V rámci rozvoje celoživotního učení školy nejčastěji narážejí především na malý zájem dospělých o další vzdělávání (50 %) a nedostatek finančních prostředků pro pracovníky, kteří by zajišťovali oblast dalšího vzdělávání na školách (47 %). Dalšími překážkami jsou pak malý zájem zaměstnavatelů o další vzdělávání a administrativní náročnost spojená se získáním akreditace rekvalifikací (28 %).

Obr. 34: Překážky, na které školy naráží v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení

Pozn.: Poměrně výrazné zastoupení má v této oblasti kategorie „Jiné“ – školy v rámci této kategorie nejčastěji uváděly, že se neúčastní dalšího vzdělávání, případně zdůrazňují nedostatek finančních prostředků.

- SOU, SOŠ a gymnázia v největší míře narážejí na malý zájem dospělých o další vzdělávání (s tímto problémem se potýkají i VOŠ a praktické školy). Pro SOU a SOŠ jsou ve shodném pořadí dalšími významnými problémy nedostatek finančních prostředků pro pracovníka, který by zaštiťoval oblast dalšího vzdělávání a administrativa spojená se získáním akreditace rekvalifikací. Pro SOŠ je dalším významným problémem také malý zájem zaměstnavatelů o další vzdělávání (35 %).
- Gymnázia narážejí na další překážky především v souvislosti s malým zájmem zaměstnavatelů o další vzdělávání (40 %), nedostatkem finančních prostředků pro pracovníka, který by zaštiťoval oblast dalšího vzdělávání (30 %) a malým zájmem pedagogů o výuku v programech dalšího vzdělávání (30 %).
- VOŠ naráží především na nedostatek finančních prostředků pro pracovníka, který by zaštiťoval oblast dalšího vzdělávání (50 %). S dalšími problémy se VOŠ potýkají v souvislosti s malým zájmem dospělých a zaměstnavatelů o další vzdělávání, administrativou spojenou se získáním akreditace rekvalifikací a malým zájmem pedagogů o výuku v programech dalšího vzdělávání (25 %).
- Praktické školy se potýkají především s nedostatečným vybavením dílen odborného výcviku (100 %), malým zájmem dospělých o další vzdělávání, nedostatkem finančních prostředků pro pracovníka, který by tuto oblast zaštiťoval a malým zájmem pedagogů o výuku v programech dalšího vzdělávání (50 %).

Tab. 12: Překážky, na které školy naráží v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení – podle typu školy

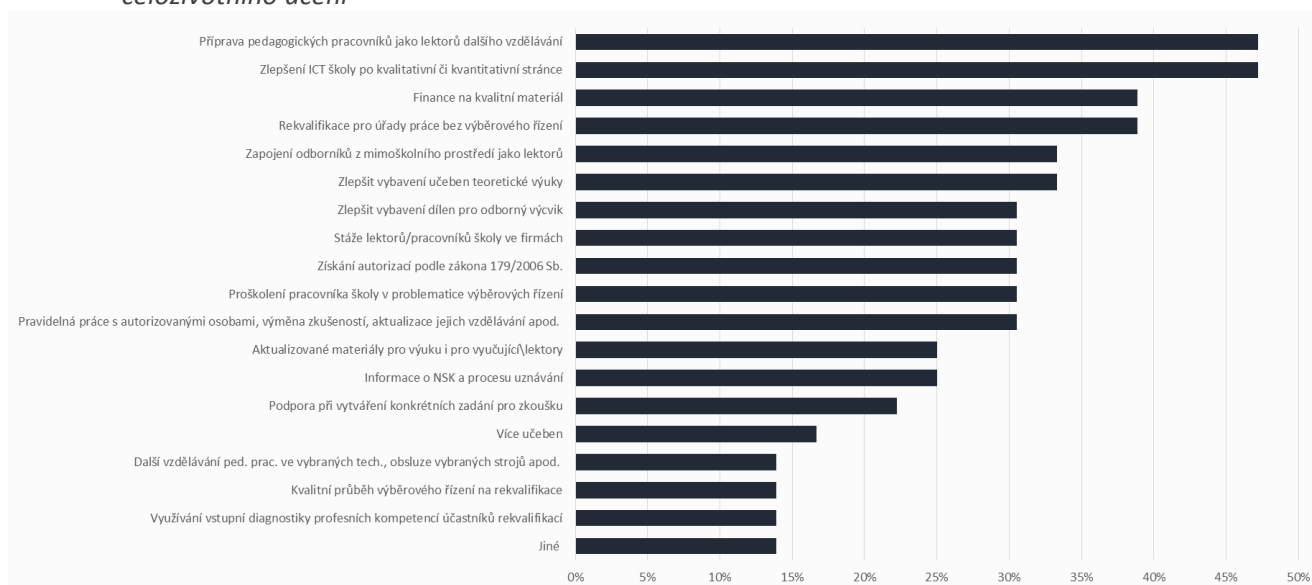
		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=17)	Malý zájem dospělých o další vzdělávání	10	59%	18	50%
	Nedostatek fin. prostř. pro pracovníka, který by zaštiťoval oblast dalšího vzděl.	8	47%	17	47%
	Administrativa spojená se získáním akreditace rekvalifikací	7	41%	10	28%
SOŠ (N=26)	Malý zájem dospělých o další vzdělávání	15	58%	18	50%
	Nedostatek fin. prostř. pro pracovníka, který by zaštiťoval oblast dalšího vzděl.	15	58%	17	47%
	Administrativa spojená se získáním akreditace rekvalifikací	10	38%	10	28%
	Malý zájem zaměstnavatelů o další vzdělávání	9	35%	10	28%
Gymnázium (N=10)	Malý zájem dospělých o další vzdělávání	4	40%	18	50%
	Malý zájem zaměstnavatelů o další vzdělávání	4	40%	10	28%
	Nedostatek fin. prostř. pro pracovníka, který by zaštiťoval oblast dalšího vzděl.	3	30%	17	47%
	Malý zájem pedagogů o výuku v programech dalšího vzdělávání	3	30%	9	25%
VOŠ (N=4)	Nedostatek fin. prostř. pro pracovníka, který by zaštiťoval oblast dalšího vzděl.	2	50%	17	47%
	Malý zájem dospělých o další vzdělávání	1	25%	18	50%
	Malý zájem zaměstnavatelů o další vzdělávání	1	25%	10	28%
	Administrativa spojená se získáním akreditace rekvalifikací	1	25%	10	28%
	Malý zájem pedagogů o výuku v programech dalšího vzdělávání	1	25%	9	25%
Praktická škola (N=2)	Nedostatečné vybavení dílen odborného výcviku	2	100%	8	22%
	Malý zájem dospělých o další vzdělávání	1	50%	18	50%
	Nedostatek fin. prostř. pro pracovníka, který by zaštiťoval oblast dalšího vzděl.	1	50%	17	47%
	Malý zájem pedagogů o výuku v programech dalšího vzdělávání	1	50%	9	25%

Pozn.: U VOŠ byly na druhém místě ponechány první tři překážky podle celkových hodnot za kraj.

4.4. Opatření pro zlepšení realizace intervence

Školám by v oblasti rozvoje celoživotního učení nejvíce pomohla příprava pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání a zlepšení ICT školy po kvantitativní i kvalitativní stránce (47 %). Dále by školám pomohly finance na kvalitní materiál a možnost provádět rekvalifikace bez výběrového řízení (39 %).

Obr. 35: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení

Pozn.: Poměrně výrazné zastoupení má v této oblasti kategorie „Jiné“ – školy v rámci této kategorie nejčastěji uváděly, že se neúčastní dalšího vzdělávání, případně zdůrazňují zvýšení zájmu veřejnosti o další vzdělávání.

- Napříč všemi typy škol s výjimkou praktických by školám výrazně pomohla příprava pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání.
- Pro SOU a SOŠ jsou dále významnými opatřeními zajištění financí na kvalitní materiál (to je významné také pro praktické školy), možnost provádět rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení (to je významné také pro VOŠ) a stáže lektorů/pracovníků školy ve firmách.
- Pro SOU je významným opatřením, které by školám pomohlo v rozvoji celoživotního vzdělávání také získání autorizací podle zákona 179/2006 Sb. Pro SOŠ jsou dalšími významnými opatřeními zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce (toto opatření je významné také pro VOŠ, gymnázia a praktické školy) a zapojení odborníků z mimoškolního prostředí jako lektorů (toto opatření je významné také pro gymnázia).
- Pro gymnázia je mimo výše zmíněného významným opatřením také zlepšení vybavení učeben teoretické výuky (60 %) a pro praktické školy je dalším významným opatřením zlepšení vybavení dílen pro odborný výcvik (100 %).

Tab. 13: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=17)	Příprava pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání	8	47%	17	47%
	Finance na kvalitní materiál	7	41%	14	39%
	Rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení	7	41%	14	39%
	Stáže lektorů/pracovníků školy ve firmách	7	41%	11	31%
	Získání autorizací podle zákona 179/2006 Sb.	7	41%	11	31%
SOŠ (N=26)	Rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení	13	50%	14	39%
	Příprava pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání	12	46%	17	47%
	Zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce	10	38%	17	47%
	Finance na kvalitní materiál	10	38%	14	39%
	Zapojení odborníků z mimoškolního prostředí jako lektorů	10	38%	12	33%
	Stáže lektorů/pracovníků školy ve firmách	10	38%	11	31%
Gymnázium (N=10)	Zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce	7	70%	17	47%
	Zlepšit vybavení učeben teoretické výuky	6	60%	12	33%
	Příprava pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání	5	50%	17	47%
	Zapojení odborníků z mimoškolního prostředí jako lektorů	5	50%	12	33%
VOŠ (N=4)	Příprava pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání	1	25%	17	47%
	Zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce	1	25%	17	47%
	Rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení	1	25%	14	39%
Praktická škola (N=2)	Zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce	2	100%	17	47%
	Finance na kvalitní materiál	2	100%	14	39%
	Zlepšit vybavení dílen pro odborný výcvik	2	100%	11	31%

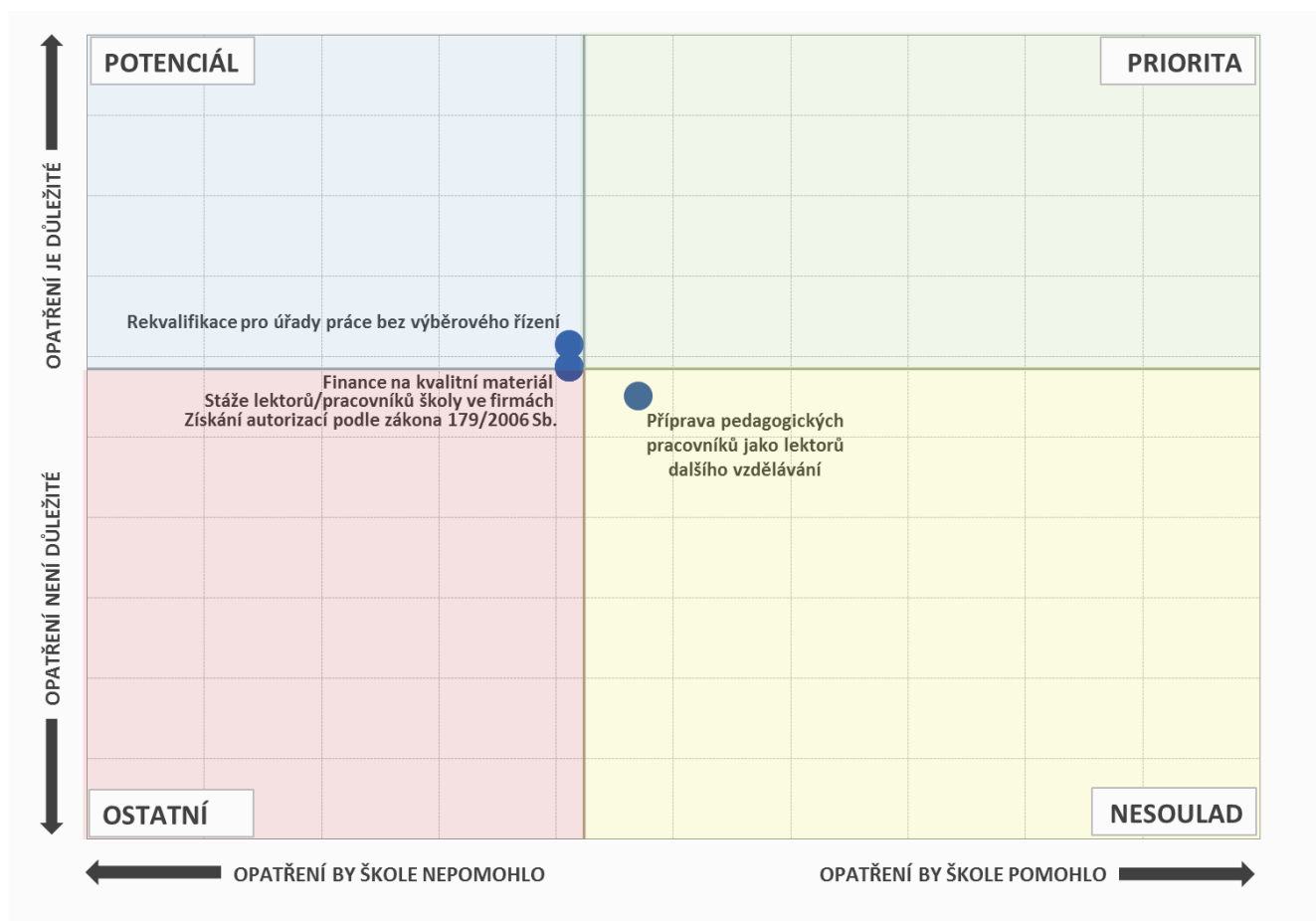
Pozn.: U VOŠ byly ponechány první tři překážky podle celkových hodnot za kraj.

4.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOU

- Prostor pro další rozvoj celoživotního učení by SOU mohla přinést možnost provádění rekvalifikací pro úřady práce bez výběrového řízení – přestože není toto opatření tak často zmiňováno ve srovnání s ostatními, SOU mu přiřkládají velkou důležitost.

- SOU nejčastěji zmiňovala přípravu pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání i navzdory tomu, že tomuto opatření ve srovnání s ostatními nepřikládají až tak velkou důležitost.

Obr. 36: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOU

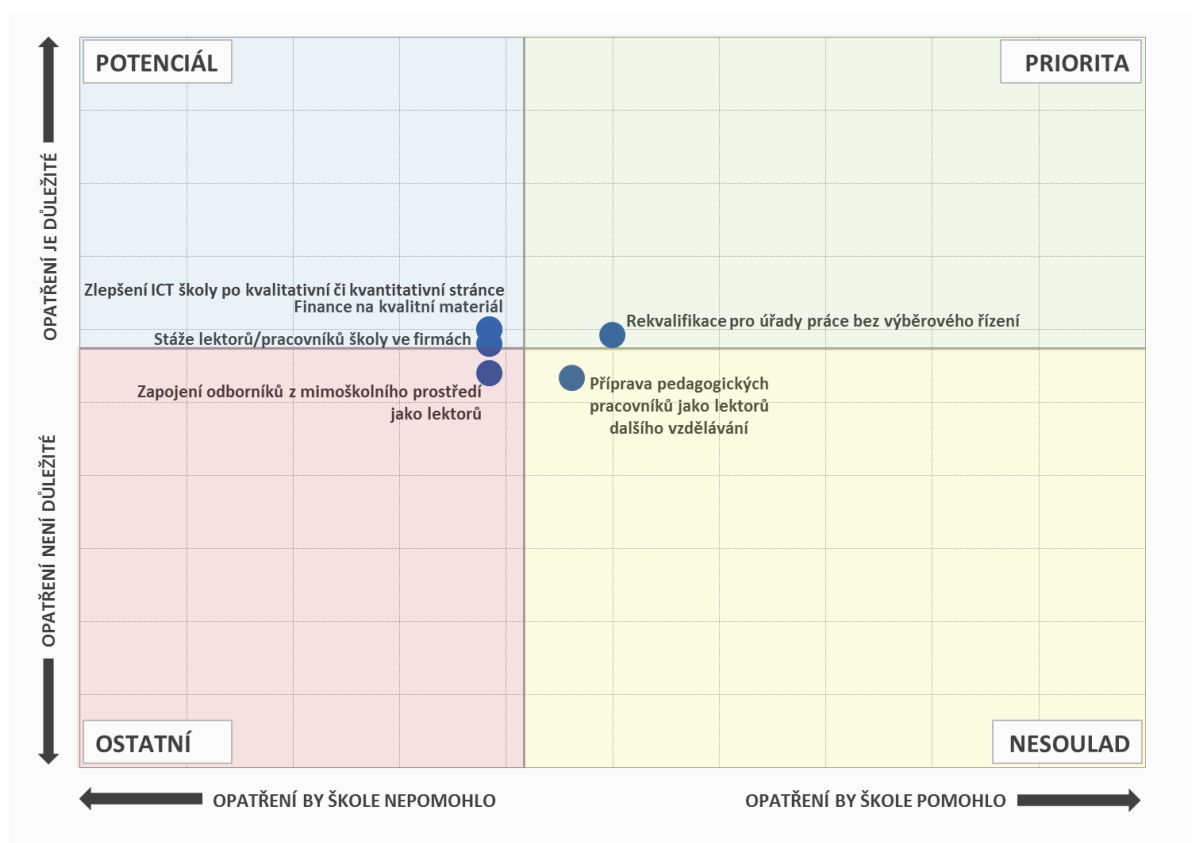

Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

4.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence - SOŠ

- Hlavní prioritu SOŠ představuje možnost provádění rekvalifikací pro úřady práce bez výběrového řízení – toto opatření je školami zmiňováno nejčastěji a zároveň je hodnoceno jako velmi důležité.
- Rozvoji celoživotního učení by dále mohlo pomoci zlepšení ICT vybavení školy, zajištění financí na kvalitní materiál a stáže pracovníků školy ve firmách.
- SOŠ dále často zmiňovaly přípravu pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání, ačkoliv toto opatření nepovažují za příliš důležité.

Obr. 37: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOŠ

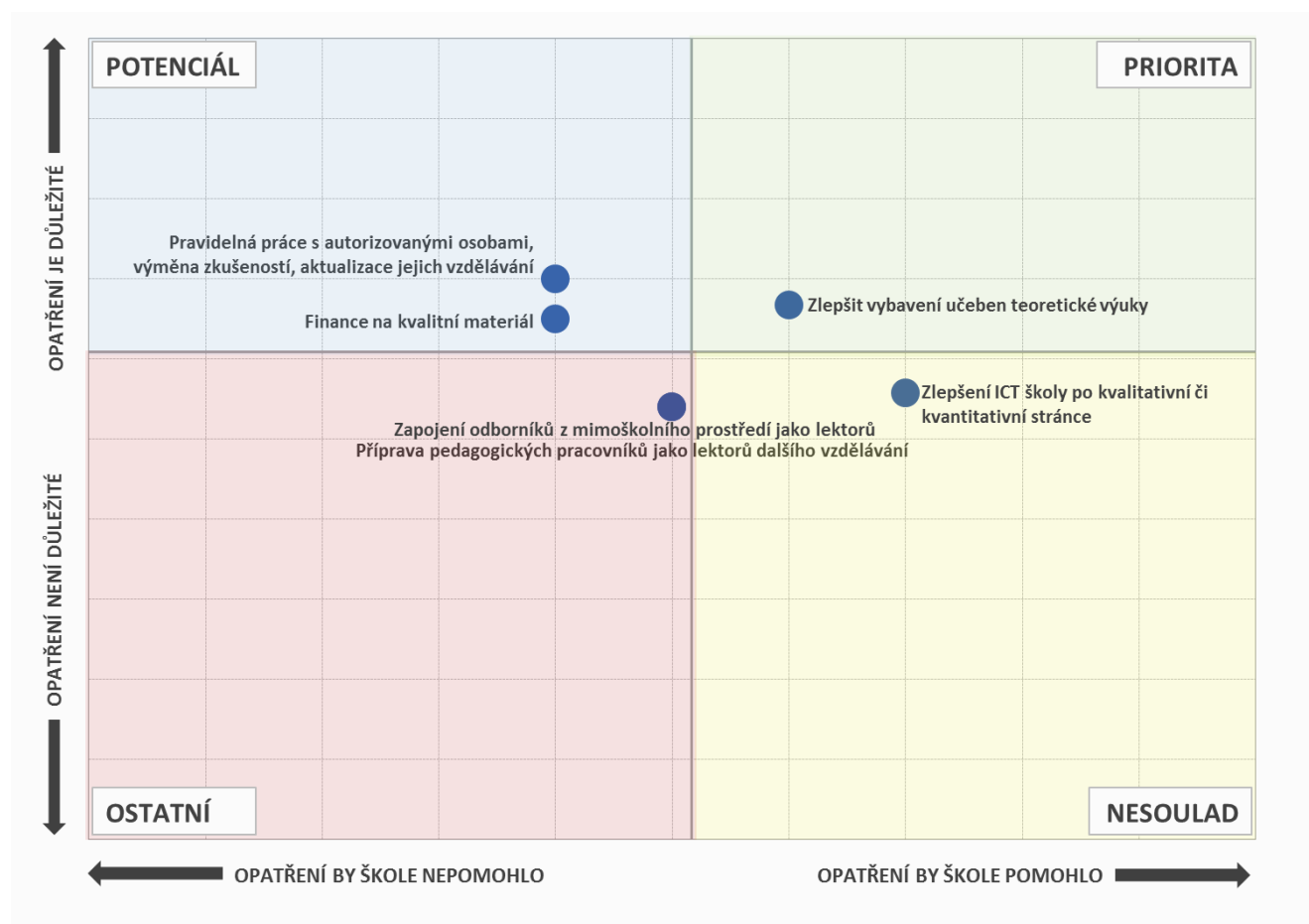

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

4.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence - gymnázia

- V případě gymnázií lze mezi priority zahrnout zlepšení vybavení učeben teoretické výuky – toto opatření školy velmi často zmiňovaly a zároveň mu přikládaly velkou důležitost.
- Určitý prostor pro rozvíjení této oblasti by dále mohly přinést finance na kvalitní materiál a pravidelná práce s autorizovanými osobami – tato opatření nebyla zmiňována až tak často, ale je jim přikládána velká důležitost.
- Školám by dále pomohlo zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce i navzdory tomu, že toto opatření nepovažují za příliš důležité.

Obr. 38: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - gymnázia

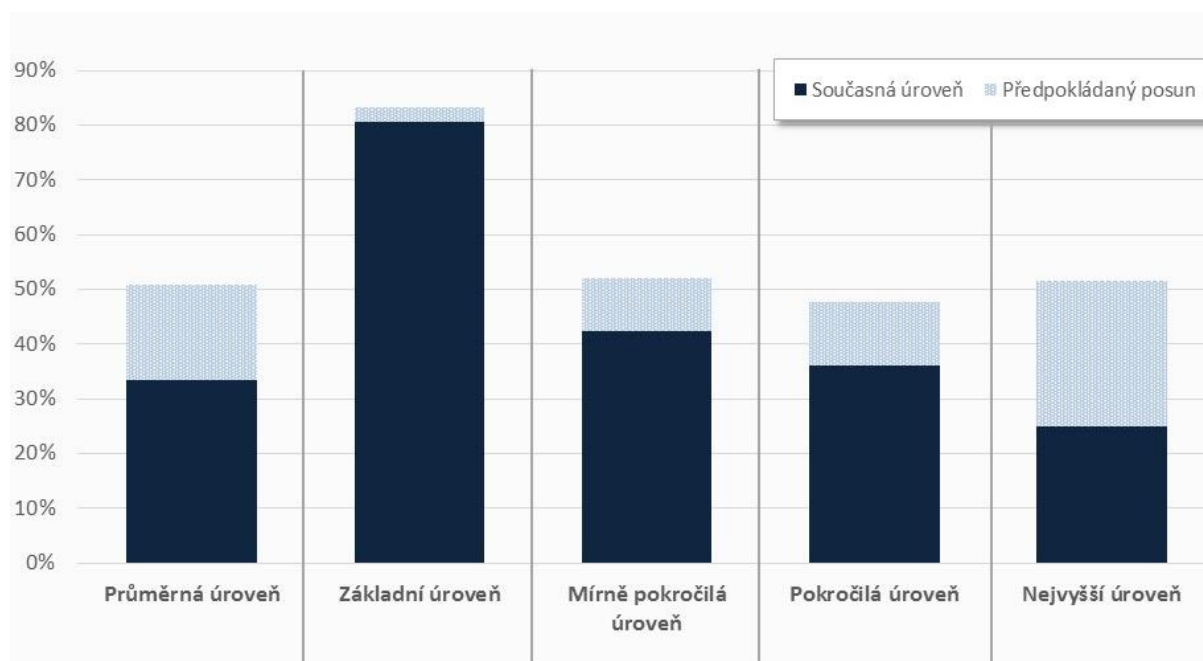
Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

5. Podpora polytechnického vzdělávání

5.1. Současná úroveň a předpokládaný posun

Naprostá většina škol rozvíjí podporu polytechnického vzdělávání pouze na základní úrovni, v rámci RVP vyučovaných oborů (81 %). Vyšší podíl škol dále zajišťuje také činnosti na mírně pokročilé úrovni – pouze v podobě dílčích aktivit, nad rámec RVP (42 %) – a na pokročilé úrovni – systematická podpora polytechnického vzdělávání (36 %). Výraznější posun lze očekávat v rámci nejvyšší úrovně – školy mají zájem realizovat aktivity s prvky systematické podpory polytechnického vzdělávání společně s dalšími dílčími aktivitami (předpokládaný posun o 27 %).

Obr. 39: Současná úroveň podpory polytechnického vzdělávání a předpokládaný posun

Základní úroveň – podpora polytechnického vzdělávání je omezena na realizaci pouze v souladu RVP vyučovaných oborů.

Mírně pokročilá úroveň – podpora polytechnického vzdělávání probíhá pouze v podobě dílčích aktivit (rozvíjení znalostí a dovedností, které jsou součástí polytechnického vzdělávání, motivační akce pro ZŠ, aplikace různých metod ve výuce – skupinová práce, projektová výuka, laboratorní cvičení, praxe atd.).

Pokročilá úroveň – systematická podpora polytechnického vzdělávání (vzájemné propojení polytechnických předmětů a provázání s výukou matematiky, realizace aktivit nad rámec RVP, zapojování do soutěží, spolupráce se ZŠ v regionu).

Nejvyšší úroveň – systematická podpora polytechnického vzdělávání a podpora v rámci dílčích aktivit (zpracované plány výuky polytechnických předmětů a matematiky, které jsou vzájemně provázány, individuální podpora žáků, spolupráce s VŠ v rámci maturitních oborů, podpora samostatné práce žáků – spolupráce se zaměstnavateli, VŠ a výzkumnými institucemi).

- Na většině škol jsou pro podporu polytechnického vzdělávání realizovány především činnosti omezené na rámec RVP vyučovaných oborů (základní úroveň).
- Posun v rozvoji polytechnického vzdělávání lze u SOU, SOŠ a gymnázií očekávat především v rámci nejvyšší úrovně – školy mají v plánu realizovat aktivity, jež v sobě mají prvky systematické podpory a jsou dále rozvíjeny o další činnosti.
- U VOŠ a praktických škol lze nejvýraznější posun v rozvoji polytechnického vzdělávání očekávat především u aktivit v rámci pokročilé úrovně, kdy je polytechnické vzdělávání systematicky rozvíjeno.

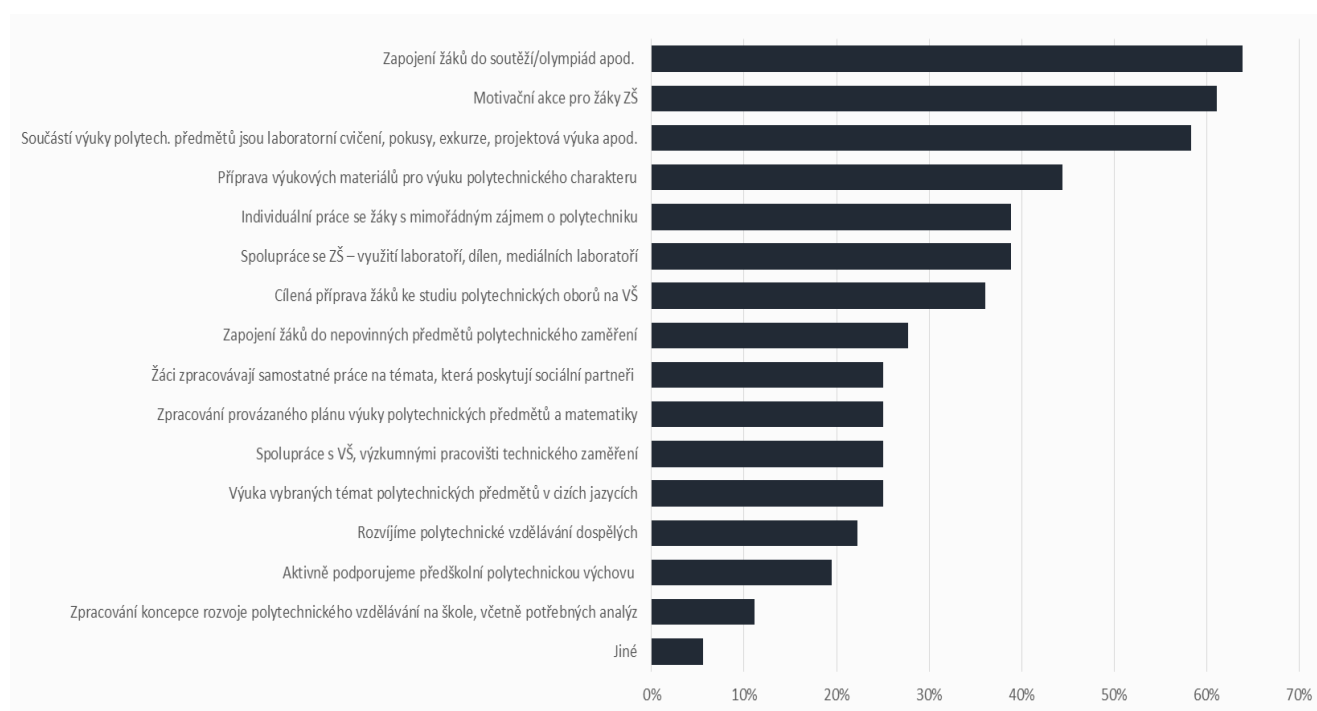
Tab. 14: Současná úroveň podpory polytechnického vzdělávání a předpokládaný posun - podle typu školy

		Současná úroveň		Předpokládaný posun	
SOU (N=17)	Průměrná úroveň		35%		+ 15%
	Základní úroveň		76%		+ 6%
	Mírně pokročilá úroveň		41%		+ 7%
	Pokročilá úroveň		33%		+ 7%
	Nejvyšší úroveň		32%		+ 26%
SOŠ (N=26)	Průměrná úroveň		32%		+ 18%
	Základní úroveň		81%		+ 4%
	Mírně pokročilá úroveň		46%		+ 11%
	Pokročilá úroveň		33%		+ 13%
	Nejvyšší úroveň		24%		+ 27%
Gymnázium (N=10)	Průměrná úroveň		44%		+ 20%
	Základní úroveň		70%		+ 0%
	Mírně pokročilá úroveň		48%		+ 3%
	Pokročilá úroveň		53%		+ 10%
	Nejvyšší úroveň		34%		+ 38%
VOŠ (N=4)	Průměrná úroveň		26%		+ 17%
	Základní úroveň		75%		+ 0%
	Mírně pokročilá úroveň		50%		+ 19%
	Pokročilá úroveň		25%		+ 25%
	Nejvyšší úroveň		15%		+ 10%
Praktická škola (N=2)	Průměrná úroveň		38%		+ 12%
	Základní úroveň		100%		+ 0%
	Mírně pokročilá úroveň		75%		+ 13%
	Pokročilá úroveň		50%		+ 25%
	Nejvyšší úroveň		10%		+ 0%

5.2. Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

Většina škol se v rámci podpory polytechnického vzdělávání podílí na zapojování žáků do soutěží/olympiád (64 %), na organizaci motivačních akcí pro žáky ZŠ (61 %) a na začleňování laboratorních cvičení, pokusů nebo exkurzí do výuky polytechnických předmětů (58 %).

Obr. 40: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory polytechnického vzdělávání aktivně podílí

- SOU, SOŠ, VOŠ a gymnázia se v rámci podpory polytechnického vzdělávání zaměřují především na zapojení žáků do soutěží a olympiád. Dále tyto školy pořádají motivační akce pro žáky ZŠ a zapojují do výuky laboratorní cvičení, pokusy, exkurze či projektovou výuku.
- SOU a SOŠ dále spolupracují se ZŠ na využití laboratoří, dílen či mediálních laboratoří a připravují výukové materiály pro výuku polytechnického charakteru (na této aktivitě se podílejí také praktické školy). SOŠ dále připravují žáky ke studiu polytechnických oborů na VŠ (na této aktivitě se podílejí také gymnázia).
- Gymnázia mimo výše zmíněného dále ve větší míře pracují se žáky s mimořádným zájmem o polytechniku (80 %) a praktické školy podporují předškolní polytechnickou výchovu (50 %).

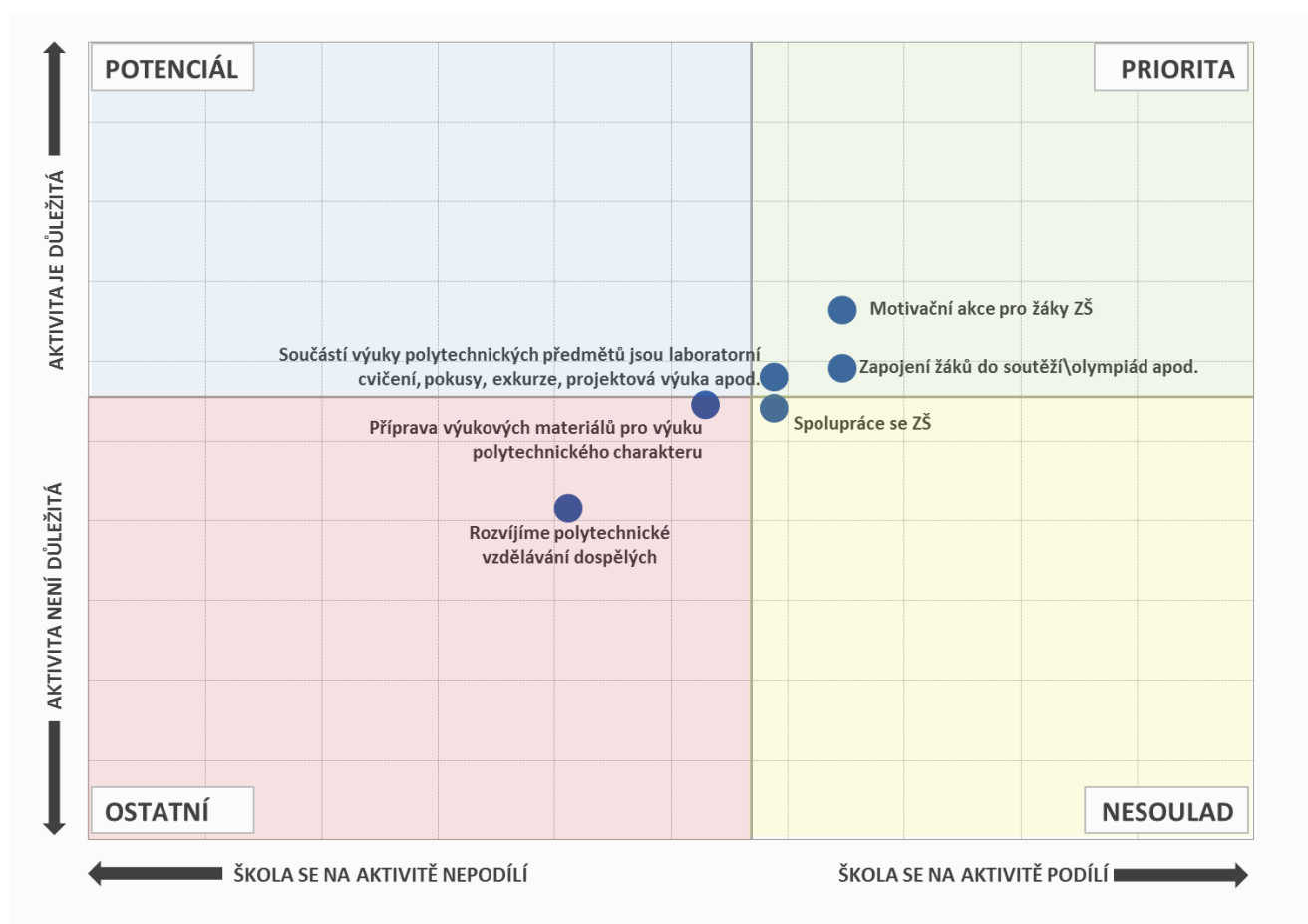
Tab. 15: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory polytechnického vzdělávání aktivně podílí – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=17)	Zapojení žáků do soutěží/olympiád apod.	11	65%	23	64%
	Motivační akce pro žáky ZŠ	11	65%	22	61%
	Součástí výuky polytech. předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, exkurze, projektová výuka apod.	10	59%	21	58%
	Spolupráce se ZŠ – využití laboratoří, dílen, mediálních laboratoří	10	59%	14	39%
	Příprava výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru	9	53%	16	44%
SOŠ (N=26)	Zapojení žáků do soutěží/olympiád apod.	16	62%	23	64%
	Součástí výuky polytech. předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, exkurze, projektová výuka apod.	16	62%	21	58%
	Motivační akce pro žáky ZŠ	15	58%	22	61%
	Příprava výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru	10	38%	16	44%
	Spolupráce se ZŠ – využití laboratoří, dílen, mediálních laboratoří	10	38%	14	39%
	Cílená příprava žáků ke studiu polytechnických oborů na VŠ	10	38%	13	36%
Gymnázium (N=10)	Zapojení žáků do soutěží/olympiád apod.	9	90%	23	64%
	Motivační akce pro žáky ZŠ	8	80%	22	61%
	Součástí výuky polytech. předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, exkurze, projektová výuka apod.	8	80%	21	58%
	Individuální práce se žáky s mimořádným zájmem o polytechniku	8	80%	14	39%
	Cílená příprava žáků ke studiu polytechnických oborů na VŠ	6	60%	13	36%
VOŠ (N=4)	Zapojení žáků do soutěží/olympiád apod.	3	75%	23	64%
	Součástí výuky polytech. předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, exkurze, projektová výuka apod.	3	75%	21	58%
	Motivační akce pro žáky ZŠ	2	50%	22	61%
Praktická škola (N=2)	Motivační akce pro žáky ZŠ	2	100%	22	61%
	Zapojení žáků do soutěží/olympiád apod.	1	50%	23	64%
	Příprava výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru	1	50%	16	44%
	Aktivně podporujeme předškolní polytechnickou výchovu	1	50%	7	19%

5.2.1. Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU

- V oblasti podpory a rozvoje polytechnického vzdělávání jsou pro SOU prioritami motivační akce pro žáky ZŠ, zapojení žáků do soutěží a olympiád a zařazování laboratorních cvičení, pokusů a exkurzí apod. do výuky – na těchto aktivitách se školy ve velké míře podílejí a zároveň jim přikládají velkou důležitost.
- Přestože se SOU soustředí na spolupráci se ZŠ, tato aktivita není ve srovnání s ostatními aktivitami tolik důležitá.

Obr. 41: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOU

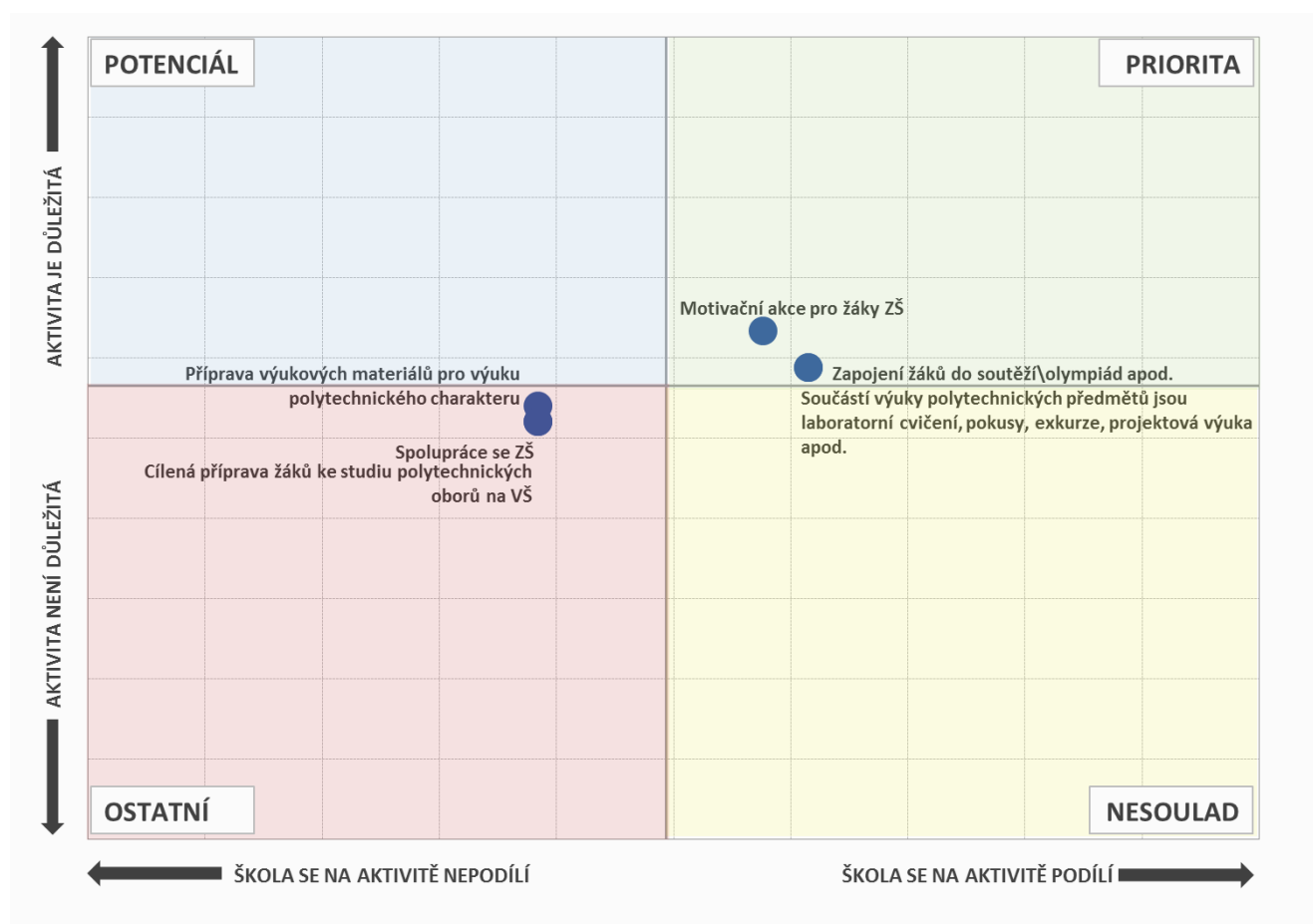
Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

5.2.2. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ

➤ Prioritou SOŠ jsou:

- motivační akce pro žáky ZŠ,
- začleňování laboratorních cvičení, pokusů a exkurzí do výuky a
- zapojení žáků do soutěží a olympiád – školy se na těchto aktivitách podílí nejvíc a zároveň jim přisuzují nejvyšší důležitost.

Obr. 42: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOŠ

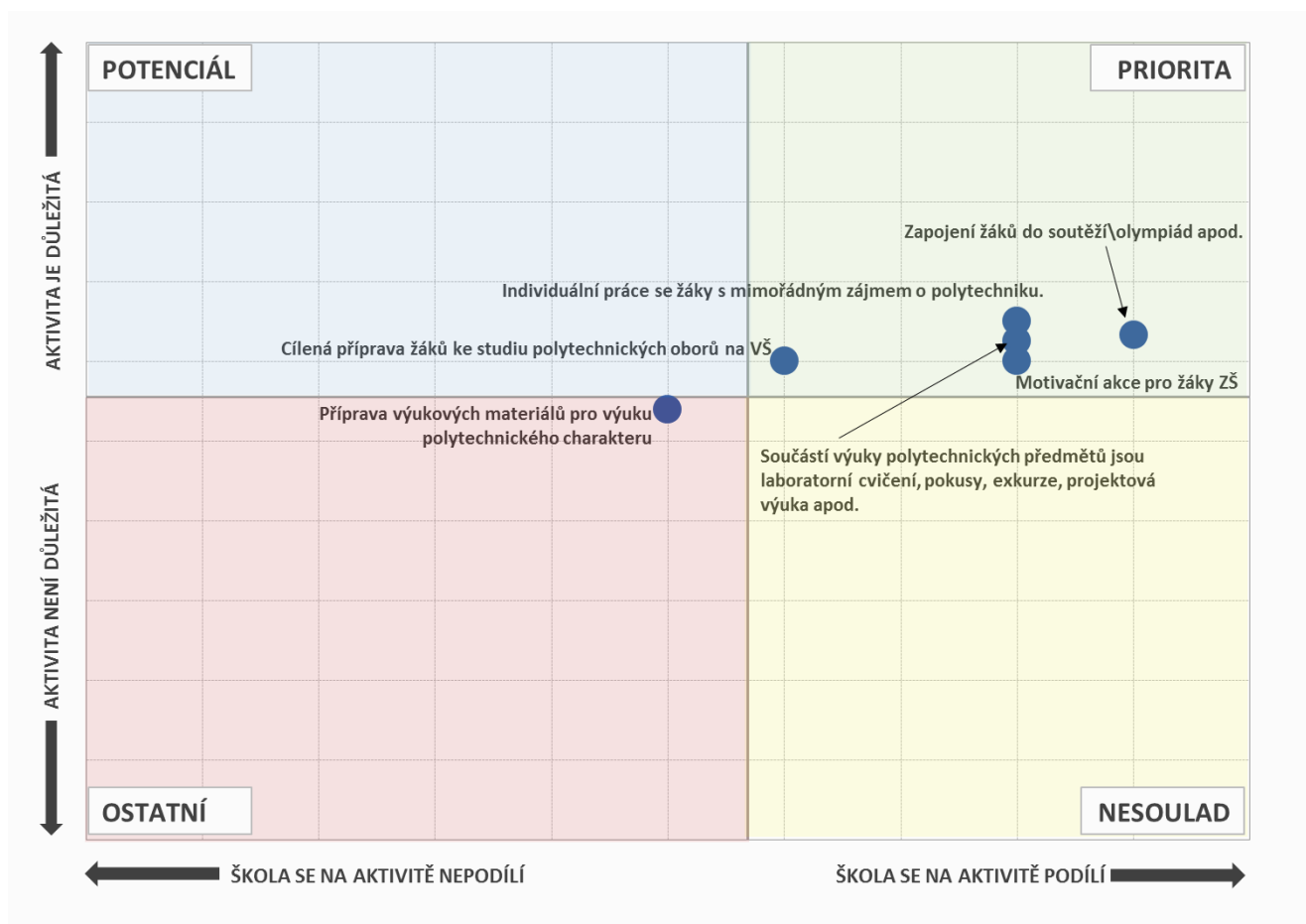

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

5.2.3. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia

- Gymnázia se v rámci podpory polytechnického vzdělávání soustředí především na zapojování žáků do soutěží/olympiád – tato aktivita je gymnázii realizována v největší míře a zároveň je považována za velmi důležitou.
- Dále se mezi priority gymnázií řadí pořádání motivačních akcí pro žáky ZŠ, začleňování laboratorních cvičení, pokusů a exkurzí do výuky, individuální práce se žáky s mimořádným zájmem o polytechniku a cílená příprava žáků ke studiu polytechnických oborů na VŠ.

Obr. 43: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - gymnázia

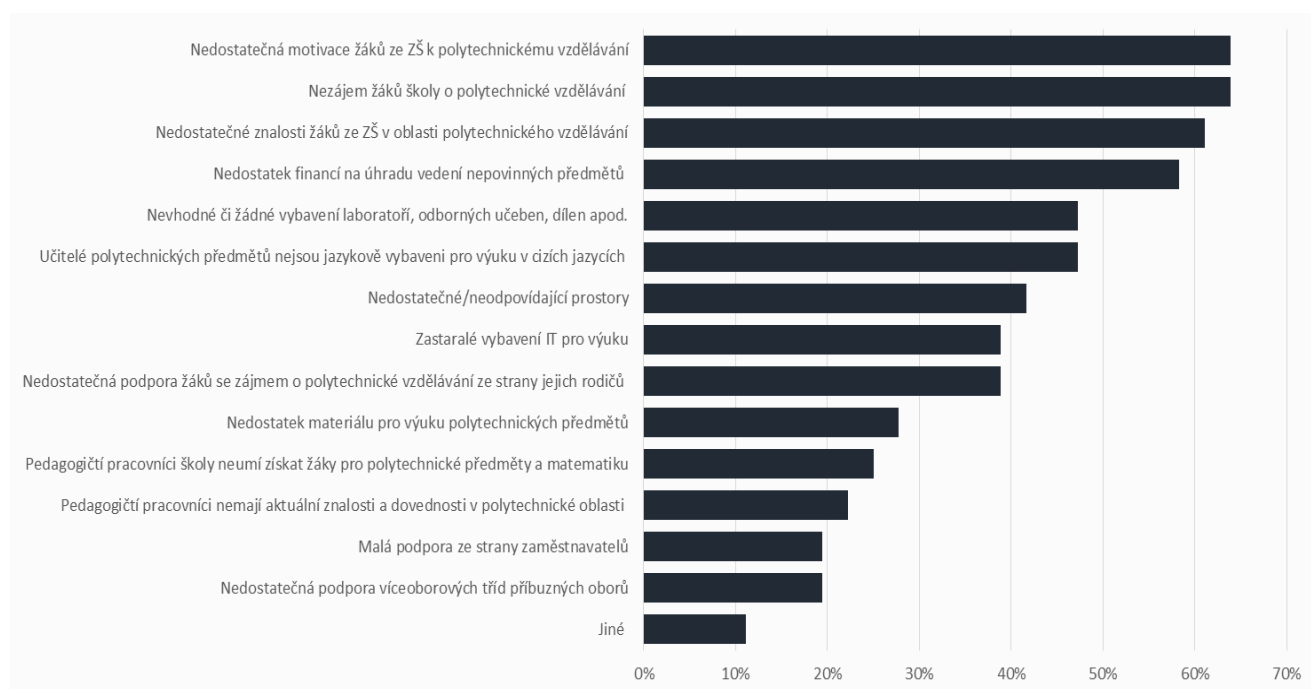

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

5.3. Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

Nejčastěji zmiňovanými překážkami jsou: nedostatečná motivace žáků ze ZŠ a nezáměr žáků školy o polytechnické vzdělávání (64 %) a nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání (61 %). Mezi další nejčastěji zmiňované překážky patří nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů (58 %), nevhodné či žádné vybavení laboratoří, odborných učeben a dílen a nedostatečná jazyková výbava učitelů polytechnických předmětů pro výuku v cizích jazycích (47 %).

Obr. 44: Překážky, na které školy narazí v rámci podpory polytechnického vzdělávání

- Pro SOU a SOŠ jsou nejvýznamnějšími překážkami v podpoře polytechnického vzdělávání na škole nedostatečné znalosti a nedostatečná motivace žáků k polytechnickému vzdělávání (tato překážka je nejvýznamnější také v případě VOŠ).
- SOU dále narážejí na nezájem žáků školy (tato překážka je významná také pro SOŠ a gymnázia), nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů (tato překážka je významná také pro SOŠ, VOŠ a gymnázia) a na nedostatečnou podporu žáků se zájmem o polytechniku ze strany jejich rodičů (53 %).
- Gymnázia mimo výše zmíněného narazí velmi často také na nedostatečnou jazykovou vybavenost učitelů polytechnických předmětů pro výuku v cizích jazycích a zastaralé vybavení IT pro výuku (70 %).
- Praktické školy mají problémy především v souvislosti s nevhodným či žádným vybavením laboratoří a odborných učeben, nedostatečnými či neodpovídajícími prostory a neaktuálními znalostmi pedagogických pracovníků (100 %).

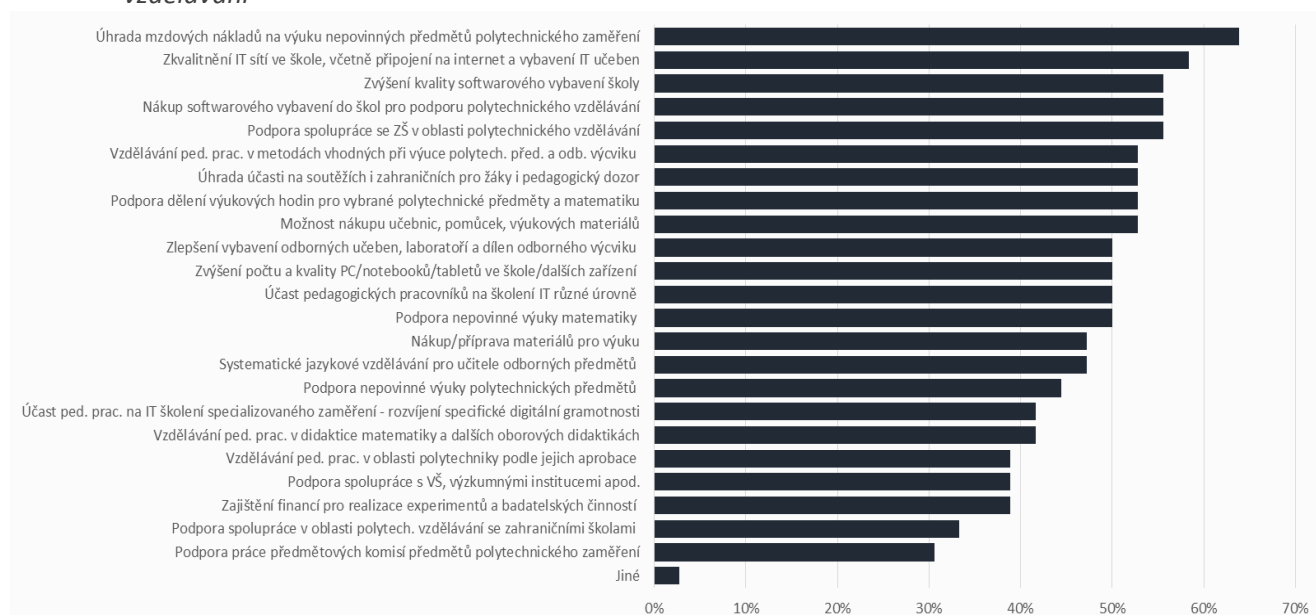
Tab. 16: Překážky, na které školy naráží v rámci podpory polytechnického vzdělávání - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=17)	Nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání	12	71%	22	61%
	Nedostatečná motivace žáků ze ZŠ k polytechnickému vzdělávání	11	65%	23	64%
	Nezájem žáků školy o polytechnické vzdělávání	11	65%	23	64%
	Nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů	9	53%	21	58%
	Nedostatečná podpora žáků se zájmem o polytechnické vzdělávání ze strany jejich rodičů	9	53%	14	39%
SOŠ (N=26)	Nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání	19	73%	22	61%
	Nedostatečná motivace žáků ze ZŠ k polytechnickému vzdělávání	18	69%	23	64%
	Nezájem žáků školy o polytechnické vzdělávání	18	69%	23	64%
	Nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů	17	65%	21	58%
Gymnázium (N=10)	Nezájem žáků školy o polytechnické vzdělávání	8	80%	23	64%
	Nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů	7	70%	21	58%
	Učitelé polytechnických předmětů nejsou jazykově vybaveni pro výuku v cizích jazycích	7	70%	17	47%
	Zastaralé vybavení IT pro výuku	7	70%	14	39%
VOŠ (N=4)	Nedostatečná motivace žáků ze ZŠ k polytechnickému vzdělávání	3	75%	23	64%
	Nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů	3	75%	21	58%
Praktická škola (N=2)	Nevhodné či žádné vybavení laboratoří, odborných učeben, dílen apod.	2	100%	17	47%
	Nedostatečné/neodpovídající prostory	2	100%	15	42%
	Pedagogičtí pracovníci nemají aktuální znalosti a dovednosti v polytechnické oblasti	2	100%	8	22%

5.4. Opatření pro zlepšení realizace intervence

Školám by k dosažení zvoleného cíle pomohla především úhrada mzdových nákladů na výuku nepovinných předmětů polytechnického zaměření (64 %), zkvalitnění IT sítě ve škole (58 %), zvýšení kvality softwarového vybavení školy (56 %), nákup SW vybavení do škol (56 %) a podpora spolupráce se ZŠ v této oblasti (56 %).

Obr. 45: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory polytechnického vzdělávání

- V rámci SOU by školám nejvíce pomohla podpora spolupráce se ZŠ (71 %), zkvalitnění IT sítí ve škole (toto opatření by výrazně pomohlo také SOŠ a praktickým školám), úhrada účasti na soutěžích pro žáky i pedagogický dozor (toto opatření by významněji pomohlo také VOŠ) a úhrada mzdových nákladů na výuku nepovinných předmětů (toto opatření by významně pomohlo také SOŠ, VOŠ a gymnáziím).
- SOŠ by mimo již zmíněná opatření pomohlo také zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku.
- Gymnáziím by mimo výše zmíněného pomohl především nákup SW vybavení do škol pro podporu polytechnického vzdělávání (90 %) a dále zvýšení kvality SW vybavení školy (toto opatření by pomohlo také praktickým školám) a podpora dělení výukových hodin pro vybrané polytechnické předměty a matematiku (toto opatření je významné také pro VOŠ).
- VOŠ by nejvíce pomohlo systematické jazykové vzdělávání pro učitele odborných předmětů a dále také vzdělávání pedagogických pracovníků v metodách vhodných při výuce polytechnických předmětů (toto opatření je významné také pro praktické školy).

Tab. 17: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory polytechnického vzdělávání - podle typu školy

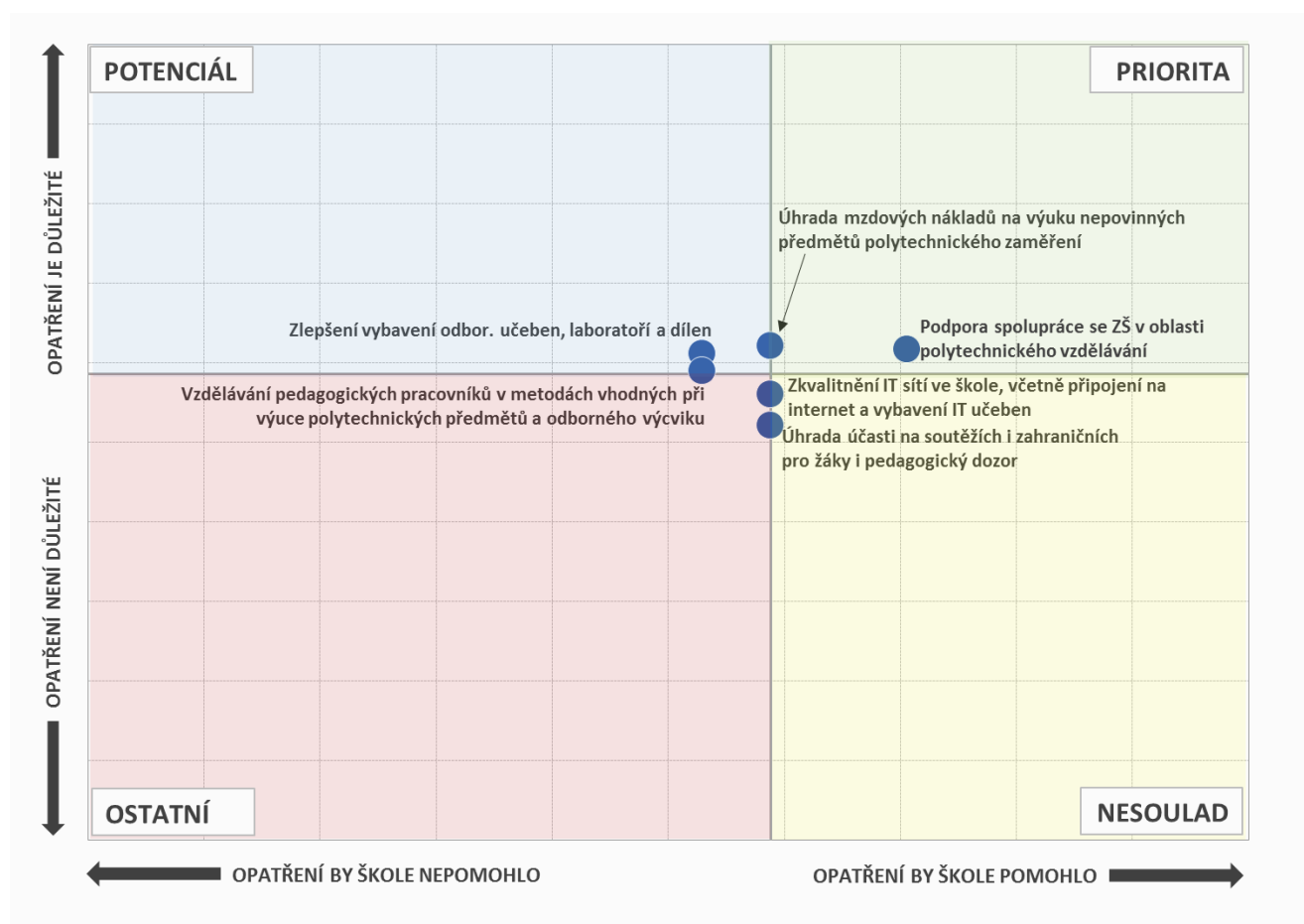
		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=17)	Podpora spolupráce se ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání	12	71%	20	56%
	Zkvalitnění IT sítí ve škole, včetně připojení na internet a vybavení IT učeben	10	59%	21	58%
	Úhrada účasti na soutěžích i zahraničních pro žáky i pedagogický dozor	10	59%	19	53%
	Úhrada mzdových nákladů na výuku nepovinných předmětů polytechnického zaměření	10	59%	23	64%
SOŠ (N=26)	Úhrada mzdových nákladů na výuku nepovinných předmětů polytechnického zaměření	18	69%	23	64%
	Zkvalitnění IT sítí ve škole, včetně připojení na internet a vybavení IT učeben	15	58%	21	58%
	Zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku	15	58%	18	50%
Gymnázium (N=10)	Nákup softwarového vybavení do škol pro podporu polytechnického vzdělávání	9	90%	20	56%
	Úhrada mzdových nákladů na výuku nepovinných předmětů polytechnického zaměření	8	80%	23	64%
	Zvýšení kvality softwarového vybavení školy	8	80%	20	56%
	Podpora dělení výukových hodin pro vybrané polytechnické předměty a matematiku	8	80%	19	53%
VOŠ (N=4)	Systematické jazykové vzdělávání pro učitele odborných předmětů	3	75%	17	47%
	Úhrada mzdových nákladů na výuku nepovinných předmětů polytechnického zaměření	2	50%	23	64%
	Nákup softwarového vybavení do škol pro podporu polytechnického vzdělávání	2	50%	20	56%
	Vzdělávání ped. prac. v metodách vhodných při výuce polytech. před. a odb. výcviku	2	50%	19	53%
	Úhrada účasti na soutěžích i zahraničních pro žáky i pedagogický dozor	2	50%	19	53%
	Podpora dělení výukových hodin pro vybrané polytechnické předměty a matematiku	2	50%	19	53%
Praktická škola (N=2)	Zkvalitnění IT sítí ve škole, včetně připojení na internet a vybavení IT učeben	2	100%	21	58%
	Zvýšení kvality softwarového vybavení školy	2	100%	20	56%
	Vzdělávání ped. prac. v metodách vhodných při výuce polytech. před. a odb. výcviku	2	100%	19	53%
	Možnost nákupu učebnic, pomůcek, výukových materiálů	2	100%	19	53%

Pozn.: U v pořadí druhé položky VOŠ a gymnázií a u praktických škol byla ponechána první tři opatření podle celkových hodnot za kraj

5.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOU

- Z hlediska důležitosti i deklarované potřeby jednotlivých opatření jsou hlavními prioritami SOU podpora spolupráce se ZŠ a úhrada mzdových nákladů na výuku nepovinných předmětů polytechnického zaměření.
- Prostor pro další rozvoj polytechnického vzdělávání by mohlo přinést zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen a vzdělávání pedagogických pracovníků v metodách vhodných při výuce polytechnických předmětů.

Obr. 46: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOU

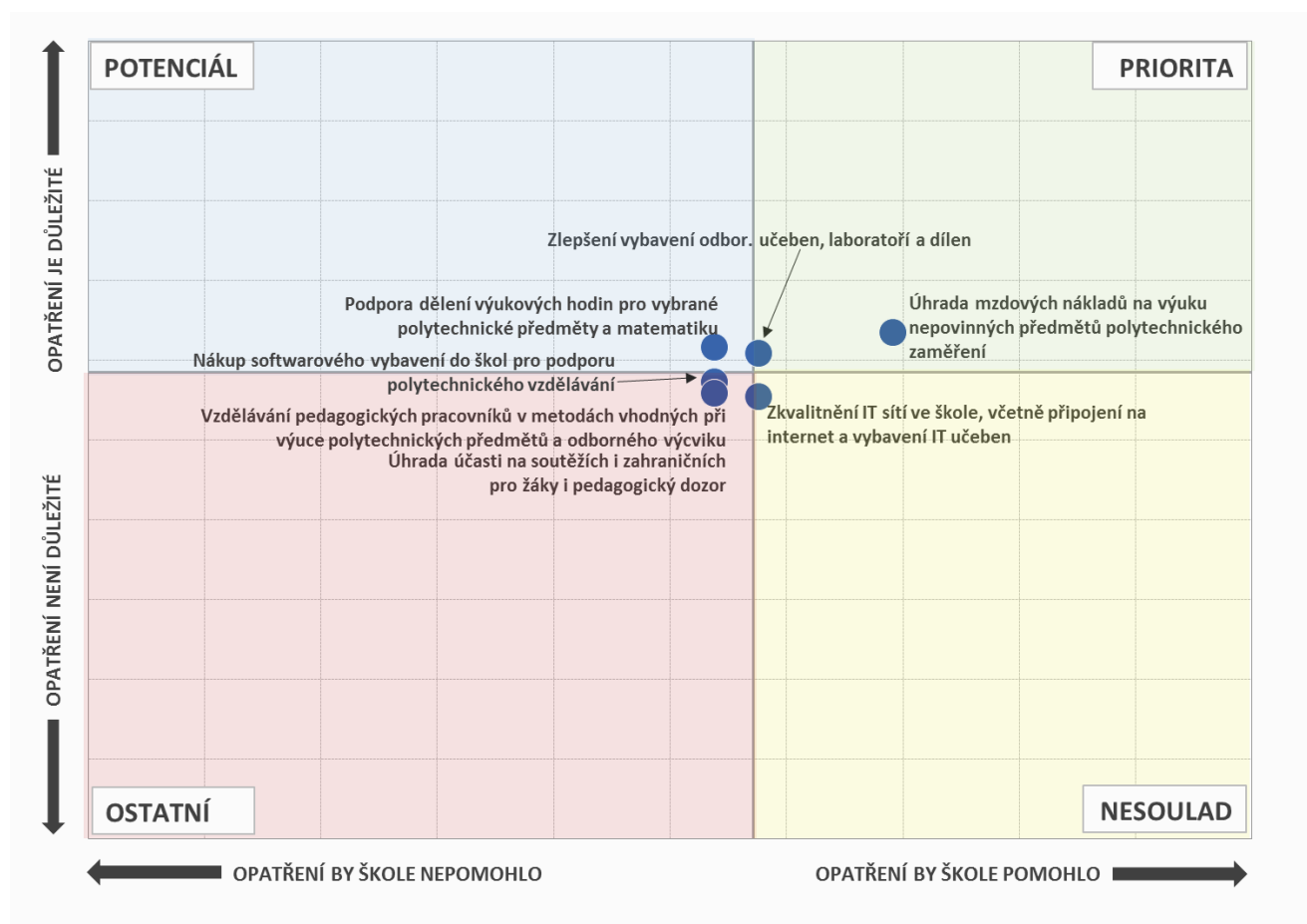

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

5.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOŠ

- V případě SOŠ mezi priority můžeme zařadit úhradu mzdových nákladů na výuku nepovinných předmětů polytechnického zaměření a zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen.
- Určitý prostor pro další rozvoj podpory polytechnického vzdělávání by mohla přinést podpora dělení výukových hodin pro vybrané polytechnické předměty a matematiku.
- Ačkoliv SOŠ deklarují potřebu zkvalitnění IT sítí ve škole, důležitost tohoto opatření je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami podprůměrná.

Obr. 47: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOŠ

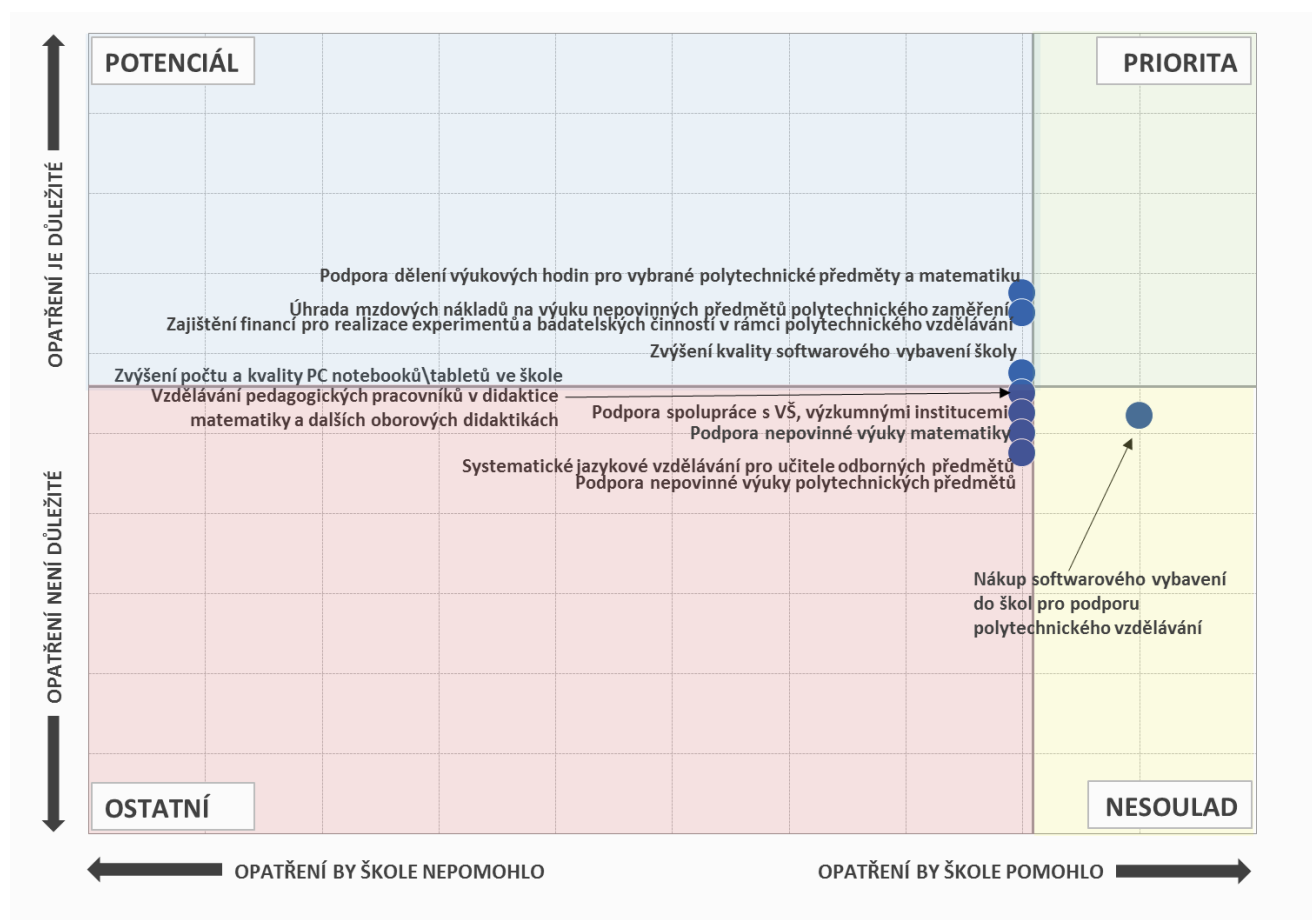

Pozn.: Do map je zaneseno sedm nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

5.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence – gymnázia

- Pro gymnázia leží potenciál v podpoře dělení výukových hodin pro vybrané polytechnické předměty a matematiku, úhradě mzdových nákladů na výuku nepovinných předmětů, zajištění financí pro realizaci experimentů a badatelské činnosti a zvýšení kvality SW vybavení školy – přestože tato opatření nejsou školami tak často zmiňována, jejich důležitost je ve srovnání s ostatními opatřeními vysoká.
- Gymnaziím by pomohl nákup softwarového vybavení do škol i přesto, že toto opatření nepovažují ve srovnání s ostatními za příliš důležité.

Obr. 48: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - gymnázia

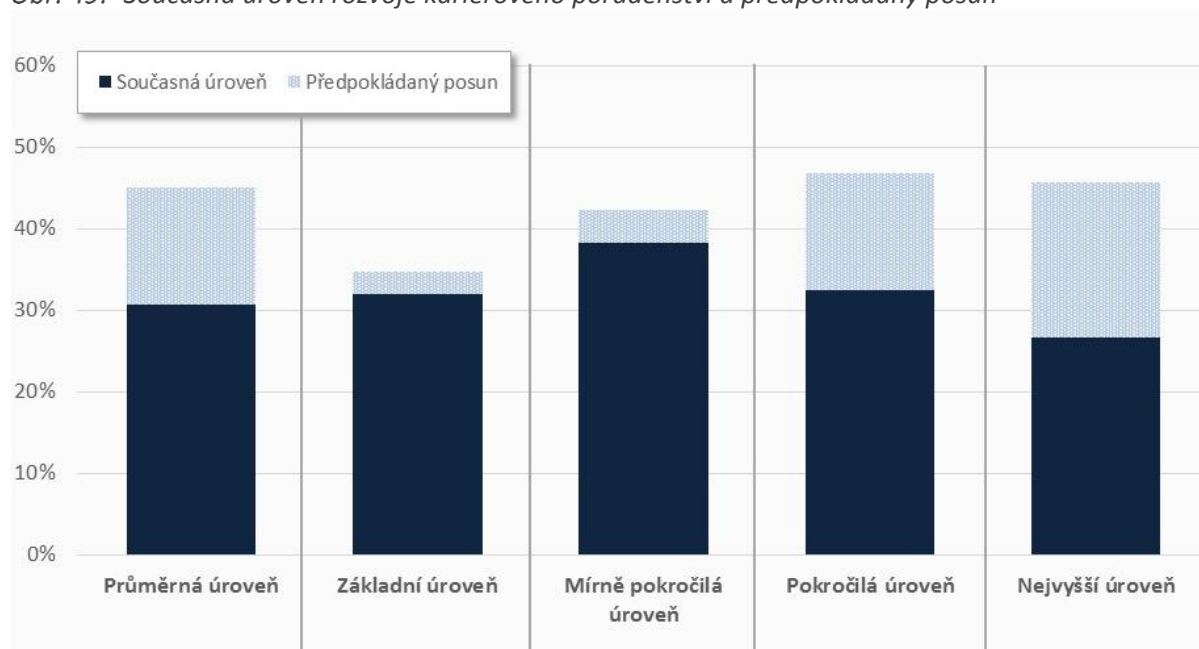
Pozn.: Do map je zaneseno jedenáct nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

6. Rozvoj kariérového poradenství

6.1. Současná úroveň a předpokládaný posun

V rámci kariérového poradenství jsou činnosti škol relativně rovnoměrně rozložené mezi všechny čtyři úrovně. Školy nejčastěji realizují činnosti, jež je možné zařadit do mírně pokročilé (38 %) nebo základní či pokročilé úrovně (32 %). Největší posun lze očekávat v nejvyšší úrovni (předpokládaný posun o 19 %) – školy deklarují zájem o vytvoření interního systému kariérového poradenství a rozvíjení této oblasti prostřednictvím dalších dílčích činností/aktivit.

Obr. 49: Současná úroveň rozvoje kariérového poradenství a předpokládaný posun

Základní úroveň – kariérové poradenství je realizováno pouze ve své základní podobě, škola nemá komplexní pojetí výuky pro realizaci vzdělávací oblasti či průřezového tématu Člověk a svět práce

Mírně pokročilá úroveň – škola se snaží oblast kariérového poradenství dále rozvíjet a problematiku propojovat s výukou dalších předmětů, kariérové poradenství se omezuje na žáky, kteří potřebují změnit obor

Pokročilá úroveň – škola má zpracované komplexní pojetí kariérového poradenství, služby kariérového poradenství obsahují prvky prevence předčasných odchodů, školy v rámci této oblasti příležitostně spolupracují s externími odborníky a sociálními partnery, kariérové poradenství je využíváno především vyššími ročníky, pozornost je věnována žákům se spec. vzdělávacími potřebami

Nejvyšší úroveň – škola má interní systém pro poskytování služeb kariérového poradenství, do kterého jsou zapojeni také externí pracovníci, oblast kariérového poradenství je rozvíjena dalšími činnostmi (pozice kariérového a výchovného poradce jsou oddělené, škola systematicky sleduje předčasné odchody ze vzdělávání a s výsledky cíleně pracuje, nabízí poradenství všem žákům, výuka je zaměřena na utváření pozitivního vztahu k profesi či dalšímu studiu).

- SOU a SOŠ realizují v rámci kariérového poradenství i přes relativně rovnoměrné rozložení nejčastěji aktivity, jež lze zařadit především do mírně pokročilé úrovně - školy se snaží

oblast kariérového poradenství dále rozvíjet a problematiku propojovat s výukou dalších předmětů, kariérové poradenství se omezuje na žáky, kteří potřebují změnit obor.

- Gymnázia realizují v rámci kariérového poradenství i přes relativně rovnoměrné rozložení nejčastěji aktivity, jež lze zařadit především do nejvyšší úrovně (34 %). U VOŠ výrazněji vystupuje realizace aktivit spadající do pokročilé úrovně (42 %) a u praktických škol jsou v oblasti kariérového poradenství nejčastěji realizovány aktivity v rámci mírně pokročilé úrovně (70 %).
- Napříč všemi typy škol se projevuje zájem dále rozvíjet kariérové poradenství a posunout se v realizovaných aktivitách na nejvyšší úroveň (SOU, SOŠ a praktické školy) nebo případně na pokročilou úroveň (gymnázia a VOŠ).

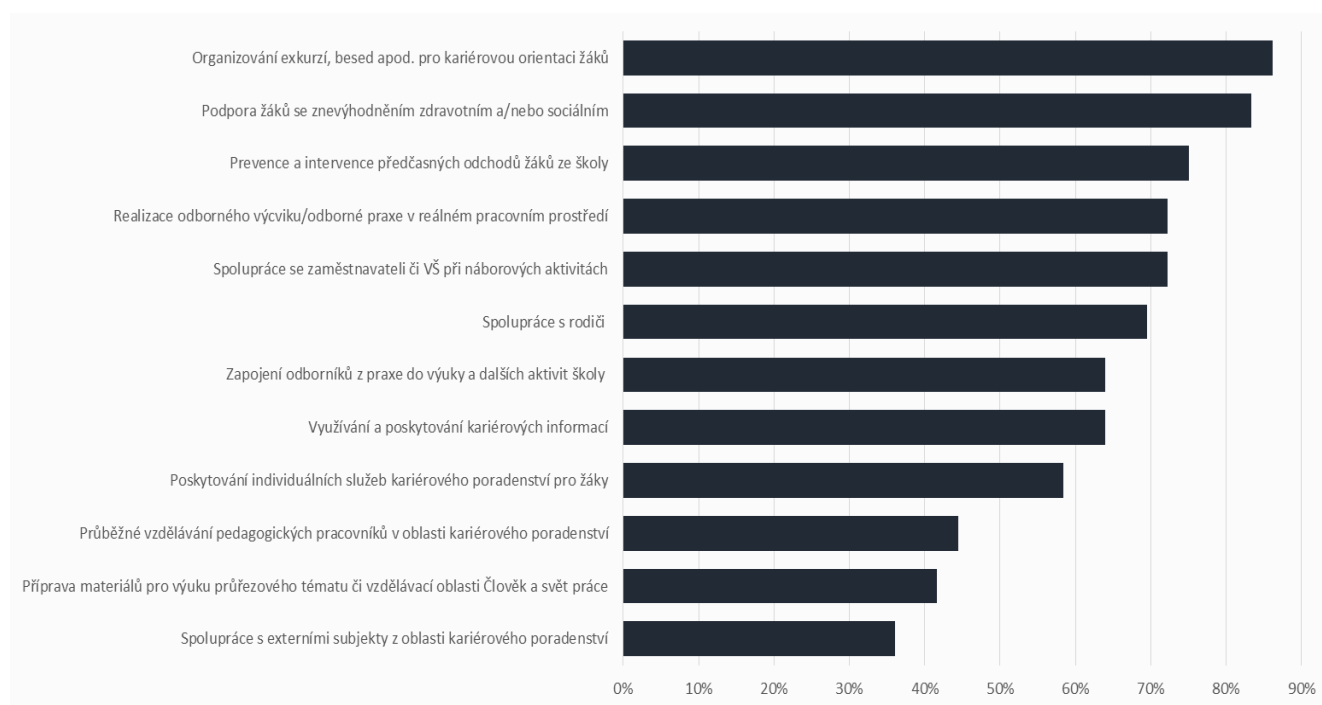
Tab. 18: Současná úroveň rozvoje kariérového poradenství a předpokládaný posun - podle typu školy

		Současná úroveň		Předpokládaný posun	
SOU (N=17)	Průměrná úroveň		30%		+ 15%
	Základní úroveň		38%		+ 3%
	Mírně pokročilá úroveň		39%		+ 6%
	Pokročilá úroveň		34%		+ 14%
	Nejvyšší úroveň		23%		+ 19%
SOŠ (N=26)	Průměrná úroveň		30%		+ 15%
	Základní úroveň		37%		+ 0%
	Mírně pokročilá úroveň		38%		+ 5%
	Pokročilá úroveň		35%		+ 17%
	Nejvyšší úroveň		24%		+ 19%
Gymnázium (N=10)	Průměrná úroveň		32%		+ 15%
	Základní úroveň		25%		+ 5%
	Mírně pokročilá úroveň		32%		+ 2%
	Pokročilá úroveň		28%		+ 22%
	Nejvyšší úroveň		34%		+ 16%
VOŠ (N=4)	Průměrná úroveň		33%		+ 13%
	Základní úroveň		25%		+ 0%
	Mírně pokročilá úroveň		30%		+ 0%
	Pokročilá úroveň		42%		+ 21%
	Nejvyšší úroveň		29%		+ 14%
Praktická škola (N=2)	Průměrná úroveň		39%		+ 17%
	Základní úroveň		25%		+ 0%
	Mírně pokročilá úroveň		70%		+ 0%
	Pokročilá úroveň		50%		+ 0%
	Nejvyšší úroveň		21%		+ 36%

6.2. Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

Školy se v rámci rozvoje kariérového poradenství zaměřují především na organizování exkurzí a besed pro kariérovou orientaci žáků (86 %). Školy dále vyvíjejí činnost v podpoře žáků se zdravotním a/nebo sociálním znevýhodněním (83 %), věnují se prevenci a intervenci předčasných odchodů žáků ze školy (75 %), realizují odborný výcvik/praxi v reálném pracovním prostředí (72 %) a spolupracují se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách (72 %).

Obr. 50: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje kariérového poradenství aktivně podílí

- V souvislosti s rozvojem kariérového poradenství SOU a SOŠ v největší míře realizují odborný výcvik či praxi v reálném pracovním prostředí, podporují žáky se zdravotním či sociálním znevýhodněním, organizují exkurze či besedy pro kariérovou orientaci žáků a věnují se prevenci a intervenci předčasných odchodů žáků ze školy. SOU dále ve velké míře spolupracují s rodiči žáků (82 %) a SOŠ zapojují odborníky z praxe do výuky a dalších aktivit školy (77 %).
- Pro gymnázia jsou nejvýznamnějšími činnostmi organizace exkurzí či besed pro kariérovou orientaci žáků a využívání a poskytování kariérových informací (100 %). Dalšími velmi významnými aktivitami gymnázií jsou spolupráce se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách a poskytování individuálních služeb kariérového poradenství (80 %).
- Pro VOŠ jsou významnými aktivitami především podpora žáků se znevýhodněním zdravotním a/nebo sociálním, prevence a intervence předčasných odchodů žáků ze školy, spolupráce se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách a zapojení odborníků z praxe do výuky a dalších aktivit školy (100 %).

- Pro praktické školy patří mezi nejvýznamnější aktivity organizování exkurzí či besed pro kariérovou orientaci žáků, podpora žáků se znevýhodněním zdravotním a/nebo sociálním, realizace odborného výcviku/odborné praxe v reálném pracovním prostředí a spolupráce s rodiči žáků (100 %).

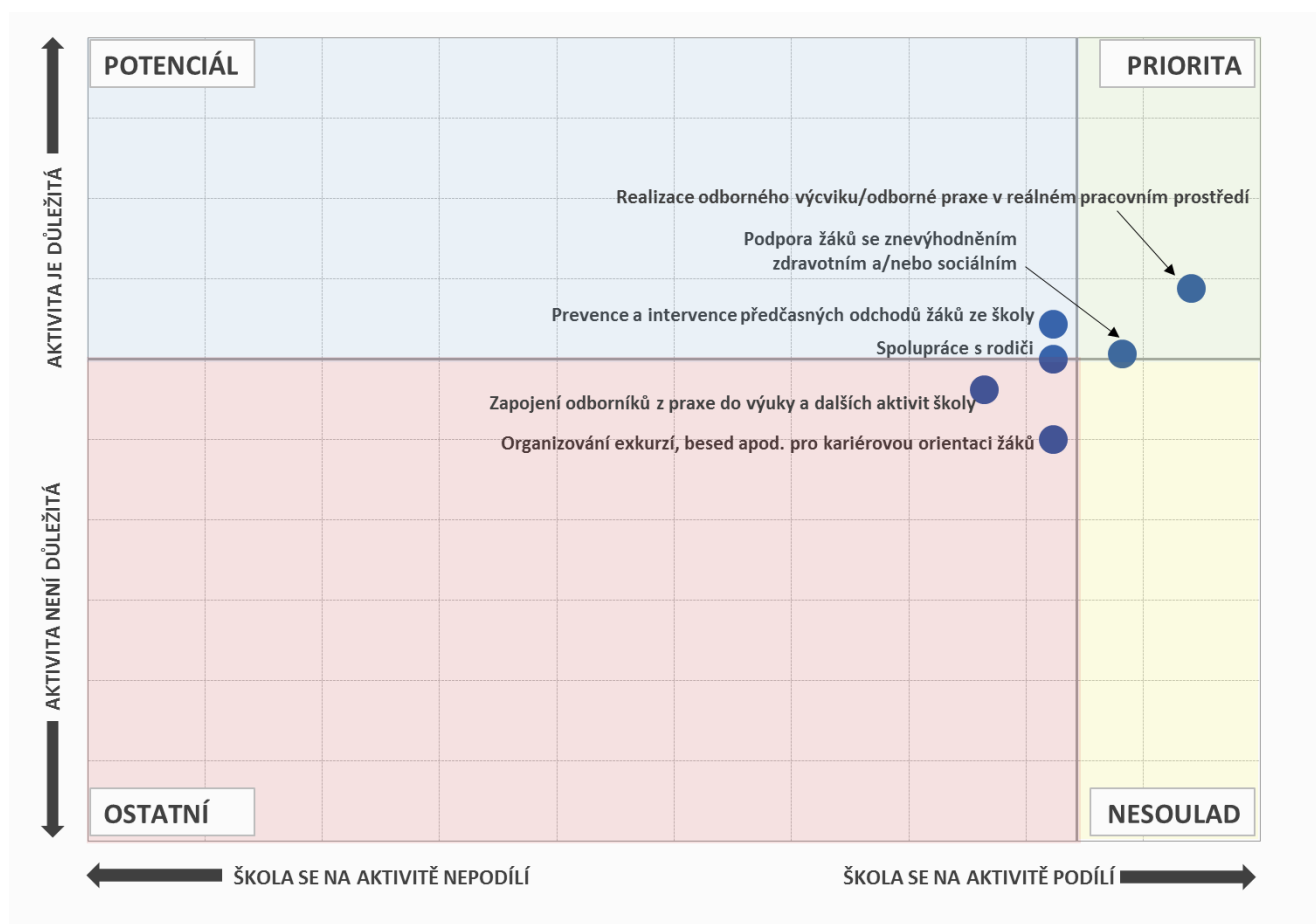
Tab. 19: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje kariérového poradenství aktivně podílí – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=17)	Realizace odborného výcviku/odborné praxe v reálném pracovním prostředí	16	94%	26	72%
	Podpora žáků se znevýhodněním zdravotním a/nebo sociálním	15	88%	30	83%
	Organizování exkurzí, besed apod. pro kariérovou orientaci žáků	14	82%	31	86%
	Prevence a intervence předčasných odchodů žáků ze školy	14	82%	27	75%
	Spolupráce s rodiči	14	82%	25	69%
SOŠ (N=26)	Realizace odborného výcviku/odborné praxe v reálném pracovním prostředí	23	88%	26	72%
	Organizování exkurzí, besed apod. pro kariérovou orientaci žáků	22	85%	31	86%
	Podpora žáků se znevýhodněním zdravotním a/nebo sociálním	22	85%	30	83%
	Prevence a intervence předčasných odchodů žáků ze školy	22	85%	27	75%
	Zapojení odborníků z praxe do výuky a dalších aktivit školy	20	77%	23	64%
Gymnázium (N=10)	Organizování exkurzí, besed apod. pro kariérovou orientaci žáků	10	100%	31	86%
	Využívání a poskytování kariérových informací	10	100%	23	64%
	Spolupráce se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách	8	80%	26	72%
	Poskytování individuálních služeb kariérového poradenství pro žáky	8	80%	21	58%
VOŠ (N=4)	Podpora žáků se znevýhodněním zdravotním a/nebo sociálním	4	100%	30	83%
	Prevence a intervence předčasných odchodů žáků ze školy	4	100%	27	75%
	Spolupráce se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách	4	100%	26	72%
	Zapojení odborníků z praxe do výuky a dalších aktivit školy	4	100%	23	64%
Praktická škola (N=2)	Organizování exkurzí, besed apod. pro kariérovou orientaci žáků	2	100%	31	86%
	Podpora žáků se znevýhodněním zdravotním a/nebo sociálním	2	100%	30	83%
	Realizace odborného výcviku/odborné praxe v reálném pracovním prostředí	2	100%	26	72%
	Spolupráce s rodiči	2	100%	25	69%

6.2.1. Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU

- Prioritou SOU je především realizace odborného výcviku/praxe v reálném pracovním prostředí a podpora žáků se znevýhodněním zdravotním a/nebo sociálním – SOU se na tyto činnosti zaměřují nejvíce a zároveň je hodnotí jako velmi důležité.
- Prostor pro další rozvíjení kariérového poradenství spatřují školy v prevenci a intervenci předčasných odchodů žáků ze školy a ve spolupráci s rodiči – ačkoliv se SOU na těchto aktivitách nepodílí do takové míry jako v ostatních sledovaných případech, jsou tyto činnosti vnímány jako velmi důležité.

Obr. 51: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOU

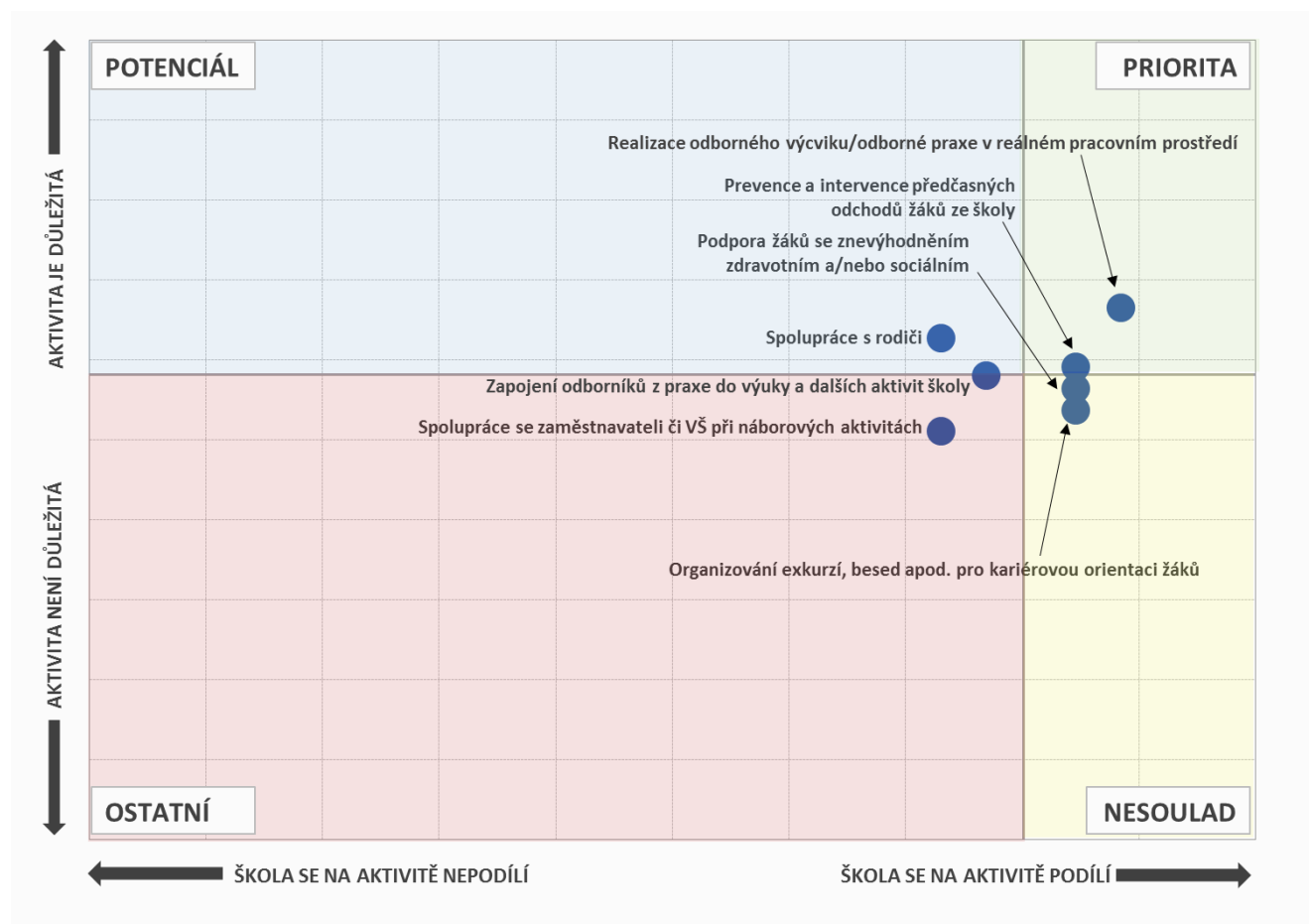

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

6.2.2. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ

- Prioritou SOŠ je, stejně jako v případě SOU, realizace odborného výcviku/praxe v reálném pracov. prostředí – i SOŠ se na tuto činnost zaměřují nejvíce a zároveň ji hodnotí jako velmi důležitou. Další významnou aktivitou je pro SOŠ prevence a intervence předčasných odchodů žáků ze školy.
- Částečný prostor pro další rozvíjení kariérového poradenství školy spatřují ve spolupráci s rodiči.
- SOŠ se také soustředí na podporu žáků se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním a organizování besed a exkurzí pro kariérovou orientaci žáků, důležitost těchto položek nicméně není až tak vysoká.

Obr. 52: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOŠ

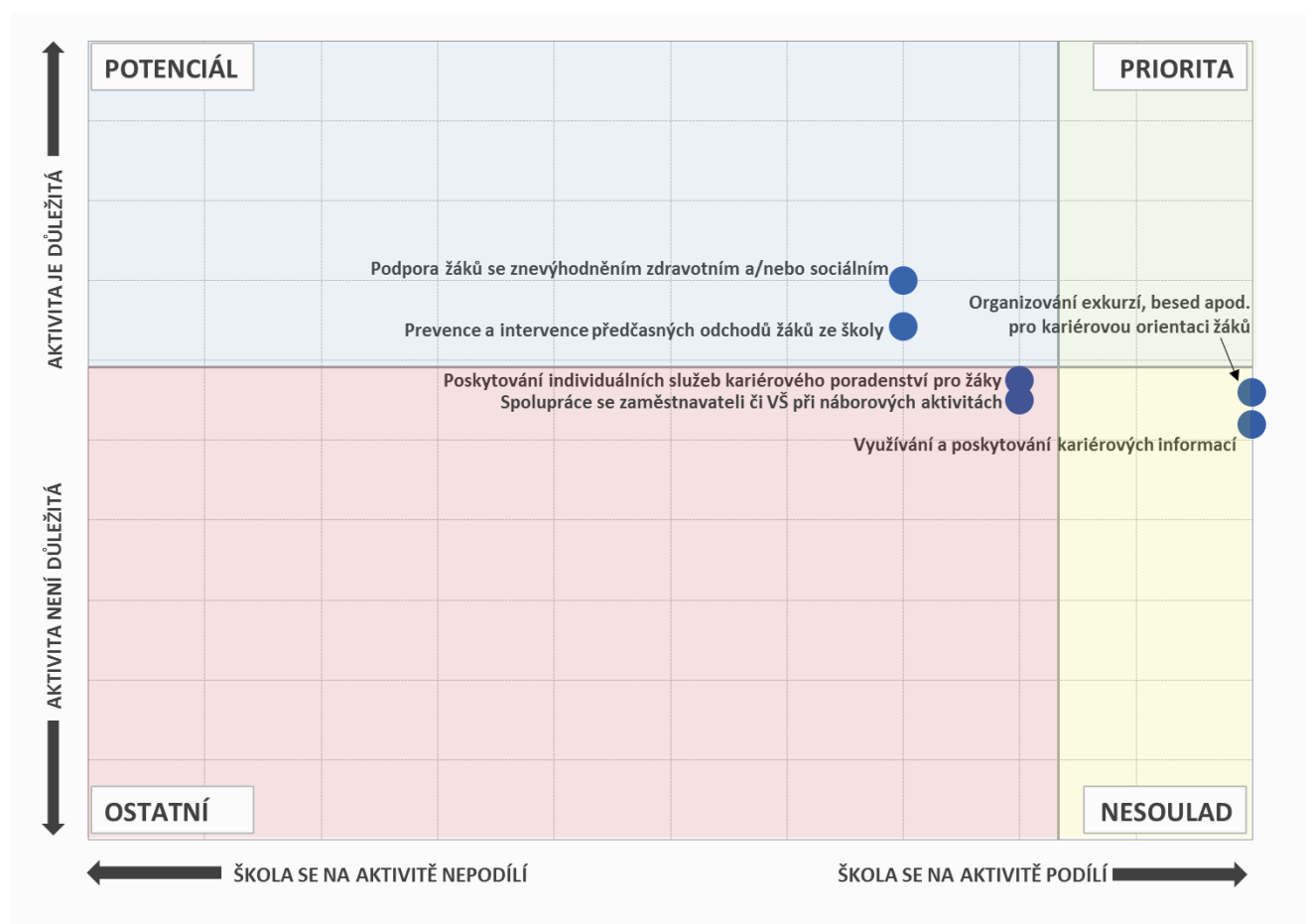

Pozn.: Do map je zaneseno sedm nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

6.2.3. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia

- Určitý potenciál spatřují gymnázia v podpoře žáků se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním a prevenci a intervenci předčasných odchodů žáků ze školy – přestože se školy na tyto činnosti tolik nezaměřují, hodnotí je jako velmi důležité.
- Gymnázia se dále soustředí na organizování besed, exkurzí apod. pro kariérovou orientaci žáků a využívání a poskytování kariérových informací – důležitost těchto položek nicméně není ve srovnání s ostatními příliš vysoká.

Obr. 53: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - gymnázia

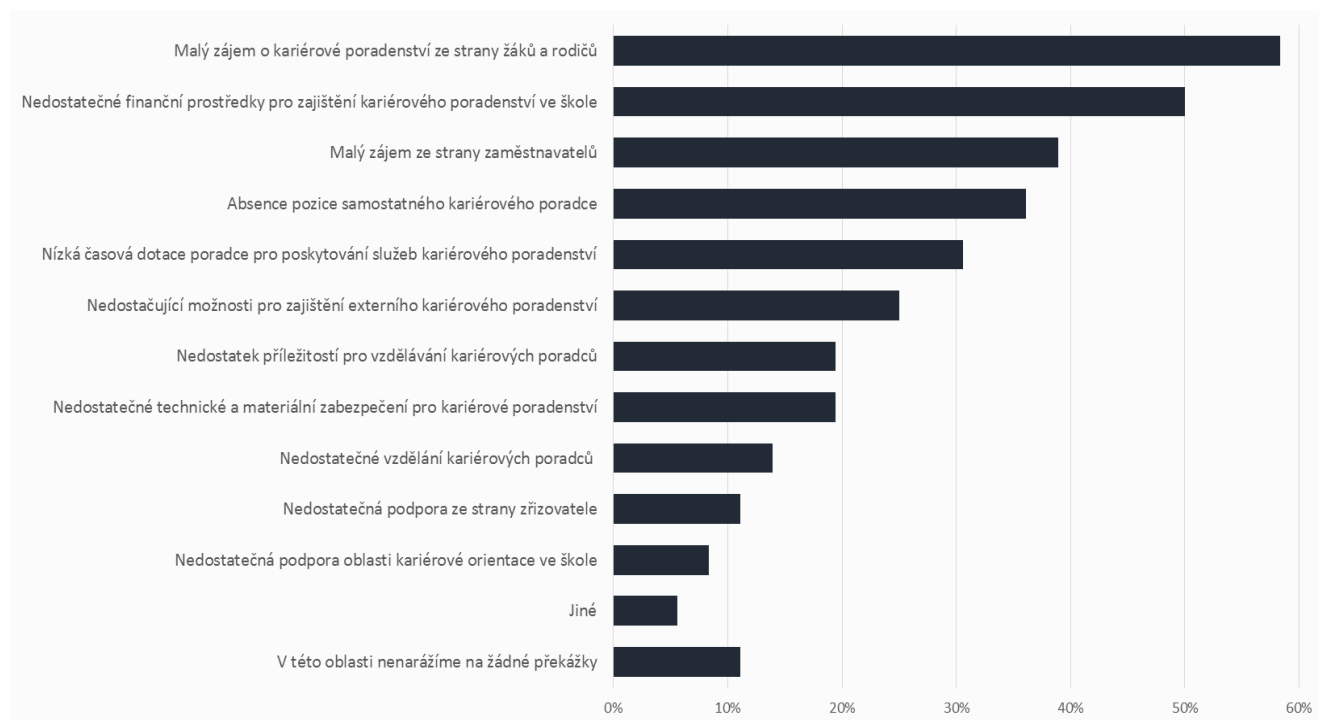

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

6.3. Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V souvislosti s rozvojem kariérového poradenství školy nejčastěji narážejí na malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a jejich rodičů (58 %) a nedostatečné finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství na školách (50 %). Dále školy narážejí na malý zájem ze strany zaměstnavatelů (39 %) a absenci pozice kariérového poradce (36 %).

Obr. 54: Překážky, na které školy naráží v rámci rozvoje kariérového poradenství

- Všechny typy škol narážejí velmi často na malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů a na nedostatečné finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve škole.
- SOU se dále potýkají s absencí pozice samostatného kariérového poradce (s tímto problémem se potýkají také VOŠ a praktické školy) a nedostačujícími možnostmi pro zajištění externího kariérového poradenství (s tímto problémem se potýkají také praktické školy).
- Pro SOŠ, VOŠ a gymnázia je další významnou překážkou v rozvoji kariérového poradenství malý zájem ze strany zaměstnavatelů. Gymnázia se mimo výše zmíněné potýkají také s nízkou časovou dotací poradce pro poskytování služeb kariérového poradenství (50 %) a nedostatečným technickým a materiálním zabezpečením pro kariérové poradenství (30 %).

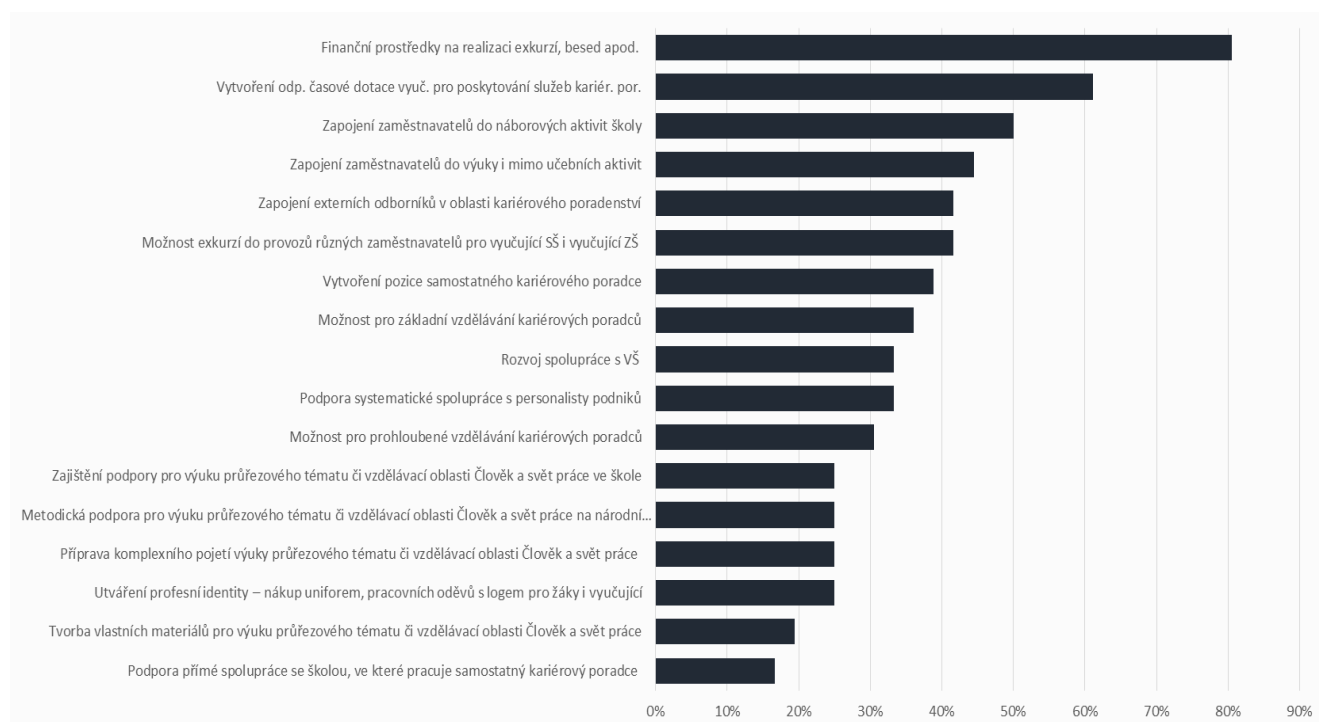
Tab. 20: Překážky, na které školy naráží v rámci rozvoje kariérového poradenství - podle typu školy

		Typ školy			Kraj		
		N		%	N		%
SOU (N=17)	Malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů	9		53%	21		58%
	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve škole	9		53%	18		50%
	Absence pozice samostatného kariérového poradce	7		41%	13		36%
	Nedostačující možnosti pro zajištění externího kariérového poradenství	6		35%	9		25%
SOŠ (N=26)	Malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů	16		62%	21		58%
	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve škole	14		54%	18		50%
	Malý zájem ze strany zaměstnavatelů	13		50%	14		39%
Gymnázium (N=10)	Malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů	5		50%	21		58%
	Nízká časová dotace poradce pro poskytování služeb kariérového poradenství	5		50%	11		31%
	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve škole	4		40%	18		50%
	Malý zájem ze strany zaměstnavatelů	4		40%	14		39%
	Nedostatečné technické a materiální zabezpečení pro kariérové poradenství	3		30%	7		19%
VOŠ (N=4)	Malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů	2		50%	21		58%
	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve škole	2		50%	18		50%
	Malý zájem ze strany zaměstnavatelů	2		50%	14		39%
	Absence pozice samostatného kariérového poradce	2		50%	13		36%
Praktická škola (N=2)	Absence pozice samostatného kariérového poradce	2		100%	13		36%
	Malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů	1		50%	21		58%
	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve škole	1		50%	18		50%
	Nedostačující možnosti pro zajištění externího kariérového poradenství	1		50%	9		25%

6.4. Opatření pro zlepšení realizace intervence

Školám by nejvíce pomohly finanční prostředky na realizaci exkurzí a besed (81 %). Zároveň školy zdůrazňují potřebu vytvoření odpovídající časové dotace pro poskytování kariérového poradenství (61 %) a zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy (50 %).

Obr. 55: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje kariérového poradenství

- SOU, SOŠ a praktickým školám by nejvíce pomohly finanční prostředky na realizaci exkurzí či besed. SOU a SOŠ by dále pomohlo vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování kariérového poradenství a zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy. SOŠ by dále také pomohlo zapojení zaměstnavatelů do výuky i mimo učebních aktivit (58 %).
- Gymnáziím by pomohlo především vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování kariérového poradenství (100 %) a dále rozvoj spolupráce s VŠ (90 %) a finanční prostředky na realizaci exkurzí či besed (80 %).
- VOŠ by stejně jako gymnáziím nejvíce pomohlo vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování kariérového poradenství (75 %) a dále finanční prostředky na realizaci exkurzí či besed, zapojení zaměstnavatelů do výuky i mimo učebních aktivit a možnost pro základní vzdělávání kariérových poradců (50 %).

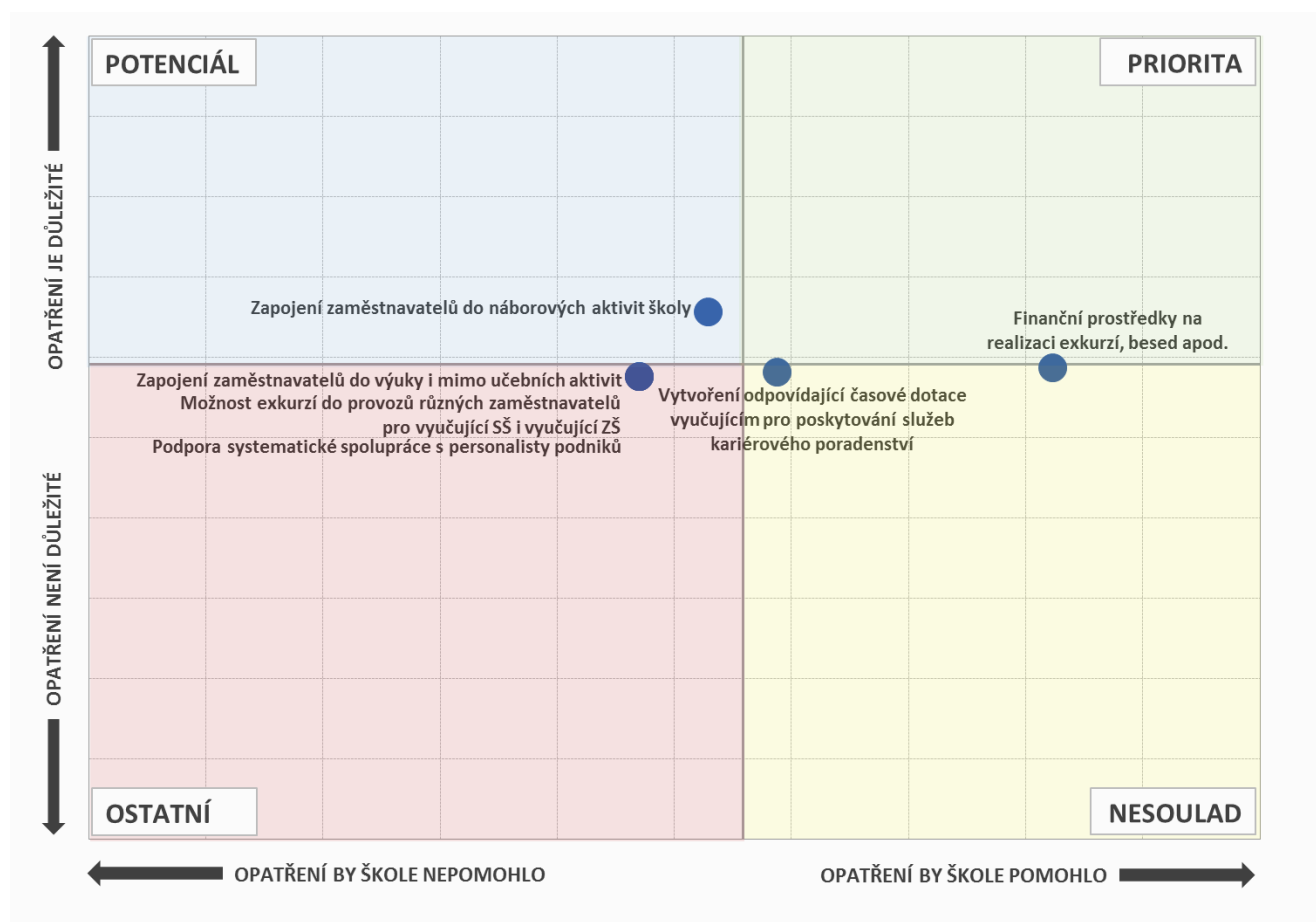
Tab. 21: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje kariérového poradenství - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=17)	Finanční prostředky na realizaci exkurzí, besed apod.	14	82%	29	81%
	Vytvoření odp. časové dotace vyuč. pro poskytování služeb kariér. por.	10	59%	22	61%
	Zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy	9	53%	18	50%
SOŠ (N=26)	Finanční prostředky na realizaci exkurzí, besed apod.	22	85%	29	81%
	Vytvoření odp. časové dotace vyuč. pro poskytování služeb kariér. por.	16	62%	22	61%
	Zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy	16	62%	18	50%
	Zapojení zaměstnavatelů do výuky i mimo učebních aktivit	15	58%	16	44%
Gymnázium (N=10)	Vytvoření odp. časové dotace vyuč. pro poskytování služeb kariér. por.	10	100%	22	61%
	Rozvoj spolupráce s VŠ	9	90%	12	33%
	Finanční prostředky na realizaci exkurzí, besed apod.	8	80%	29	81%
VOŠ (N=4)	Vytvoření odp. časové dotace vyuč. pro poskytování služeb kariér. por.	3	75%	22	61%
	Finanční prostředky na realizaci exkurzí, besed apod.	2	50%	29	81%
	Zapojení zaměstnavatelů do výuky i mimo učebních aktivit	2	50%	16	44%
	Možnost pro základní vzdělávání kariérových poradců	2	50%	13	36%
Praktická škola (N=2)	Finanční prostředky na realizaci exkurzí, besed apod.	2	100%	29	81%
	Vytvoření pozice samostatného kariérového poradce	2	100%	14	39%

6.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOU

- Mezi hlavní priority SOU lze částečně zařadit zajištění finančních prostředků na realizaci besed – toto opatření je SOU zmiňována nejčastěji a jeho důležitost se pohybuje kolem průměru.
- SOU by dále pomohlo vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování služeb kariérového poradenství i přesto, že toho opatření je ve srovnání s předchozím považováno za méně důležité.
- Prostor pro další rozvoj kariérového poradenství by mohlo přinést zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy – přestože není toto opatření tak často zmiňováno ve srovnání s ostatními, SOU mu přikládají velkou důležitost.

Obr. 56: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOU

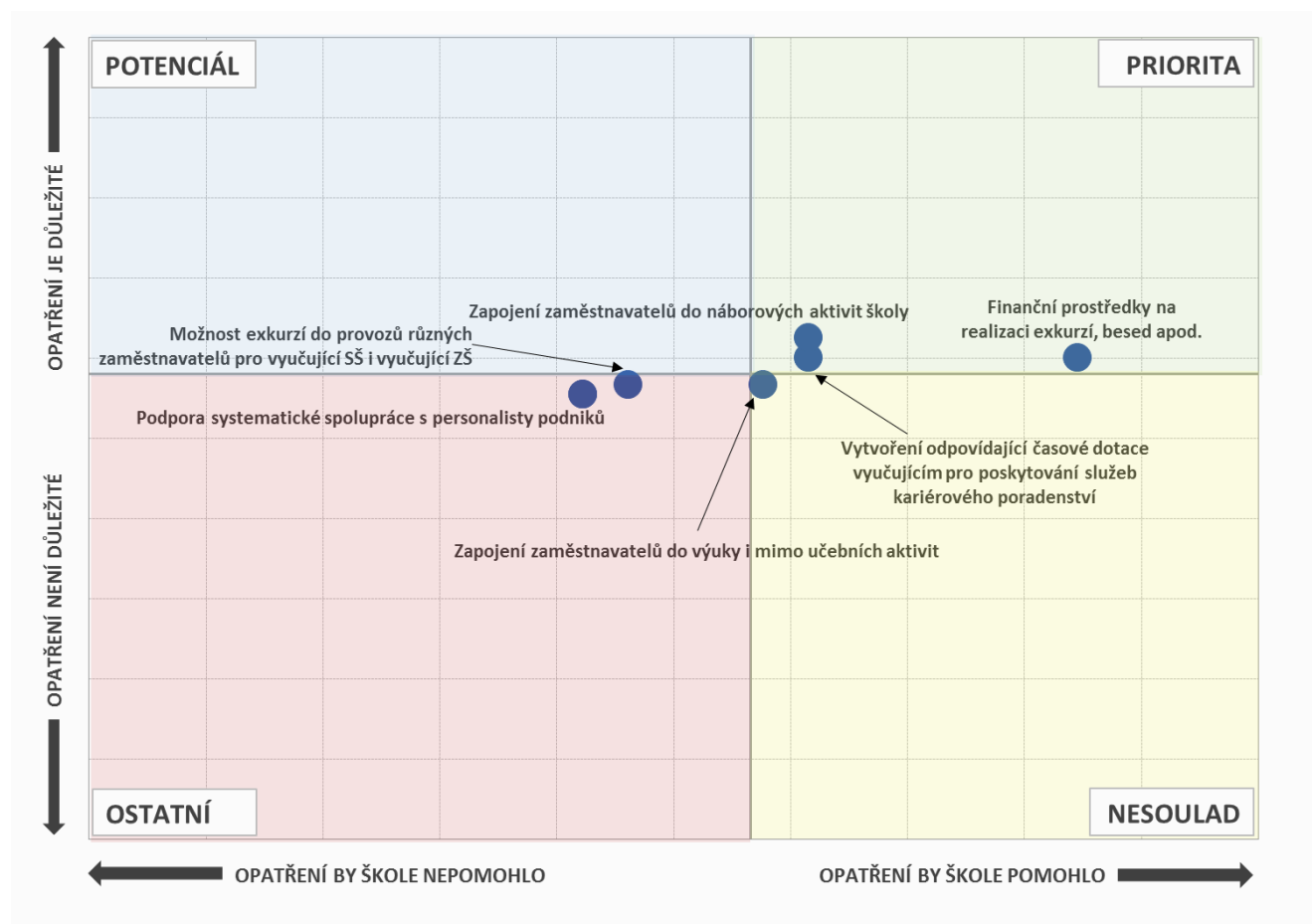

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

6.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOŠ

- Mezi hlavní priority SOŠ patří zajištění finančních prostředků na realizaci besed a exkurzí, zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit škol a vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování služeb kariérového poradenství.
- Částečný prostor pro další rozvoj by mohlo přinést zapojení zaměstnavatelů do výuky i mimo učebních aktivit i navzdory tomu, že školy toto opatření považují za spíše podprůměrně důležité.

Obr. 57: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOŠ

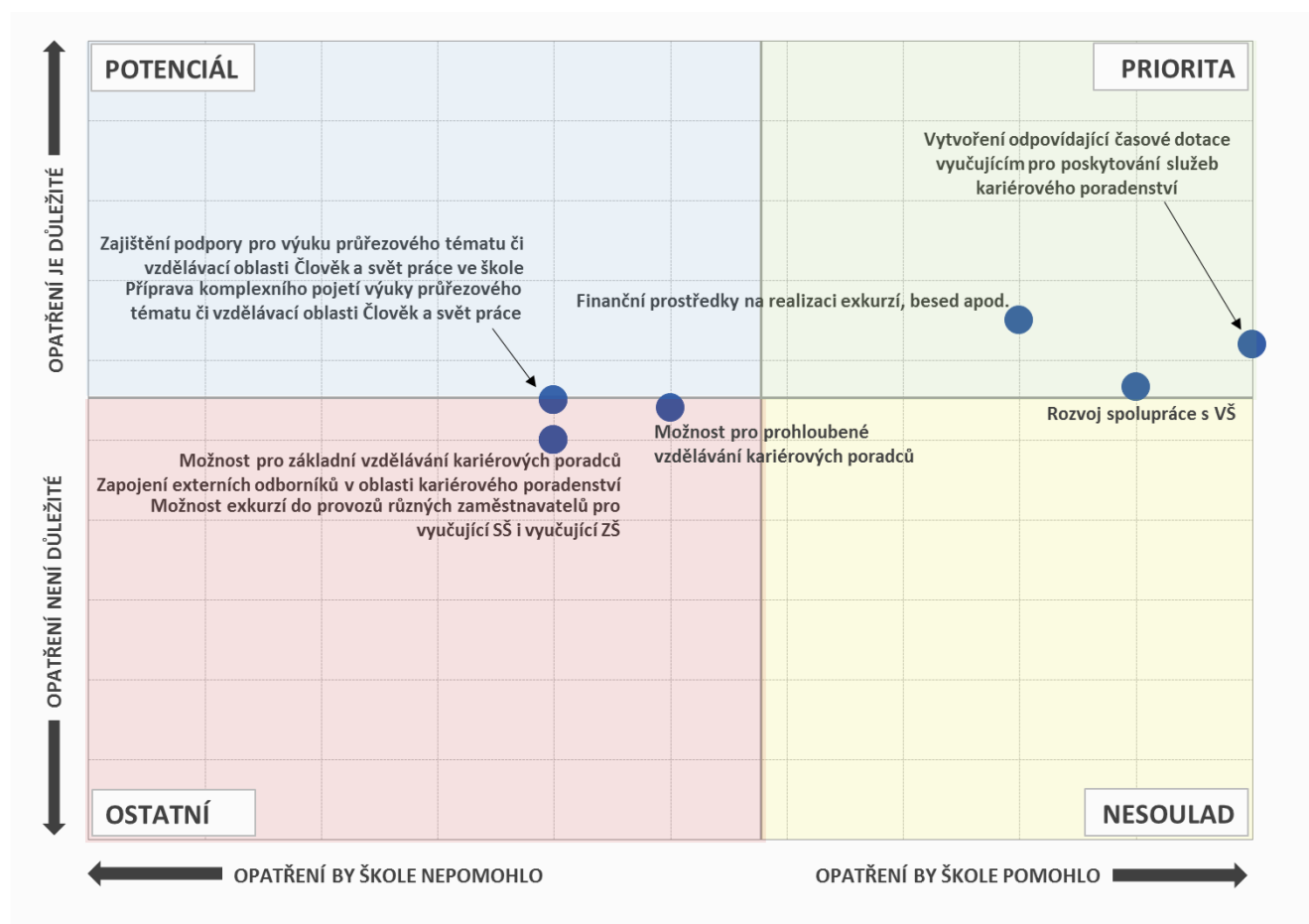
Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

6.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence – gymnázia

➤ Pro gymnázia jsou prioritami:

- vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování služeb kariérového poradenství,
- rozvoj spolupráce s VŠ a
- zajištění finančních prostředků na realizaci exkurzí a besed a rozvoj spolupráce s VŠ - tato opatření jsou školami zmiňována nejčastěji a zároveň je jim přisuzována velká důležitost.

Obr. 58: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - gymnázia

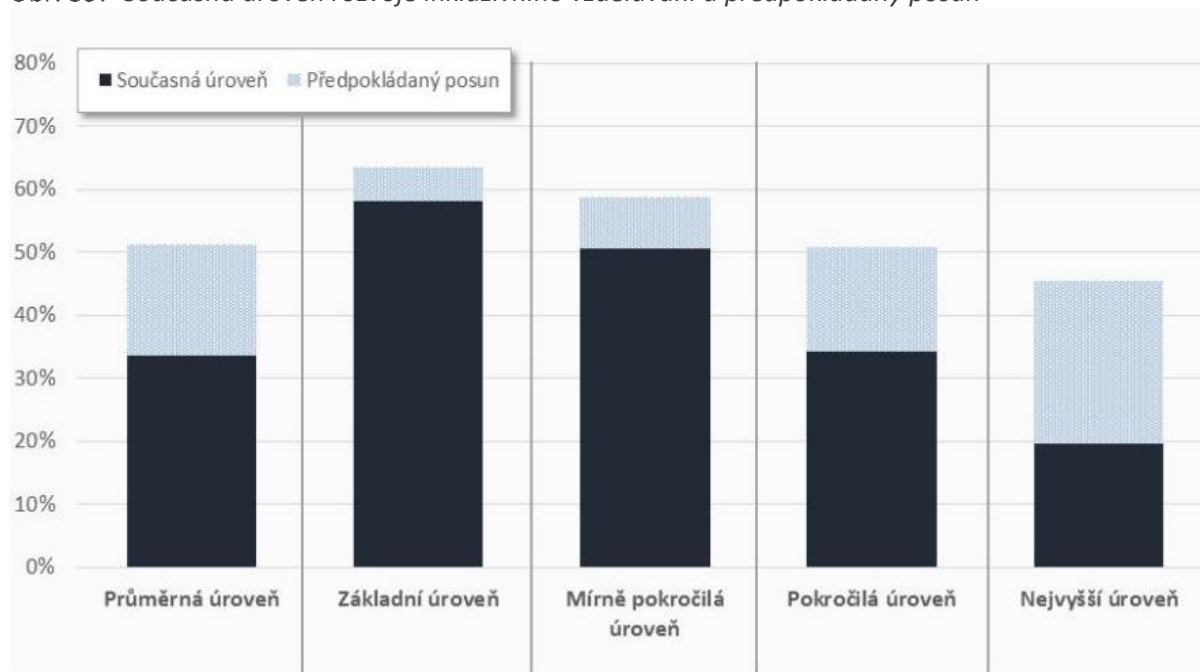
Pozn.: Do map je zaneseno devět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

7. Inkluzivní vzdělávání

7.1. Současná úroveň a předpokládaný posun

Většina škol rozvíjí inkluzivní vzdělávání prostřednictvím činností spadajících do základní (66 %) nebo mírně pokročilé úrovně (53 %). Inkluzivní vzdělávání je tedy hlavně rozvíjeno buďto prostřednictvím dílčích činností, nebo školy pracují na ucelené strategii a využívají plány pedagogické podpory. Nejvýraznější posun lze předpokládat v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 25 %) – školy deklarují zájem o činnosti, jež v sobě mají prvky systematického přístupu k inkluzivnímu vzdělávání a o rozvíjení této oblasti prostřednictvím dalších činností.

Obr. 59: Současná úroveň rozvoje inkluzivního vzdělávání a předpokládaný posun

Základní úroveň – inkluzivní vzdělávání je rozvíjeno pouze v podobě dílčích aktivit (škola přijímá žáky se spec. vzdělávacími potřebami (dále SVP), vyučující se jim věnují podle svých možností ve vazbě na platnou legislativu, vedení umožňuje pedagog. sboru vzdělávání s problematikou inkluzivního vzdělávání, na škole působí poradenské pracoviště).

Mírně pokročilá úroveň – škola má v rámci inkluzivního vzdělávání zpracovanou strategii a plán pedagogické podpory (práce s integrovanými žáky, vytváření vhodných podmínek pro integraci, součástí plánu vzdělávání pedagog. pracovníků je také vzdělávání v oblasti inkluze, škola zohledňuje charakter obtíží v průběhu zkoušek, vyučující jsou obeznámeni se SVP žáků a využívají formativního hodnocení, prostory školy jsou částečně dostupné všem žákům).

Pokročilá úroveň – škola má zpracované komplexní pojetí inkluzivního vzdělávání (u žáků se SVP škola pracuje s individuálními vzdělávacími a výchovnými plány, vyučující v plné šíři využívají pedagogickou diagnostiku, škola spolupracuje se zaměstnavateli a umožňuje žákům se spec. vzdělávacími potřebami realizovat odborný výcvik a praxi, s některými žáky se SVP spolupracuje asistent pedagoga, na škole je rozšířené poradenské pracoviště, prostory školy jsou dostupné všem žákům).

Nejvyšší úroveň – komplexní pojetí inkluzivního vzdělávání je školou dále rozšiřováno (tvorba plánů inkluzivního rozvoje školy, realizace plánů je metodicky řízena a koordinována, zaměstnavatelé vytvářejí žákům se spec. vzdělávacími potřebami vhodné podmínky, škola spolupracuje při péči o žáky se SVP s dalšími institucemi a specialisty, prostředí školy je přizpůsobeno všem žákům).

- V rámci všech typů škol jsou realizovány především aktivity, které lze zařadit do základní úrovně – inkluzivní vzdělávání je realizováno formou dílčích aktivit.
- Do velké míry jsou v rámci všech typů škol realizovány také aktivity, které lze zařadit do mírně pokročilé úrovně - školy pracují s vytvořenou strategií a plány pedagogické podpory.
- Největší posun je v rámci všech typů škol předpokládán u aktivit na nejvyšší úrovni, kdy je inkluzivní vzdělávání pojímáno komplexně, a toto pojetí je dále rozšiřováno.

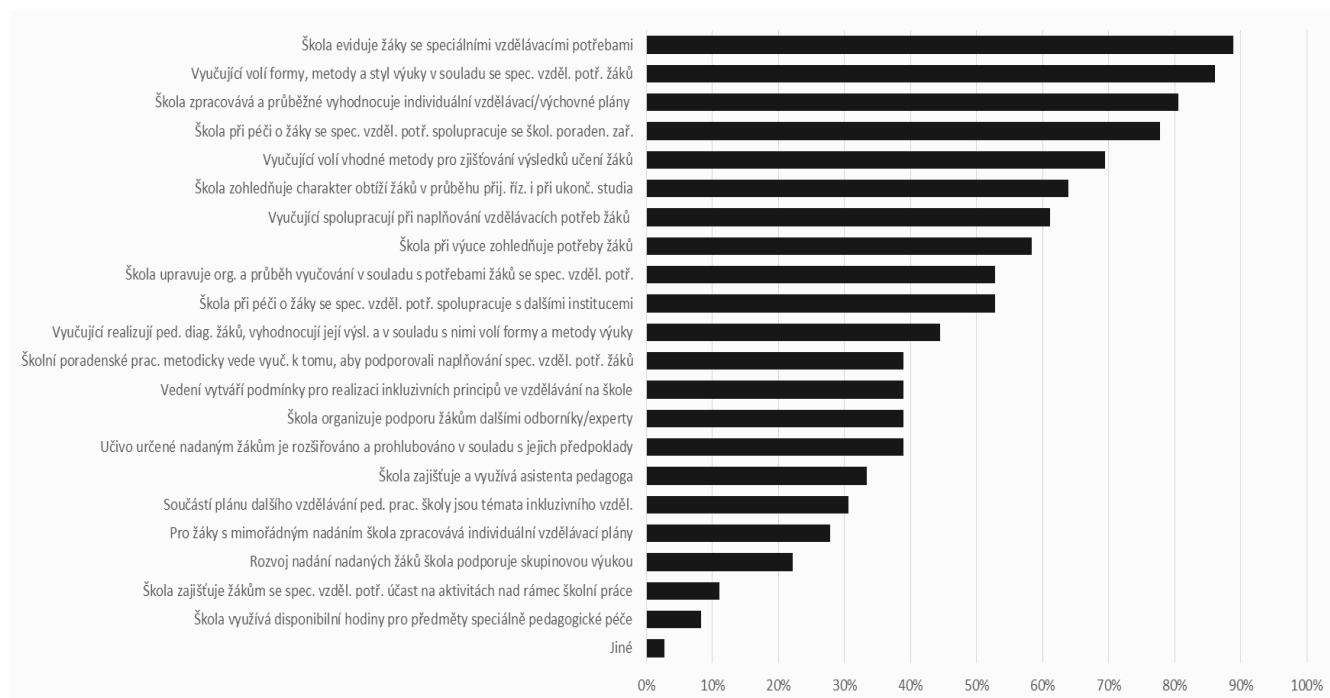
Tab. 22: Současná úroveň rozvoje inkluzivního vzdělávání a předpokládaný posun - podle typu školy

		Současná úroveň		Předpokládaný posun	
SOU (N=17)	Průměrná úroveň		38%		+ 17%
	Základní úroveň		71%		+ 6%
	Mírně pokročilá úroveň		59%		+ 11%
	Pokročilá úroveň		37%		+ 15%
	Nejvyšší úroveň		21%		+ 24%
SOŠ (N=26)	Průměrná úroveň		32%		+ 17%
	Základní úroveň		63%		+ 4%
	Mírně pokročilá úroveň		54%		+ 8%
	Pokročilá úroveň		32%		+ 15%
	Nejvyšší úroveň		14%		+ 25%
Gymnázium (N=10)	Průměrná úroveň		36%		+ 18%
	Základní úroveň		63%		+ 3%
	Mírně pokročilá úroveň		58%		+ 7%
	Pokročilá úroveň		37%		+ 16%
	Nejvyšší úroveň		19%		+ 29%
VOŠ (N=4)	Průměrná úroveň		24%		+ 20%
	Základní úroveň		56%		+ 0%
	Mírně pokročilá úroveň		48%		+ 5%
	Pokročilá úroveň		22%		+ 25%
	Nejvyšší úroveň		6%		+ 28%
Praktická škola (N=2)	Průměrná úroveň		36%		+ 17%
	Základní úroveň		75%		+ 13%
	Mírně pokročilá úroveň		55%		+ 5%
	Pokročilá úroveň		50%		+ 17%
	Nejvyšší úroveň		6%		+ 25%

7.2. Aktivita, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci inkluzivního vzdělávání se školy soustředí především na evidování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (89 %) a vyučující volí vhodné formy, metody a styl výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků (86 %). Dále školy zpracovávají a průběžně vyhodnocují individuální vzdělávací/výchovné plány (81 %) a spolupracují se školskými poradenskými zařízeními (78 %).

Obr. 60: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání aktivně podílí

- Všechny typy škol se ve velké míře zaměřují na evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Na SOU, SOŠ, VOŠ a praktických školách vyučující velmi často volí formy, metody a styl výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků. SOU a SOŠ se dále soustředí na spolupráci se školskými poradenskými zařízeními.
- SOU, gymnázia a praktické školy dále zpracovávají a průběžně vyhodnocují individuální vzdělávací/výchovné plány a na SOU a VOŠ volí vyučující vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků.
- Gymnázia mimo již zmíněné také ve velké míře zohledňují charakter obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení a při ukončování studia (90 %).

Tab. 23: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání aktivně podílí – podle typu školy

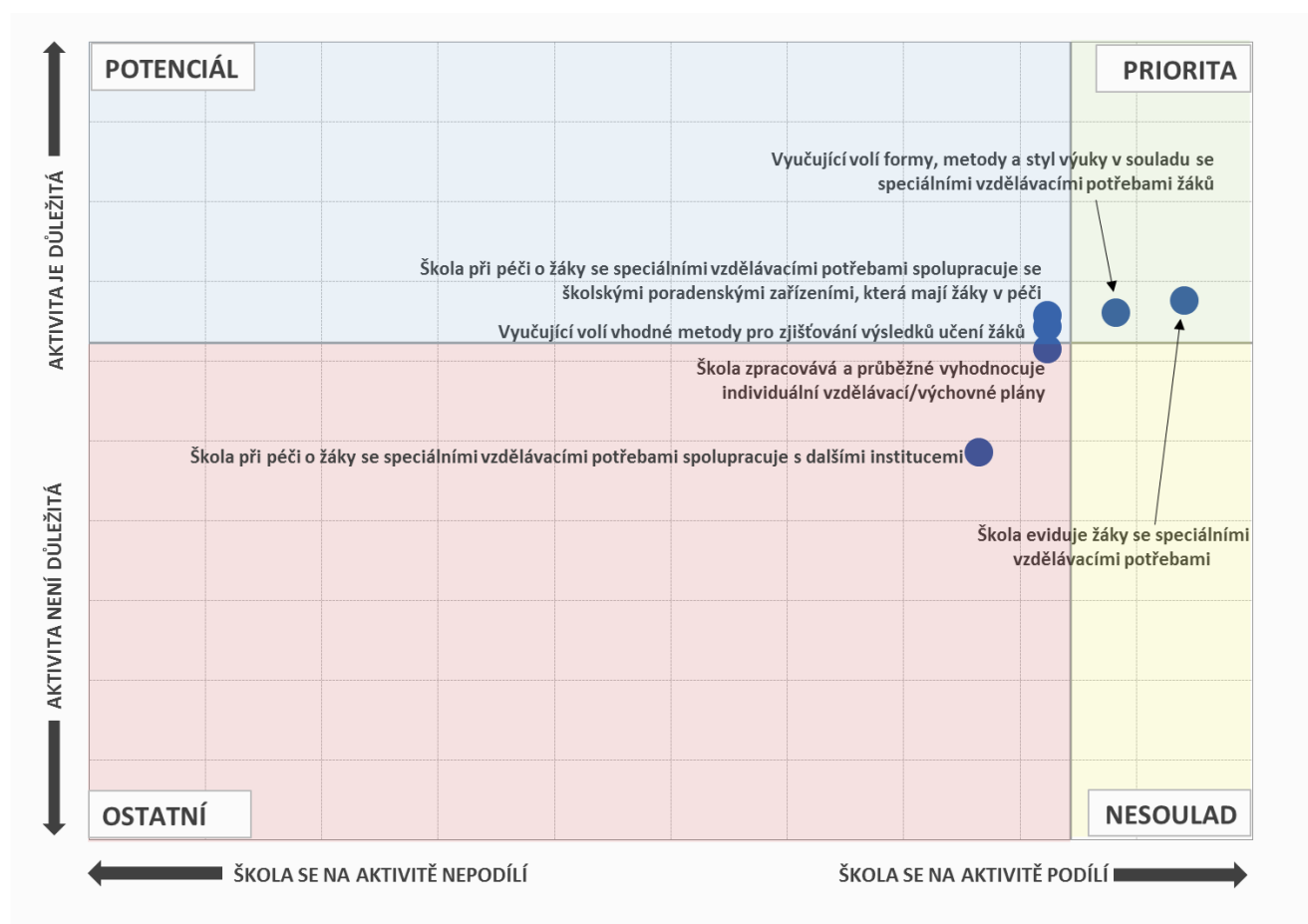
		Typ školy			Kraj		
		N		%	N		%
SOU (N=17)	Škola eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	16		94%	32		89%
	Vyučující volí formy, metody a styl výuky v souladu se spec. vzděl. potřeb. žáků	15		88%	31		86%
	Škola zpracovává a průběžně vyhodnocuje individuální vzdělávací/výchovné plány	14		82%	29		81%
	Škola při péči o žáky se spec. vzděl. potřeb. spolupracuje se škol. poraden. zař.	14		82%	28		78%
	Vyučující volí vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků	14		82%	25		69%
SOŠ (N=26)	Vyučující volí formy, metody a styl výuky v souladu se spec. vzděl. potřeb. žáků	23		88%	31		86%
	Škola eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	22		85%	32		89%
	Škola zpracovává a průběžně vyhodnocuje individuální vzdělávací/výchovné plány	22		85%	29		81%
	Škola při péči o žáky se spec. vzděl. potřeb. spolupracuje se škol. poraden. zař.	19		73%	28		78%
Gymnázium (N=10)	Škola eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	10		100%	32		89%
	Škola zpracovává a průběžně vyhodnocuje individuální vzdělávací/výchovné plány	9		90%	29		81%
	Škola zohledňuje charakter obtíží žáků v průběhu přij. říz. i při ukonč. studia	9		90%	23		64%
VOŠ (N=4)	Vyučující volí formy, metody a styl výuky v souladu se spec. vzděl. potřeb. žáků	4		100%	31		86%
	Škola eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	3		75%	32		89%
	Vyučující volí vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků	3		75%	25		69%
Praktická škola (N=2)	Škola eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	2		100%	32		89%
	Vyučující volí formy, metody a styl výuky v souladu se spec. vzděl. potřeb. žáků	2		100%	31		86%
	Škola zpracovává a průběžně vyhodnocuje individuální vzdělávací/výchovné plány	2		100%	29		81%

Pozn.: U VOŠ a praktických škol byly ponechány první tři aktivity podle celkových hodnot za kraj

7.2.1. Aktivity, na nichž se v rámci této intervence podílí SOU

- Prioritou SOU je především evidence žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a volba forem, metod a stylu výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků – SOU se na tyto činnosti zaměřují nejvíce a zároveň je hodnotí jako velmi důležité.
- SOU se v menší míře dále soustředí na to, aby vyučující volili vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků, a také spolupracují se školskými poradenskými zařízeními - ve srovnání s ostatními položkami jsou tyto aktivity velmi důležité i přesto, že se jich účastní jen v nižší míře.

Obr. 61: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOU

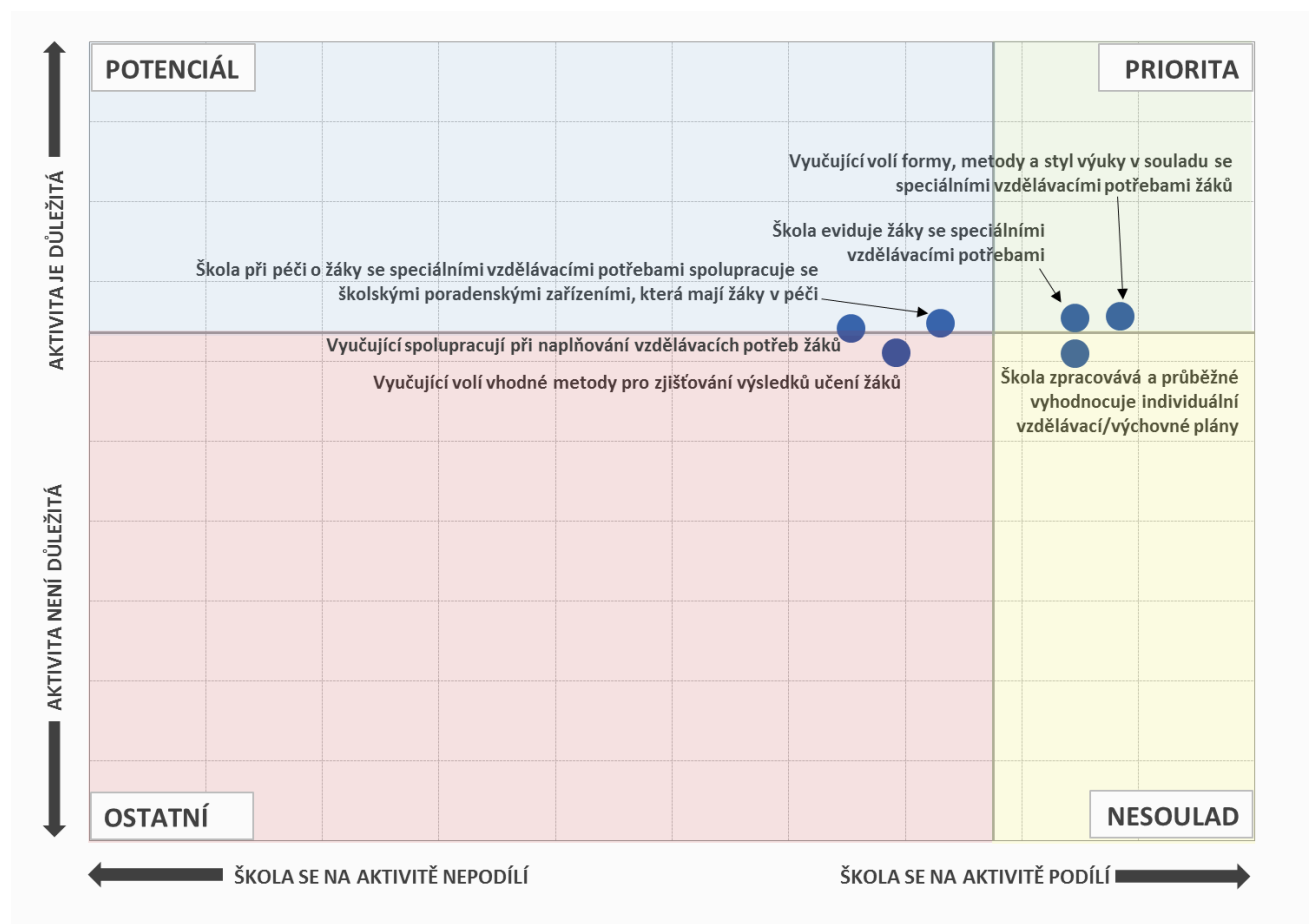

Pozn.: Do mapy je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

7.2.2. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí SOŠ

- Prioritou SOŠ jsou stejně jako u SOU evidence žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a volba forem, metod a stylu výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků – SOŠ se na tyto činnosti zaměřují nejvíce a zároveň je hodnotí jako velmi důležité.
- Určitý prostor pro rozvíjení principů inkluzivního vzdělávání leží ve spolupráci škol a školských poradenských zařízení při péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Školy dále zpracovávají a průběžně vyhodnocují individuální vzdělávací/výchovné plány i přesto, že tuto aktivitu považují ve srovnání s ostatními spíše za podprůměrně důležitou.

Obr. 62: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - SOŠ

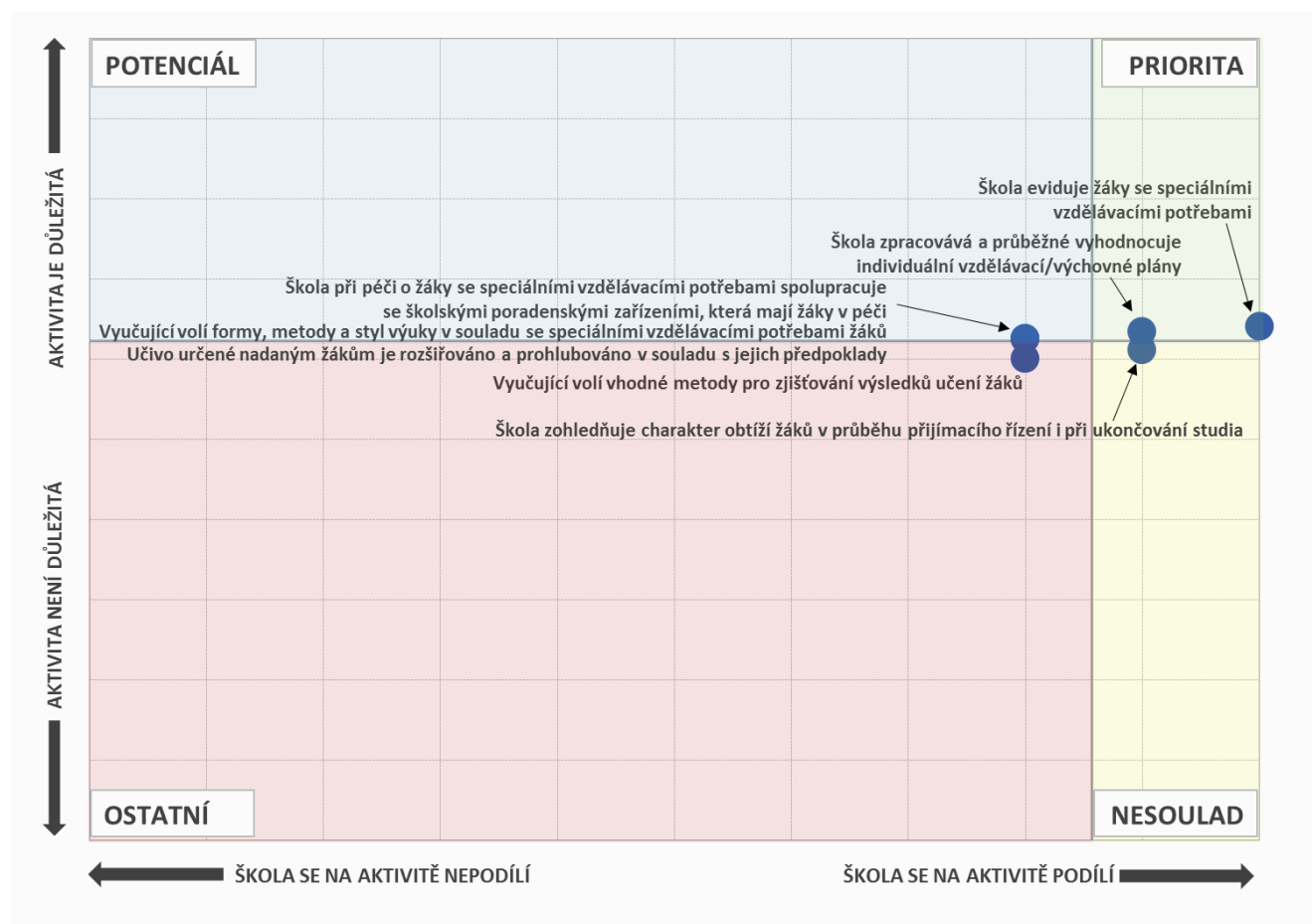

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

7.2.3. Aktivita, na nichž se v rámci této intervence podílí gymnázia

- Prioritou gymnázií je evidence žáků se speciálními vzdělávacími a zpracovávání a průběžné vyhodnocování individuálních vzdělávacích/výchovných plánů.
- Určitý potenciál školy spatřují ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními, volbě formy, metody a stylu výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků a rozšiřování a prohlubování učiva pro nadané žáky.
- Školy zohledňují charakter obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení a ukončování studia i přesto, že tuto činnost považují spíše za podprůměrně důležitou.

Obr. 63: Aktivita, na nichž se školy podílí, a jejich důležitost - gymnázia

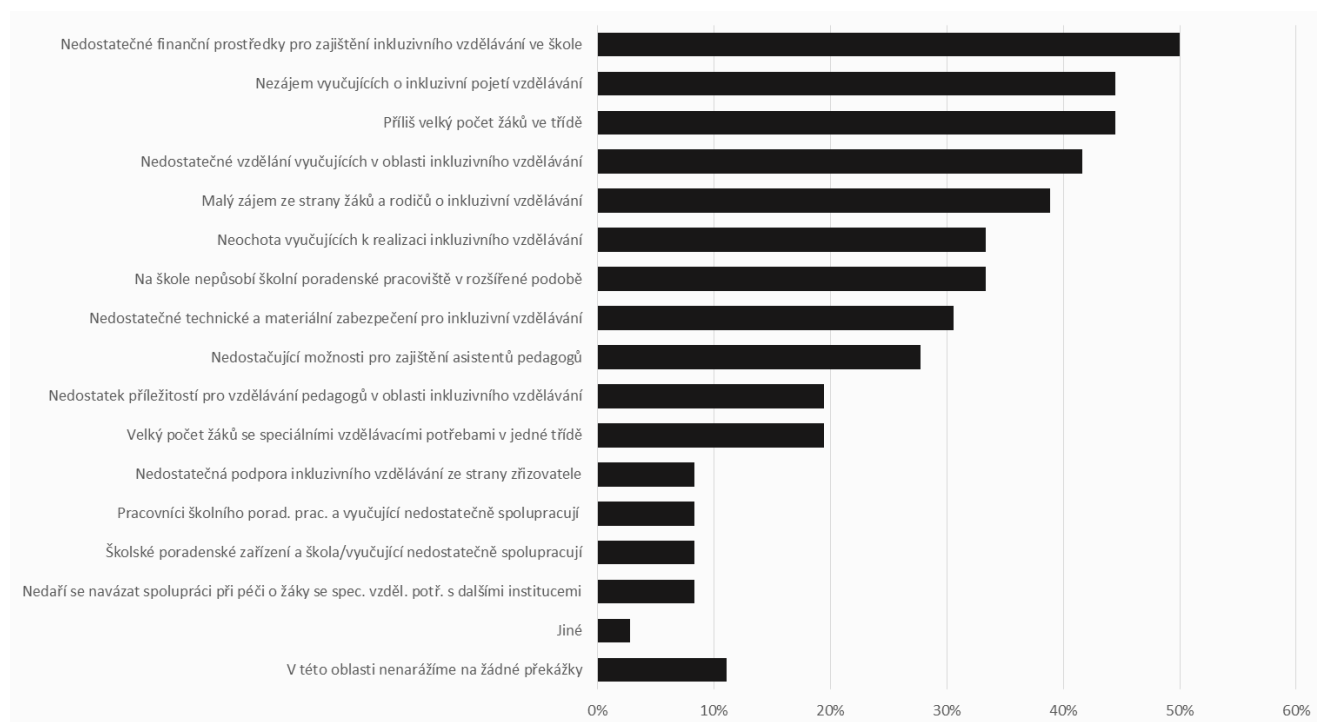

Pozn.: Do map je zaneseno sedm nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

7.3. Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

Nejčastěji zmiňovaným problémem jsou nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole (50 %). Školy dále zmiňují nezáměr vyučujících o inkluzivní pojetí vzdělávání (44 %), příliš velký počet žáků ve třídě (44 %) a nedostatečné vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání (42 %).

Obr. 64: Překážky, na které školy narážejí v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání

- SOU, SOŠ, VOŠ a gymnázia narážejí především na nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání. SOU a SOŠ dále narážejí také na nedostatečné vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání, malý zájem ze strany žáků a rodičů o inkluzivní vzdělávání a příliš velký počet žáků ve třídě (na tento problém narážejí ve velké míře také gymnázia a VOŠ). SOŠ se dále potýkají také s nezájmem vyučujících o inkluzivní pojetí vzdělávání (s tímto problémem se potýkají také gymnázia a praktické školy).
- Gymnázia se mimo již zmíněné potýkají také s nedostačujícími možnostmi pro zajištění asistentů pedagogů.
- VOŠ dále narážejí na nedostatečné vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání a absenci školního poradenského pracoviště v rozšířené podobě (50 %).
- Praktické školy se dále potýkají s neochotou vyučujících realizovat inkluzivní vzdělávání a s nedostatečným technickým a materiálním zabezpečením inkluzivního vzdělávání (50 %).

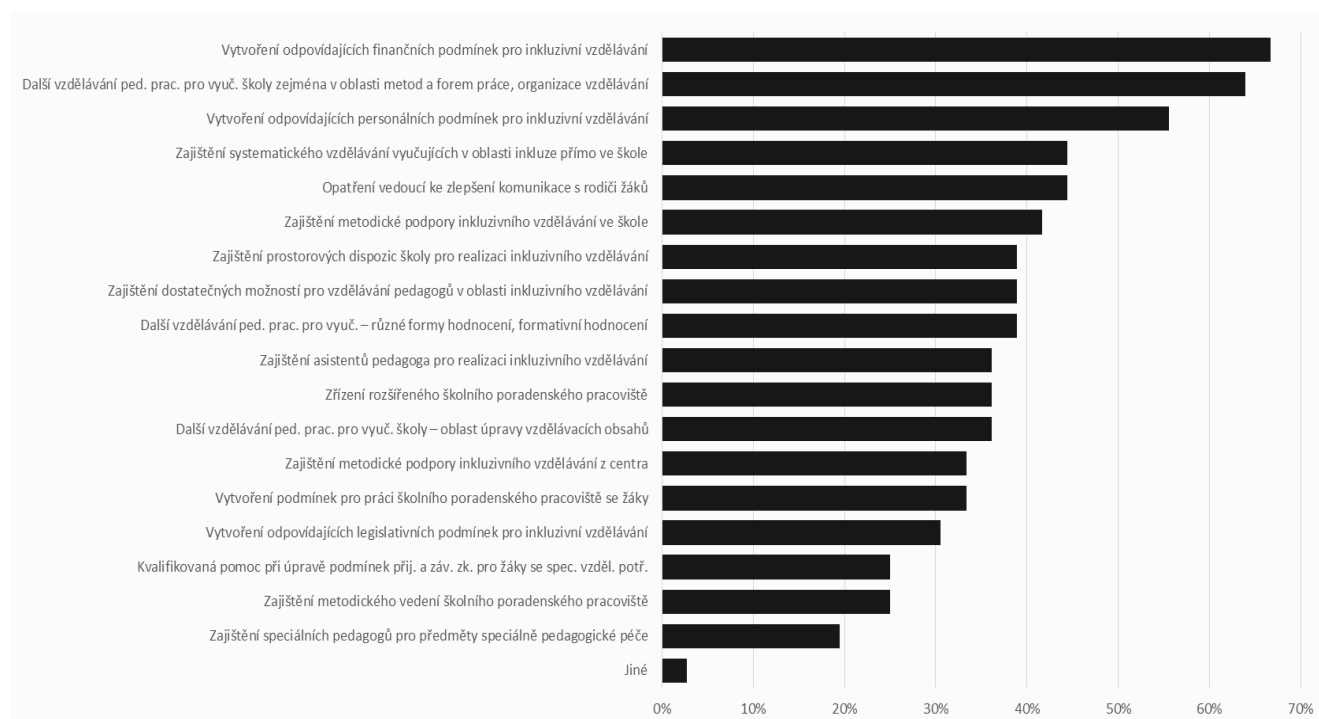
Tab. 24: Překážky, na které školy naráží v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=17)	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole	10	59%	18	50%
	Nedostatečné vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání	9	53%	15	42%
	Příliš velký počet žáků ve třídě	8	47%	16	44%
	Malý zájem ze strany žáků a rodičů o inkluzivní vzdělávání	8	47%	14	39%
SOŠ (N=26)	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole	14	54%	18	50%
	Nedostatečné vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání	13	50%	15	42%
	Malý zájem ze strany žáků a rodičů o inkluzivní vzdělávání	13	50%	14	39%
	Nezájem vyučujících o inkluzivní pojetí vzdělávání	12	46%	16	44%
	Příliš velký počet žáků ve třídě	12	46%	16	44%
Gymnázium (N=10)	Příliš velký počet žáků ve třídě	7	70%	16	44%
	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole	6	60%	18	50%
	Nezájem vyučujících o inkluzivní pojetí vzdělávání	5	50%	16	44%
	Nedostačující možnosti pro zajištění asistentů pedagogů	5	50%	10	28%
VOŠ (N=4)	Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole	2	50%	18	50%
	Nezájem vyučujících o inkluzivní pojetí vzdělávání	2	50%	16	44%
	Příliš velký počet žáků ve třídě	2	50%	16	44%
	Nedostatečné vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání	2	50%	15	42%
	Na škole nepůsobí školní poradenské pracoviště v rozšířené podobě	2	50%	12	33%
Praktická škola (N=2)	Nezájem vyučujících o inkluzivní pojetí vzdělávání	1	50%	16	44%
	Neochota vyučujících k realizaci inkluzivního vzdělávání	1	50%	12	33%
	Nedostatečné technické a materiální zabezpečení pro inkluzivní vzdělávání	1	50%	11	31%
	V této oblasti nenarážíme na žádné překážky	1	50%	4	11%

7.4. Opatření pro zlepšení realizace intervence

Školám by nejvíce pomohlo vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (67 %). Mezi další nejčastěji zmiňovaná opatření patří vzdělávání vyučujících na školách v oblasti metod a forem práce (64 %) a vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (56 %).

Obr. 65: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání

- Významným opatřením pro SOU, SOŠ, VOŠ a gymnázia je zajištění odpovídajících finančních podmínek pro realizaci inkluzivního vzdělávání. Pro SOŠ, VOŠ a gymnázia je dále důležité zajištění odpovídajících personálních podmínek pro realizaci inkluzivního vzdělávání.
- SOU, SOŠ, gymnáziím a praktickým školám by v realizaci inkluzivního vzdělávání velmi pomohlo další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti metod a forem práce.
- Gymnáziím by mimo již zmíněné pomohlo také zajištění systematického vzdělávání vyučujících v oblasti inkluze přímo ve škole (70 %), zajištění prostorových dispozic školy pro realizaci inkluzivního vzdělávání (70 %), zajištění dostatečných možností pro vzdělávání pedagogů v oblasti inkluzivního vzdělávání (60 %), další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti různých forem hodnocení (toto opatření by pomohlo též praktickým školám) a zajištění asistentů pedagoga pro realizaci inkluzivního vzdělávání (toto opatření by pomohlo též praktickým školám).

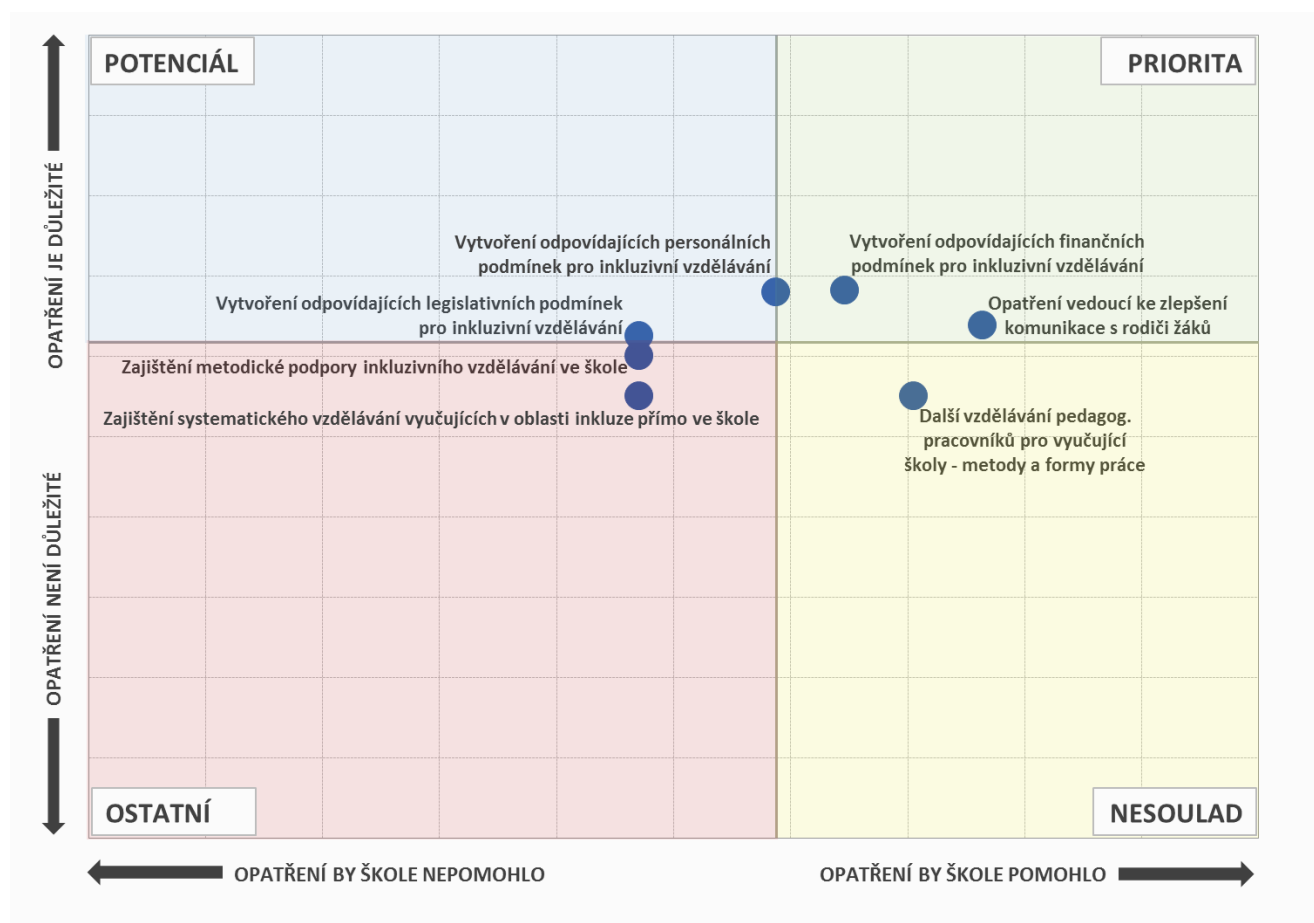
Tab. 25: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje inkluzivního vzdělávání - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=17)	Opatření vedoucí ke zlepšení komunikace s rodiči žáků	13	76%	16	44%
	Další vzdělávání ped. prac. pro vyuč. školy zejména v oblasti metod a forem práce, organizace vzdělávání	12	71%	23	64%
	Vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	11	65%	24	67%
SOŠ (N=26)	Vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	18	69%	24	67%
	Další vzdělávání ped. prac. pro vyuč. školy zejména v oblasti metod a forem práce, organizace vzdělávání	16	62%	23	64%
	Vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	15	58%	20	56%
Gymnázium (N=10)	Vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	8	80%	24	67%
	Vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	8	80%	20	56%
	Další vzdělávání ped. prac. pro vyuč. školy zejména v oblasti metod a forem práce, organizace vzdělávání	7	70%	23	64%
	Zajištění systematického vzdělávání vyučujících v oblasti inkluze přímo ve škole	7	70%	16	44%
	Zajištění prostorových dispozic školy pro realizaci inkluzivního vzdělávání	7	70%	14	39%
	Zajištění dostatečných možností pro vzdělávání pedagogů v oblasti inkluzivního vzdělávání	6	60%	14	39%
	Další vzdělávání ped. prac. pro vyuč. – různé formy hodnocení, formativní hodnocení	6	60%	14	39%
VOŠ (N=4)	Vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	4	100%	24	67%
	Vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání	3	75%	20	56%
Praktická škola (N=2)	Další vzdělávání ped. prac. pro vyuč. školy zejména v oblasti metod a forem práce, organizace vzdělávání	2	100%	23	64%
	Zřízení rozšířeného školního poradenského pracoviště	2	100%	13	36%
	Další vzdělávání ped. prac. pro vyuč. – různé formy hodnocení, formativní hodnocení	1	50%	14	39%
	Zajištění asistentů pedagoga pro realizaci inkluzivního vzdělávání	1	50%	13	36%
	Další vzdělávání ped. prac. pro vyuč. školy – oblast úpravy vzdělávacích obsahů	1	50%	13	36%

7.4.1. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOU

- Mezi hlavní priority SOU patří vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání a opatření vedoucí ke zlepšení komunikace s rodiči žáků – tato opatření jsou SOU zmiňována nejčastěji a jejich důležitost je vysoká.
- Prostor pro další rozvoj inkluzivního vzdělávání by mohlo přinést vytvoření odpovídajících personálních a legislativních podmínek pro inkluzivní vzdělávání.
- SOU zdůrazňují potřebu vzdělávání vyučujících v oblasti forem a metod práce – toto opatření je nicméně ve srovnání s ostatními položkami méně důležité.

Obr. 66: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOU

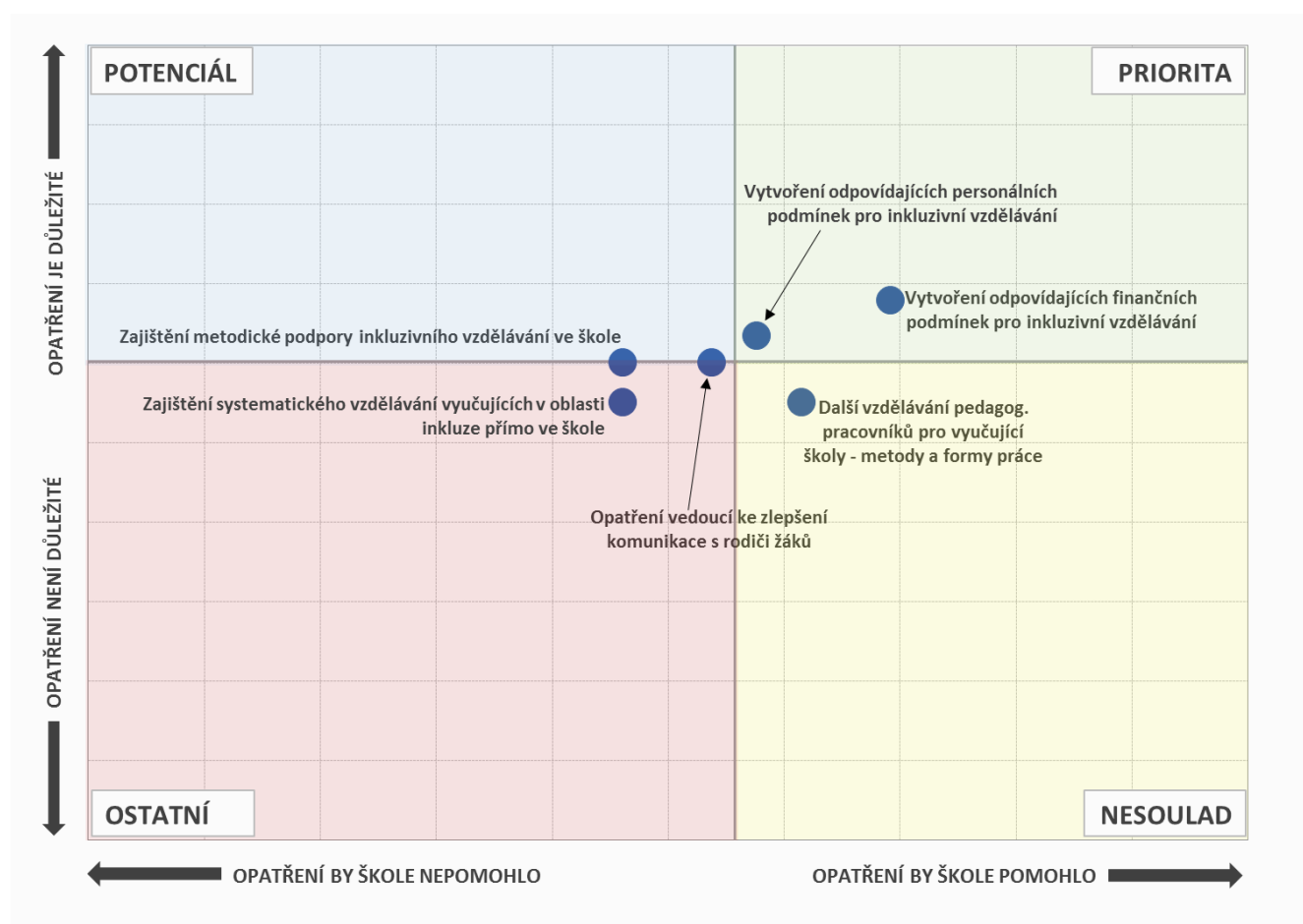

Pozn.: Do map je zaneseno sedm nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

7.4.2. Opatření pro zlepšení realizace intervence – SOŠ

- Mezi hlavní priority SOŠ patří vytvoření odpovídajících finančních a personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání.
- Určitý potenciál leží v zavedení opatření vedoucích ke zlepšení komunikace s rodiči žáků a zajištění metodické podpory inkluzivního vzdělávání na škole, i když důležitost těchto opatření je spíše průměrná.
- SOŠ dále zdůrazňují potřebu vzdělávání vyučujících v oblasti forem a metod práce – toto opatření je nicméně ve srovnání s ostatními položkami o něco méně důležité.

Obr. 67: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - SOŠ

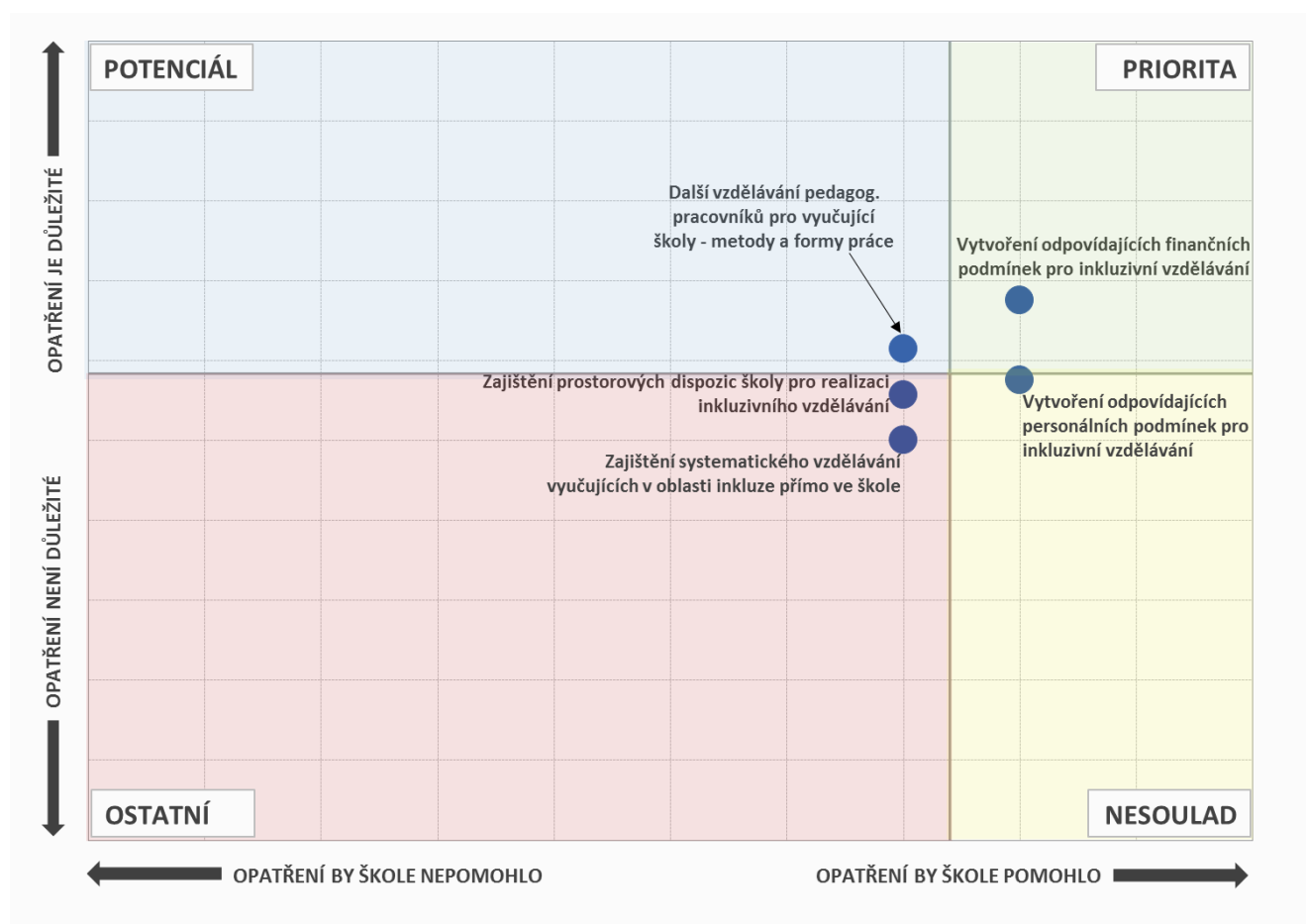

Pozn.: Do map je zaneseno šest nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

7.4.3. Opatření pro zlepšení realizace intervence – gymnázia

- Prioritou gymnázií je vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání.
- Určitý potenciál lze spatřovat v dalším vzdělávání pedagogů v oblasti metod a forem práce – přestože toto opatření není tak často zmiňováno jako ostatní položky, je školami považováno za velmi důležité.
- Gymnázia zdůrazňují potřebu vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání – toto opatření je nicméně ve srovnání s ostatními položkami o něco méně důležité.

Obr. 68: Opatření, která by školám pomohla, a jejich důležitost - gymnázia

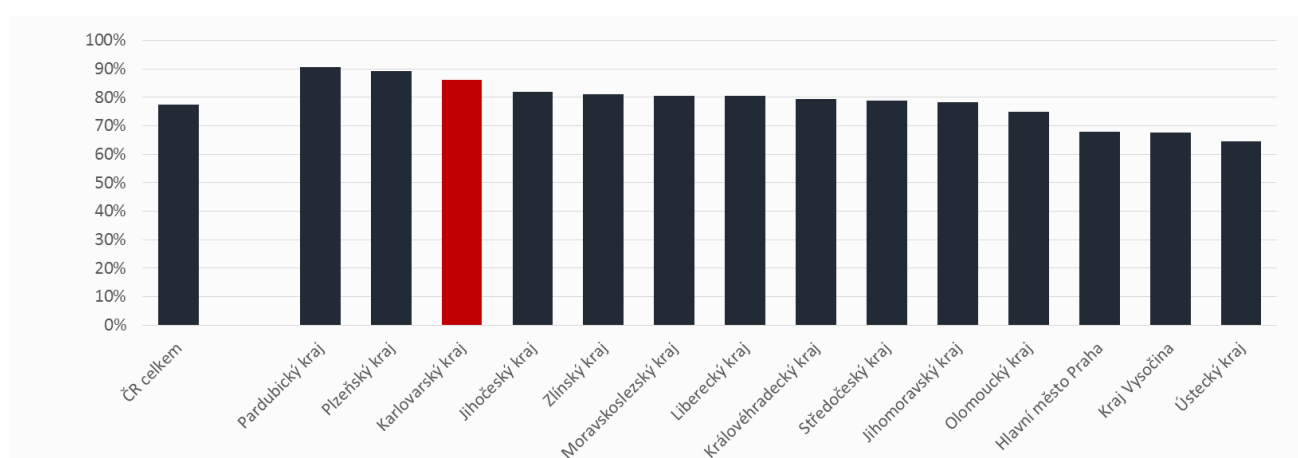
Pozn.: Do map je zaneseno pět nejčastěji zmiňovaných položek a jejich důležitost.

8. Podpora infrastruktury škol – investiční část

8.1. Zájem škol o čerpání investic v rámci ČR

- Na celorepublikové úrovni deklarovalo zájem o čerpání z vyhrazených finančních prostředků 77 % škol. Školy v Karlovarském kraji (86 %) deklarují společně s Pardubickým (91 %) a Plzeňským (89 %) krajem největší zájem o čerpání finančních prostředků.
- Nejmenší zájem deklarují školy z Hlavního města Prahy (68 %), Vysočiny (68 %) a Ústeckého kraje (65 %).

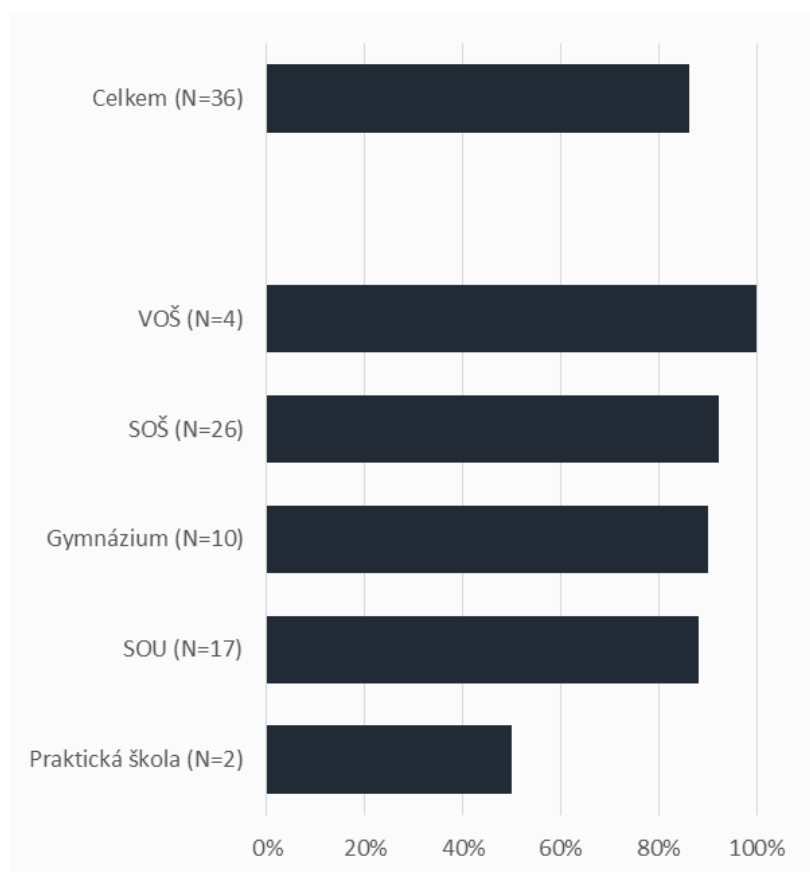
Obr. 69: Zájem o čerpání finančních prostředků v jednotlivých krajích

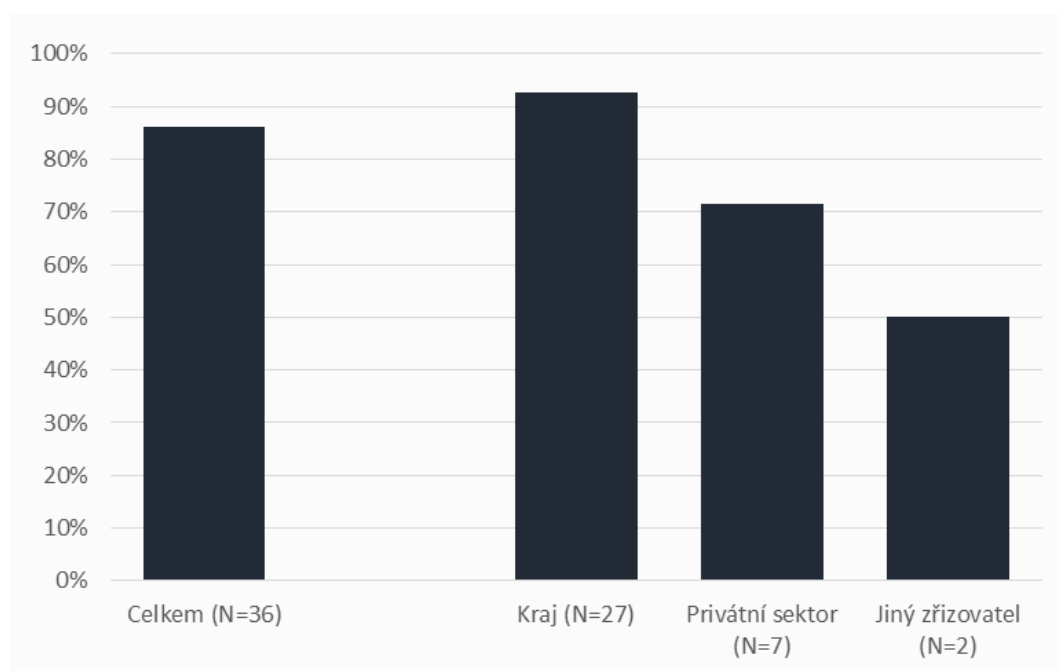
8.2. Zájem škol o čerpání investic v Karlovarském kraji

- Zájem o čerpání finančních prostředků deklarují především VOŠ (100 %). O čerpání prostředků mají dále zájem SOŠ (92 %), gymnázia (90 %) a SOU (88 %).
- Z pohledu zřizovatele má zájem o čerpání finančních prostředků především kraj (93 %) a privátní sektor (71 %).

Obr. 70: Zájem o čerpání finančních prostředků podle typu školy

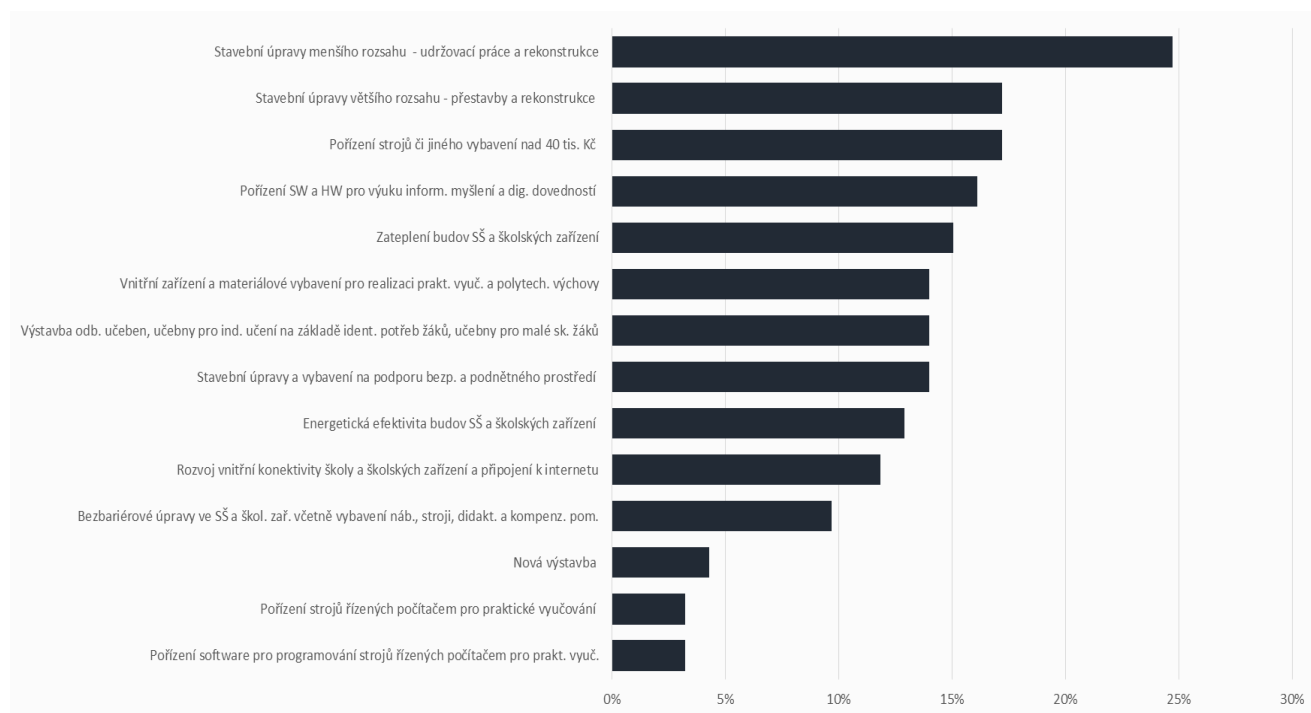
Obr. 71: Zájem o čerpání finančních prostředků podle zřizovatele školy

8.3. Preferované oblasti čerpání finančních prostředků

Mezi oblasti, v jejichž rámci školy nejčastěji plánují čerpání finančních prostředků, patří stavební úpravy menšího rozsahu – udržovací práce a rekonstrukce (25 %), stavební úpravy většího rozsahu – přestavby a rekonstrukce (17 %), pořízení strojů či jiného vybavení nad 40 tis. Kč (17 %) a pořízení SW a HW pro výuku informatického myšlení a digitálních dovedností (16 %).

Obr. 72: Oblasti plánovaného čerpání finančních prostředků

Pozn.: Při výpočtu podílů byl zohledněn maximální možný počet investičních záměrů za školy pro každou oblast.

- SOU a SOŠ plánují čerpání finančních prostředků především za účelem stavebních úprav menšího rozsahu, pořízení strojů či jiného vybavení nad 40. tis Kč a v souvislosti se zateplením budov.
- Gymnázia plánují čerpání finančních prostředků za účelem stavebních úprav na podporu bezpečného a podnětného prostředí (26 %), stavebních úprav menšího (22 %) a většího (19 %) rozsahu a výstavby odborných učeben a učeben pro individuální učení a malé skupiny žáků (19 %).
- VOŠ plánují čerpání finančních prostředků především na stavební úpravy menšího (58 %) a většího (42 %) rozsahu a bezbariérové úpravy (33 %).
- Praktické školy plánují čerpání finančních prostředků především na bezbariérové úpravy, vnitřní zařízení a materiálové vybavení pro realizaci praktického vyučování a polytechnické výchovy a pořízení SW a HW pro výuku informatického myšlení a digitálních dovedností (33 %).

Tab. 26: Oblasti plánovaného čerpání finančních prostředků – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=15)	Stavební úpravy menšího rozsahu - udržovací práce a rekonstrukce	11	24%	23	25%
	Pořízení strojů či jiného vybavení nad 40 tis. Kč	11	24%	16	17%
	Zateplení budov SŠ a školských zařízení	9	20%	14	15%
SOŠ (N=24)	Stavební úpravy menšího rozsahu - udržovací práce a rekonstrukce	22	31%	23	25%
	Pořízení strojů či jiného vybavení nad 40 tis. Kč	14	19%	16	17%
	Zateplení budov SŠ a školských zařízení	12	17%	14	15%
Gymnázium (N=9)	Stavební úpravy a vybavení na podporu bezp. a podnětného prostředí	7	26%	13	14%
	Stavební úpravy menšího rozsahu - udržovací práce a rekonstrukce	6	22%	23	25%
	Stavební úpravy většího rozsahu - přestavby a rekonstrukce	5	19%	16	17%
	Výstavba odb. učeben, učebny pro ind. učení na základě ident. potřeb žáků, učebny pro malé sk. žáků	5	19%	13	14%
VOŠ (N=4)	Stavební úpravy menšího rozsahu - udržovací práce a rekonstrukce	7	58%	23	25%
	Stavební úpravy většího rozsahu - přestavby a rekonstrukce	5	42%	16	17%
	Bezbariérové úpravy ve SŠ a škol. zař. včetně vybavení náb., stroji, didakt. a kompenz. pom.	4	33%	9	10%
Praktická škola (N=1)	Bezbariérové úpravy ve SŠ a škol. zař. včetně vybavení náb., stroji, didakt. a kompenz. pom.	1	33%	9	10%
	Vnitřní zařízení a materiálové vybavení pro realizaci prakt. vyuč. a polytech. výchovy	1	33%	13	14%
	Pořízení SW a HW pro výuku inform. myšlení a dig. dovedností	1	33%	15	16%

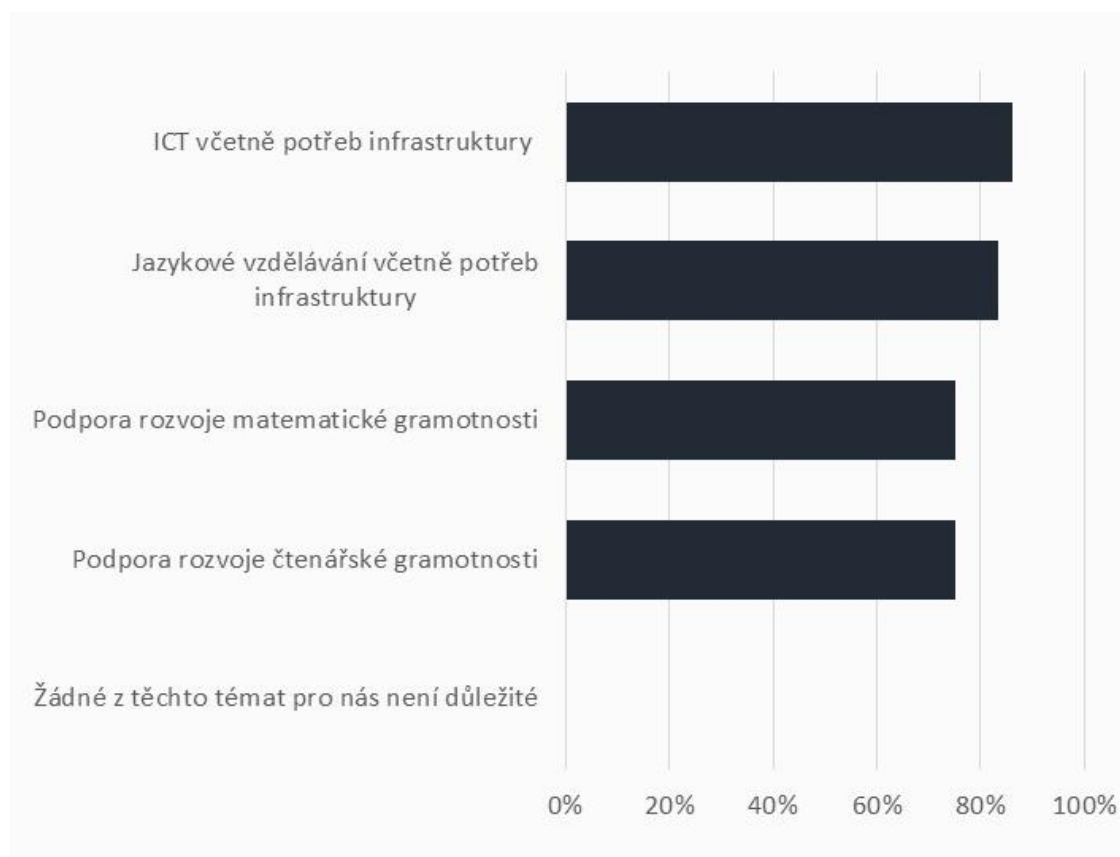
Pozn.: Při výpočtu podílů byl zohledněn maximální možný počet investičních záměrů za školy pro každou oblast.

9. Nepovinné oblasti

9.1. Důležitost nepovinných oblastí

V rámci nepovinných oblastí intervencí je pro školy nejdůležitější oblast ICT včetně potřeb infrastruktury (86 %), druhou nejdůležitější oblastí je jazykové vzdělávání (83 %). Dále následuje podpora rozvoje matematické a čtenářské gramotnosti (75 %).

Obr. 73: Důležitost nepovinných oblastí pro Krajský akční plán

- Pro SOU je nejdůležitější oblast jazykové vzdělávání, včetně potřeb infrastruktury (82 %), a dále s relativně vysokým podílem následují ICT, včetně potřeb infrastruktury, a podpora rozvoje matematické a čtenářské gramotnosti (76 %).
- Pro SOŠ jsou nejvýznamnějšími oblastmi ICT a jazykové vzdělávání (92 %).
- Gymnázia označila všechny oblasti za stejně důležité (100 %).
- Pro VOŠ je nejdůležitější oblastí ICT (100 %) a následuje jazykové vzdělávání společně s podporou matematické gramotnosti (75 %).
- Pro praktické školy je nejvýznamnější podpora čtenářské gramotnosti (100 %).

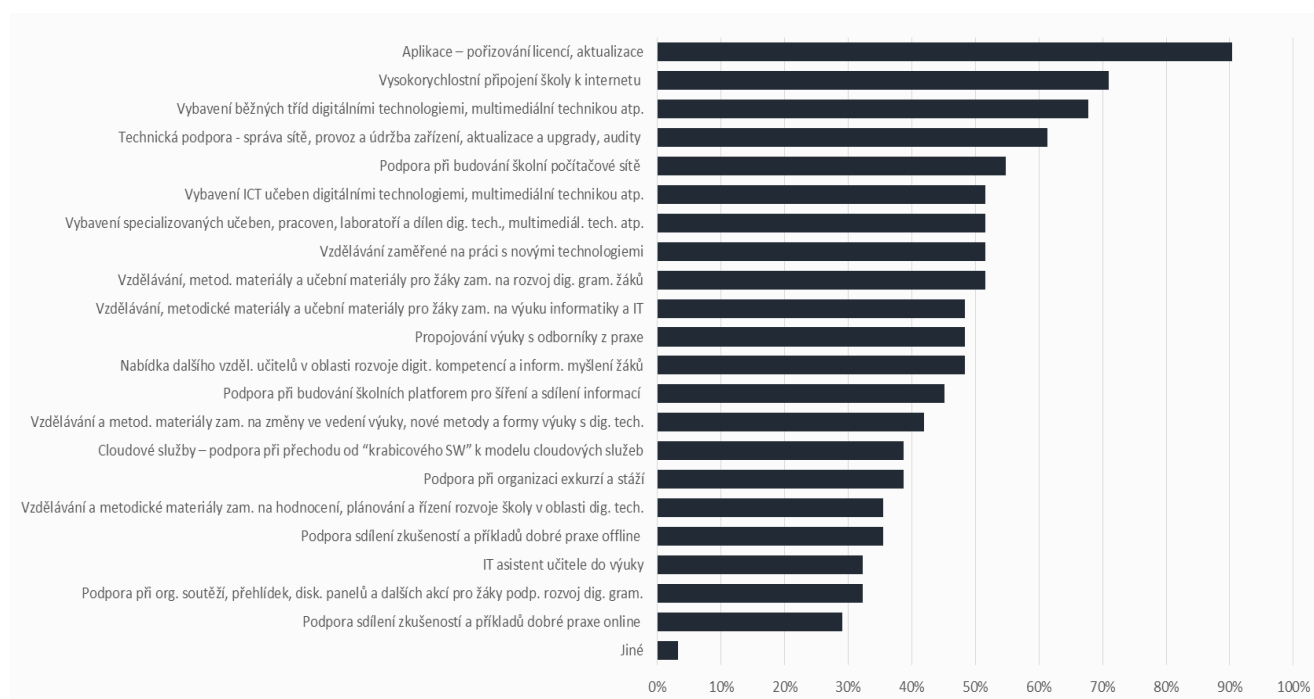
Tab. 27: Důležitost nepovinných oblastí – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=17)	Jazykové vzdělávání včetně potřeb infrastruktury	14	82%	30	83%
	ICT včetně potřeb infrastruktury	13	76%	31	86%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti	13	76%	27	75%
	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	13	76%	27	75%
SOŠ (N=26)	ICT včetně potřeb infrastruktury	24	92%	31	86%
	Jazykové vzdělávání včetně potřeb infrastruktury	24	92%	30	83%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti	20	77%	27	75%
	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	17	65%	27	75%
Gymnázium (N=10)	ICT včetně potřeb infrastruktury	10	100%	31	86%
	Jazykové vzdělávání včetně potřeb infrastruktury	10	100%	30	83%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti	10	100%	27	75%
	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	10	100%	27	75%
VOŠ (N=4)	ICT včetně potřeb infrastruktury	4	100%	31	86%
	Jazykové vzdělávání včetně potřeb infrastruktury	3	75%	30	83%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti	3	75%	27	75%
	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	2	50%	27	75%
Praktická škola (N=2)	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti	2	100%	27	75%
	ICT včetně potřeb infrastruktury	1	50%	31	86%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti	1	50%	27	75%
	Jazykové vzdělávání včetně potřeb infrastruktury	0	0%	30	83%

9.2. Opatření pro zlepšení v oblasti ICT včetně potřeb infrastruktury

Školám by v rámci oblasti ICT nejvíce pomohlo pořizování licencí a aktualizací k různým aplikacím (90 %). Mezi další nejčastěji zmiňovaná opatření patří: vysokorychlostní připojení školy k internetu (71 %), vybavení běžných tříd digitálními technologiemi a multimediální technikou (68 %), technická podpora (61 %) a podpora při budování školní počítačové sítě (55 %).

Obr. 74: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti ICT vč. potřeb infrastruktury

- Napříč všemi typy škol by nejvíce pomohlo pořizování licencí a aktualizace aplikací. Všem typům škol by dále také pomohlo vysokorychlostní připojení školy k internetu.
- SOU by dále pomohla technická podpora, podpora při budování školní počítačové sítě, vzdělávání zaměřené na práci s novými technologiemi a další vzdělávání učitelů v oblasti rozvoje digitálních kompetencí a informatického myšlení žáků (62 %).
- SOŠ, gymnáziím a praktickým školám by mimo již zmíněné dále pomohlo vybavení běžných tříd digitálními technologiemi či multimediální technikou.
- Gymnáziím a VOŠ by dále také pomohla technická podpora.

Tab. 28: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti ICT vč. potřeb infrastruktury – podle typu školy

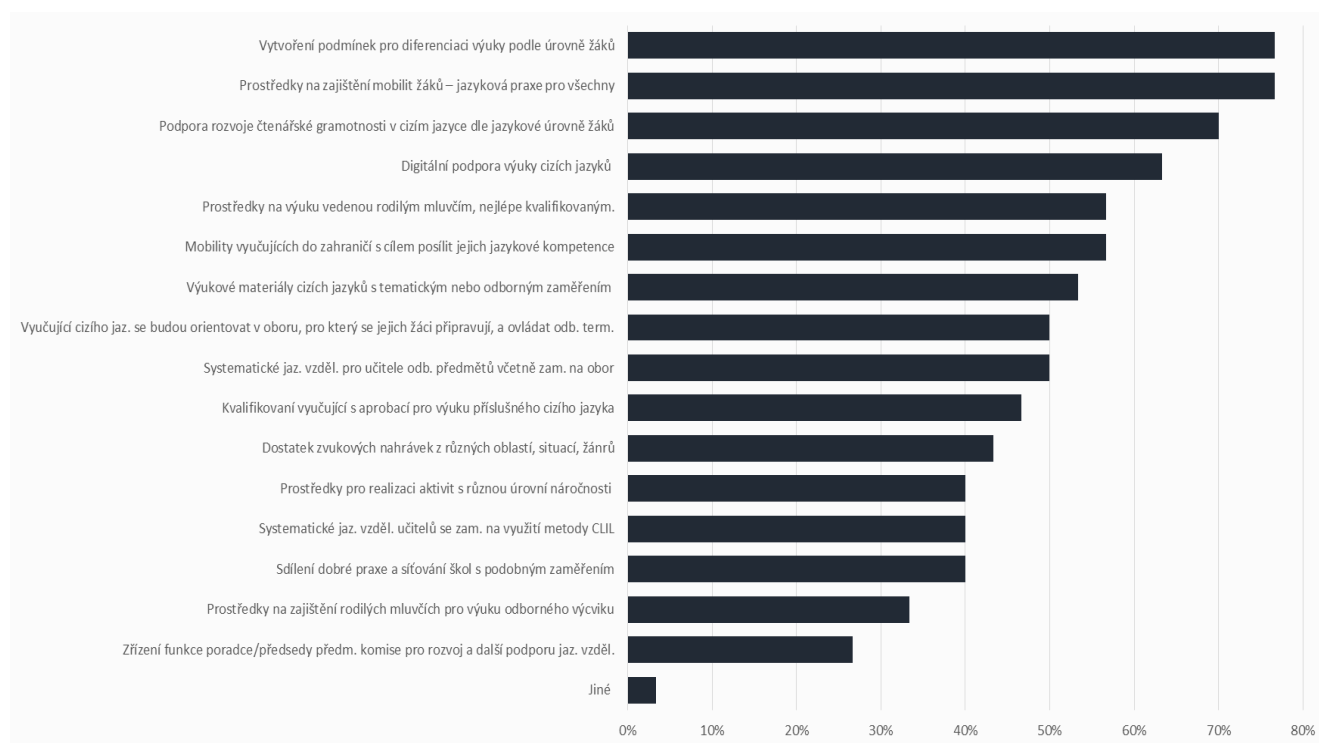
		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=13)	Aplikace – pořízování licencí, aktualizace	11	85%	28	90%
	Vysokorychlostní připojení školy k internetu	9	69%	22	71%
	Technická podpora - správa sítě, provoz a údržba zařízení, aktualizace a upgrady, audit	8	62%	19	61%
	Podpora při budování školní počítačové sítě	8	62%	17	55%
	Vzdělávání zaměřené na práci s novými technologiemi	8	62%	16	52%
	Nabídka dalšího vzděl. učitelů v oblasti rozvoje digit. kompetencí a inform. myšlení žáků	8	62%	15	48%
SOŠ (N=24)	Aplikace – pořízování licencí, aktualizace	21	88%	28	90%
	Vysokorychlostní připojení školy k internetu	17	71%	22	71%
	Vybavení běžných tříd digitálními technologiemi, multimediální technikou atp.	14	58%	21	68%
Gymnázium (N=10)	Aplikace – pořízování licencí, aktualizace	10	100%	28	90%
	Vybavení běžných tříd digitálními technologiemi, multimediální technikou atp.	10	100%	21	68%
	Technická podpora - správa sítě, provoz a údržba zařízení, aktualizace a upgrady, audit	9	90%	19	61%
	Vysokorychlostní připojení školy k internetu	8	80%	22	71%
VOŠ (N=4)	Aplikace – pořízování licencí, aktualizace	4	100%	28	90%
	Vysokorychlostní připojení školy k internetu	4	100%	22	71%
	Technická podpora - správa sítě, provoz a údržba zařízení, aktualizace a upgrady, audit	3	75%	19	61%
Praktické školy (N=1)	Aplikace – pořízování licencí, aktualizace	1	100%	28	90%
	Vysokorychlostní připojení školy k internetu	1	100%	22	71%
	Vybavení běžných tříd digitálními technologiemi, multimediální technikou atp.	1	100%	21	68%

Pozn.: U praktických škol byla ponechána první tři opatření podle celkových hodnot za kraj.

9.3. Opatření pro zlepšení v oblasti jazykového vzdělávání

V rámci jazykového vzdělávání by školám nejvíce pomohlo vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků a prostředky na zajištění mobility žáků (77 %). Dále by školám pomohla podpora rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce dle jazykové úrovně žáků (70 %) a digitální podpora výuky cizích jazyků (63 %).

Obr. 75: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti jazykového vzdělávání

- SOU i SOŠ by nejvíce pomohly prostředky na zajištění mobility žáků, vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků a podpora rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce dle jazykové úrovně žáků. SOU by dále pomohly výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením, orientace vyučujících cizího jazyka v oboru žáků a systematické jazykové vzdělávání pro učitele odborných předmětů (64 %).
- Gymnázia zdůrazňují potřebu digitální podpory výuky cizích jazyků a potřebu prostředků na zajištění mobility vyučujících (90 %). Dále by gymnáziím pomohlo vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků (80 %), zajištění prostředků na mobilitu žáků (80 %), podpora rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce (80 %) a zajištění prostředků na výuku vedenou rodilým mluvčím (70 %).
- VOŠ by pomohlo vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků, zajištění prostředků na mobilitu žáků a podpora rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce (100 %).

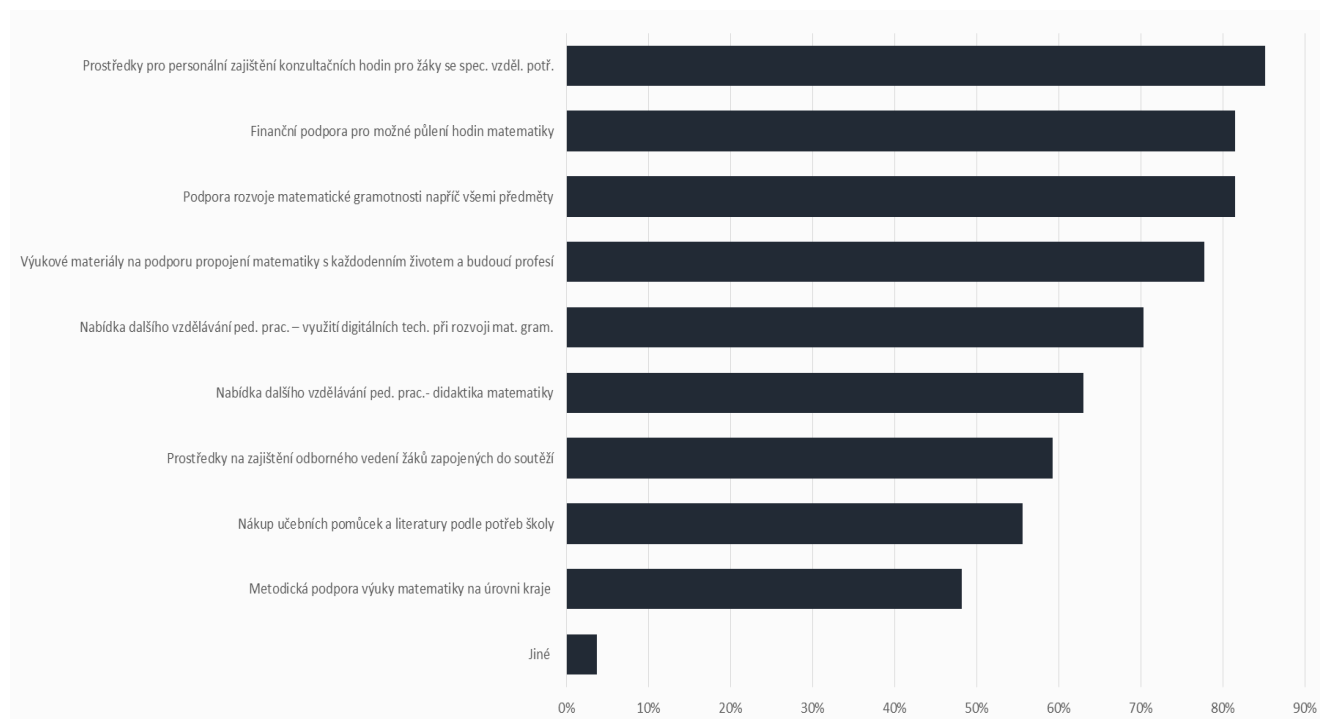
Tab. 29: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti jazykového vzdělávání - podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=14)	Prostředky na zajištění mobilit žáků – jazyková praxe pro všechny	11	79%	23	77%
	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce dle jazykové úrovně žáků	11	79%	21	70%
	Vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků	10	71%	23	77%
	Výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením	9	64%	16	53%
	Vyučující cizího jaz. se budou orientovat v oboru, pro který se jejich žáci připravují, a ovládat odb. term.	9	64%	15	50%
	Systematické jaz. vzděl. pro učitele odb. předmětů včetně zam. na obor	9	64%	15	50%
SOŠ (N=24)	Prostředky na zajištění mobilit žáků – jazyková praxe pro všechny	18	75%	23	77%
	Vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků	17	71%	23	77%
	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce dle jazykové úrovně žáků	16	67%	21	70%
Gymnázium (N=10)	Digitální podpora výuky cizích jazyků	9	90%	19	63%
	Mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence	9	90%	17	57%
	Vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků	8	80%	23	77%
	Prostředky na zajištění mobilit žáků – jazyková praxe pro všechny	8	80%	23	77%
	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce dle jazykové úrovně žáků	8	80%	21	70%
	Prostředky na výuku vedenou rodilým mluvčím, nejlépe kvalifikovaným.	7	70%	17	57%
VOŠ (N=3)	Vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků	3	100%	23	77%
	Prostředky na zajištění mobilit žáků – jazyková praxe pro všechny	3	100%	23	77%
	Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce dle jazykové úrovně žáků	3	100%	21	70%

9.4. Opatření pro zlepšení v oblasti matematické gramotnosti

V rámci podpory matematické gramotnosti by školám nejvíce pomohly prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (85 %), finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky (81 %) a podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty (81 %).

Obr. 76: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti matematické gramotnosti

- Školám by v rámci všech typů pomohla podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty a prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- SOU, SOŠ VOŠ a gymnáziím by pomohla také finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky.
- SOU, SOŠ a praktickým školám by pomohly výukové materiály na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí.
- Gymnáziím by mimo již zmíněná opatření také pomohlo vzdělávání pedagogických pracovníků ve využití digitálních technologií při rozvoji matematické gramotnosti (toto opatření by pomohlo také VOŠ) a zajištění prostředků na odborné vedení žáků zapojených do soutěží (80 %).

Tab. 30: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti matematické gramotnosti – podle typu školy

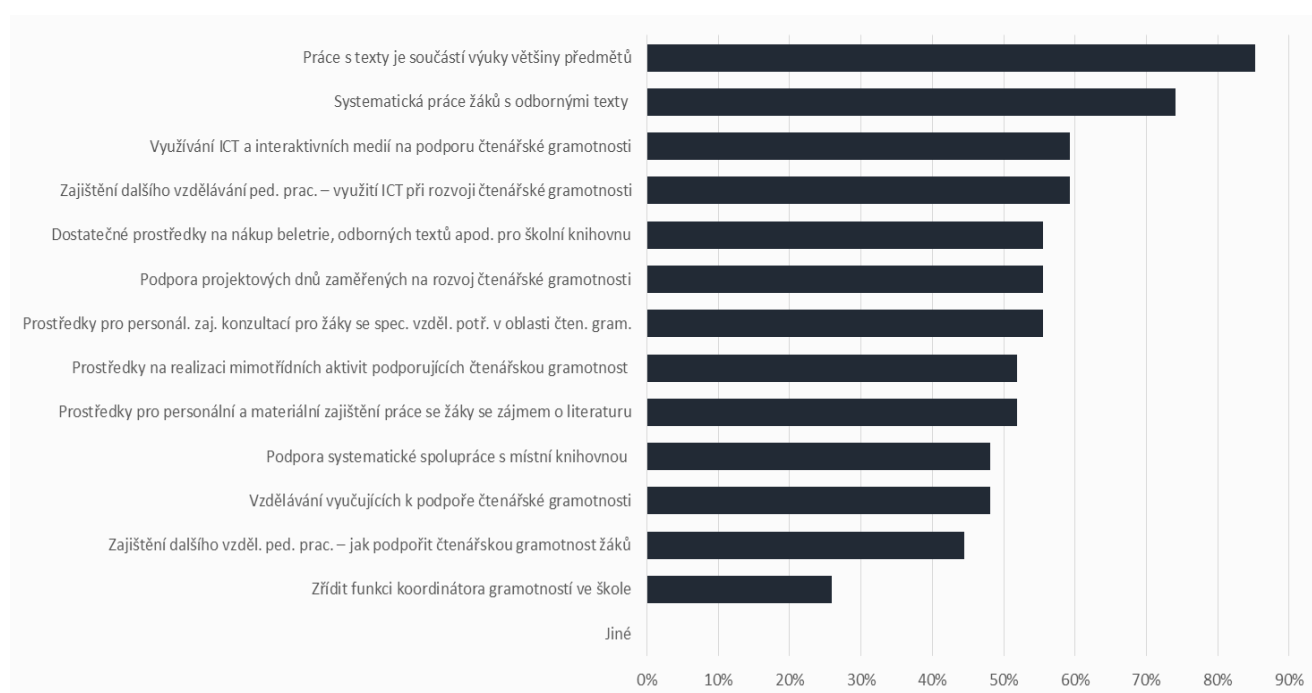
		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=13)	Výukové materiály na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí	12	92%	21	78%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty	11	85%	22	81%
	Prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se spec. vzděl. potřeb	10	77%	23	85%
	Finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky	10	77%	22	81%
SOŠ (N=20)	Prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se spec. vzděl. potřeb	17	85%	23	85%
	Finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky	16	80%	22	81%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty	16	80%	22	81%
	Výukové materiály na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí	16	80%	21	78%
Gymnázium (N=10)	Finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky	10	100%	22	81%
	Prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se spec. vzděl. potřeb	9	90%	23	85%
	Nabídka dalšího vzdělávání ped. prac. – využití digitálních tech. při rozvoji mat. gram.	9	90%	19	70%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty	8	80%	22	81%
	Prostředky na zajištění odborného vedení žáků zapojených do soutěží	8	80%	16	59%
VOŠ (N=3)	Prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se spec. vzděl. potřeb	3	100%	23	85%
	Nabídka dalšího vzdělávání ped. prac. – využití digitálních tech. při rozvoji mat. gram.	3	100%	19	70%
	Finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky	2	67%	22	81%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty	2	67%	22	81%
Praktické školy (N=1)	Prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se spec. vzděl. potřeb	1	100%	23	85%
	Podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty	1	100%	22	81%
	Výukové materiály na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí	1	100%	21	78%

Pozn.: U praktických škol byla ponechána první tři opatření podle celkových hodnot za kraj.

9.5. Opatření pro zlepšení v oblasti čtenářské gramotnosti

V rámci rozvoje čtenářské gramotnosti by školám nejvíce pomohla podpora gramotnosti napříč jednotlivými předměty – práce s texty je součástí výuky většiny předmětů (85 %) a systematická práce žáků s odbornými texty (74 %). Mezi další nejčastěji zmiňovaná opatření lze zařadit využívání ICT a interaktivních médií na podporu čtenářské gramotnosti (59 %) a zajištění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve využití ICT při rozvoji čtenářské gramotnosti (59 %).

Obr. 77: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti čtenářské gramotnosti

- SOU a SOŠ by nejvíce pomohla systematická práce žáků s odbornými texty a podpora gramotnosti napříč jednotlivými předměty (práce s texty je součástí výuky většiny předmětů). SOU dále zdůrazňují využívání ICT a interaktivních médií (69 %) a SOŠ zdůrazňují potřebu zajištění dodatečných prostředků na nákup beletrie a odborných textů pro školní knihovnu (65 %).
- Gymnázia by nejvíce uvítala podporu gramotnosti napříč jednotlivými předměty (práce s texty je součástí výuky většiny předmětů), dodatečné prostředky na nákup beletrie a odborných textů pro školní knihovnu, prostředky na realizaci mimotřídních aktivit podporujících čtenářskou gramotnost a podporu systematické spolupráce s místní knihovnou (80 %).
- VOŠ by uvítaly prostředky na realizaci mimotřídních aktivit podporujících čtenářskou gramotnost (100 %), podporu gramotnosti napříč jednotlivými předměty (práce s texty je součástí výuky většiny předmětů), systematickou práci žáků s odbornými texty, dodatečné prostředky na nákup beletrie a odborných textů pro školní knihovnu a podporu projektových dnů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti (50 %).

- Praktickým školám by pomohla podpora gramotnosti napříč jednotlivými předměty (práce s texty je součástí výuky většiny předmětů), využívání ICT a interaktivních médií a vzdělávání vyučujících k podpoře čtenářské gramotnosti (100 %).

Tab. 31: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvolených cílů v oblasti čtenářské gramotnosti – podle typu školy

		Typ školy		Kraj	
		N	%	N	%
SOU (N=13)	Systematická práce žáků s odbornými texty	13	100%	20	74%
	Práce s texty je součástí výuky většiny předmětů	12	92%	23	85%
	Využívání ICT a interaktivních médií na podporu čtenářské gramotnosti	9	69%	16	59%
SOŠ (N=17)	Systematická práce žáků s odbornými texty	14	82%	20	74%
	Práce s texty je součástí výuky většiny předmětů	13	76%	23	85%
	Dostatečné prostředky na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu	11	65%	15	56%
Gymnázium (N=10)	Práce s texty je součástí výuky většiny předmětů	8	80%	23	85%
	Dostatečné prostředky na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu	8	80%	15	56%
	Prostředky na realizaci mimotřídních aktivit podporujících čtenářskou gramotnost	8	80%	14	52%
	Podpora systematické spolupráce s místní knihovnou	8	80%	13	48%
VOŠ (N=2)	Prostředky na realizaci mimotřídních aktivit podporujících čtenářskou gramotnost	2	100%	14	52%
	Práce s texty je součástí výuky většiny předmětů	1	50%	23	85%
	Systematická práce žáků s odbornými texty	1	50%	20	74%
	Dostatečné prostředky na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu	1	50%	15	56%
	Podpora projektových dnů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti	1	50%	15	56%
Praktické školy (N=2)	Práce s texty je součástí výuky většiny předmětů	2	100%	23	85%
	Využívání ICT a interaktivních médií na podporu čtenářské gramotnosti	2	100%	16	59%
	Vzdělávání vyučujících k podpoře čtenářské gramotnosti	2	100%	13	48%

Pozn.: U v pořadí druhé položky VOŠ byla ponechána první tři opatření podle celkových hodnot za kraj.

Hlavní analytik projektu: Mgr. Martin Úlovec
Praha 2016